KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 17.11.2021 r.
COM(2021) 706 final

2021/0366 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 995/2010

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2021) 395 final} - {SEC(2021) 396 final} - {SWD(2021) 325 final} - {SWD(2021) 326 final} - {SWD(2021) 327 final} - {SWD(2021) 328 final} - {SWD(2021) 329 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Wylesianie i degradacja lasów postępują w alarmującym tempie, co pogłębia zmianę klimatu i utratę różnorodności biologicznej. Głównym czynnikiem powodującym wylesianie i degradację lasów jest **powiększanie gruntów rolnych** w celu produkcji towarów takich jak bydło, drewno, olej palmowy, soja, kakao czy kawa. Oczekuje się, że rosnąca liczba ludności na świecie i wzrastający popyt na produkty rolne, zwłaszcza pochodzenia zwierzęcego, zwiększą zapotrzebowanie na grunty rolne i zintensyfikują eksploatację lasów, podczas gdy zmieniające się wzorce klimatyczne wpłyną na produkcję żywności, co będzie się wiązało z koniecznością transformacji w kierunku zrównoważonej produkcji, która nie prowadzi do dalszego wylesiania i dalszej degradacji lasów.

UE jest znaczącym konsumentem towarów powodujących wylesianie i degradację lasów, przy czym nie dysponuje konkretnymi i skutecznymi przepisami, które zmniejszyłyby jej udział w tych zjawiskach. W związku z tym celem niniejszej inicjatywy jest ograniczenie wylesiania i degradacji lasów spowodowanych unijną konsumpcją i produkcją. Ma to z kolei zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych i utratę różnorodności biologicznej na świecie. Celem inicjatywy jest **ograniczenie do minimum konsumpcji produktów z łańcuchów dostaw, z którymi wiążą się wylesianie lub degradacja lasów**, oraz zwiększenie popytu w UE na legalne i „niepowodujące wylesiania" towary i produkty oraz rozwój handlu tymi produktami i towarami.

• Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

Wniosek ogłoszono po raz pierwszy w **komunikacie Komisji z 2019 r. dotyczącym zintensyfikowania działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów**[1] (zwanym dalej „komunikatem z 2019 r."), w którym Komisja zobowiązała się, że dokona oceny „dodatkowych środków regulacyjnych i nieregulacyjnych po stronie popytu służących zapewnieniu równych szans i wspólnego rozumienia łańcuchów dostaw niepowodujących wylesiania, która to ocena ma na celu zwiększenie przejrzystości łańcucha dostaw i zminimalizowanie ryzyka wylesiania i degradacji lasów związanego z przywozem towarów w UE". Zobowiązanie to potwierdzono następnie w Europejskim Zielonym Ładzie[2], jak również w unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030[3] oraz strategii „Od pola do stołu"[4], przy czym w tych dwóch ostatnich dokumentach zapowiedziano przedstawienie odpowiedniego wniosku ustawodawczego w 2021 r. Wniosek stanowi integralną część ogólnych celów Europejskiego Zielonego Ładu i wszystkich inicjatyw opracowanych w jego ramach oraz jest z nimi spójny. W szczególności stanowi on uzupełnienie pozostałych środków zaproponowanych w komunikacie z 2019 r., obejmujących w szczególności: 1)

---

[1] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów, COM(2019) 352 final.

[2] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Europejski Zielony Ład, COM(2019) 640 final.

[3] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia, COM(2020) 380 final.

[4] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Strategia „od pola do stołu" na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego, COM(2020) 381 final.

nawiązywanie partnerstw z państwami będącymi producentami, aby wyeliminować pierwotne przyczyny wylesiania i propagować zrównoważoną gospodarkę leśną; oraz 2) **współpracę międzynarodową z państwami będącymi największymi konsumentami**, aby zminimalizować zjawisko ucieczki emisji oraz propagować przyjmowanie podobnych środków mających na celu unikanie wprowadzania do obrotu produktów z łańcuchów dostaw, z którymi wiążą się wylesianie i degradacja lasów.

Komisja będzie kontynuowała współpracę z państwami będącymi producentami, oferując nowe rodzaje wsparcia i zachęt związanych z ochroną lasów, poprawą zarządzania i praw własności gruntów, poprawą egzekwowania prawa i propagowaniem zrównoważonej gospodarki leśnej, rolnictwa odpornego na zmianę klimatu, zrównoważonej intensyfikacji i dywersyfikacji, agroekologii oraz systemu rolno-leśnego.

W istniejących ramach legislacyjnych UE problem wylesiania uwzględniono jedynie częściowo. Plan działania UE na rzecz egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (**FLEGT) z 2003 r.**[5] stanowi kluczowy element polityki UE w zakresie zwalczania nielegalnego pozyskiwania drewna i powiązanego z nim handlu. Chociaż w **planie działania FLEGT odniesiono się do problemu nielegalnego pozyskiwania drewna i powiązanego z nim handlu, nie zajęto się samym problemem wylesiania.** Kluczowym elementem planu działania FLEGT jest dobrowolny program służący zapewnieniu, aby do UE przywożone było wyłącznie legalnie pozyskane drewno z państw, które zgodziły się wziąć udział we wspomnianym programie. Wewnętrzne ramy prawne UE dotyczące tego programu stanowi rozporządzenie w sprawie egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (**„rozporządzenie FLEGT”**)[6], w którym ustanowiono system zezwoleń będący podstawą umów o dobrowolnym partnerstwie. Kolejnym kluczowym elementem planu działania FLEGT jest **rozporządzenie UE w sprawie drewna**[7], w którym ustanowiono zakaz wprowadzania do obrotu w UE nielegalnie pozyskanego drewna i produktów z takiego drewna oraz określono obowiązki dla podmiotów wprowadzających po raz pierwszy drewno do obrotu. Zarówno rozporządzenie FLEGT, jak i rozporządzenie w sprawie drewna poddano ocenie adekwatności, a warianty strategiczne przedstawione w niniejszym rozporządzeniu opierają się również na ustaleniach sformułowanych w ramach oceny adekwatności.

Na podstawie doświadczeń zdobytych i wniosków wyciągniętych w kontekście planu działania FLEGT oraz rozporządzenia FLEGT Komisja ustanowi w stosownych przypadkach partnerstwa na rzecz lasów z odpowiednimi krajami partnerskimi. Głównym celem partnerstw na rzecz lasów będzie ochrona, odtwarzanie lub zapewnienie zrównoważonego użytkowania lasów w kompleksowy i zintegrowany sposób, aby zrealizować priorytety Europejskiego Zielonego Ładu, a także unijne cele współpracy na rzecz rozwoju, takie jak ograniczanie ubóstwa, dobre rządy czy prawa człowieka. Będą one propagować reformy gospodarki i polityki leśnej, aby przyczynić się do prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej i do zatrzymania wylesiania i degradacji lasów.

---

[5] Komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego – Egzekwowanie prawa, zarządzanie i handel w dziedzinie leśnictwa (FLEGT) – Wniosek w sprawie planu działania UE (COM/2003/251 final).

[6] Rozporządzenie Rady (WE) nr 2173/2005 z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia systemu zezwoleń na przywóz drewna do Wspólnoty Europejskiej FLEGT

[7] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiające obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

W komunikacie z 2019 r. określono ogólny cel, jakim jest ochrona i poprawa stanu istniejących lasów, w szczególności lasów pierwotnych, i zwiększenie zrównoważonej i zróżnicowanej biologicznie powierzchni terenów zalesionych na świecie. W kontekście Europejskiego Zielonego Ładu zarówno w unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, jak i w strategii „Od pola do stołu" uznano niniejszy wniosek ustawodawczy oraz inne środki mające na celu unikanie lub zminimalizowanie wprowadzania do obrotu w UE produktów z łańcuchów dostaw związanych z wylesianiem lub degradacją lasów za ważne dla osiągnięcia ich celów. Inną istotną inicjatywą jest na przykład komunikat pt. „Długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich UE"[8].

W nowej **strategii leśnej UE** potwierdzono, że środki określone już w komunikacie z 2019 r. wyznaczają podstawowe ramy dotyczące globalnych działań UE, w tym niniejszej inicjatywy ustawodawczej, i będą odpowiednio i konsekwentnie uwzględniane przy kształtowaniu polityki krajowej.

Niniejsze rozporządzenie będzie uzupełnieniem inicjatywy ustawodawczej dotyczącej **zrównoważonego ładu korporacyjnego**, której celem jest poprawa ram regulacyjnych UE w zakresie prawa spółek i ładu korporacyjnego. Inicjatywa dotycząca zrównoważonego ładu korporacyjnego opiera się na podejściu horyzontalnym uwzględniającym niekorzystny wpływ na prawa człowieka i środowisko, wpływając na zachowanie spółek w ramach ich własnej działalności oraz w ich łańcuchach wartości. Chociaż system zrównoważonego ładu korporacyjnego będzie dotyczył ogólnie działalności gospodarczej i łańcuchów wartości, podejście do wylesiania koncentruje się na konkretnych produktach i łańcuchach dostaw produktów. W związku z tym, chociaż cele szczegółowe są różne, ogólne cele obu inicjatyw mogą być wspólne i wzajemnie się uzupełniają.

Planuje się, że obowiązek należytej staranności w ramach inicjatywy dotyczącej zrównoważonego ładu korporacyjnego będzie miał zastosowanie do szeregu dużych przedsiębiorstw unijnych w różnych sektorach (z bardziej ukierunkowanym systemem w odniesieniu do niektórych średnich przedsiębiorstw); planuje się również objęcie tym obowiązkiem przedsiębiorstw spoza UE. Inicjatywie ustawodawczej w sprawie wylesiania przyświeca bardzo konkretny cel, jakim jest ograniczenie wprowadzania do obrotu w UE produktów powodujących wylesianie, a zawarte w niej wymogi będą w niektórych obszarach bardziej szczegółowe w porównaniu z ogólnymi obowiązkami w ramach inicjatywy dotyczącej zrównoważonego ładu korporacyjnego. Zawarto w niej również zakaz, który będzie miał zastosowanie do wszystkich podmiotów wprowadzających odnośne produkty do obrotu, w tym przedsiębiorstw z UE i spoza UE, niezależnie od ich formy prawnej i wielkości. Jeżeli wymogi w ramach inicjatywy dotyczącej zrównoważonego ładu korporacyjnego wykraczają poza wymogi określone w rozporządzeniu w sprawie wylesiania, stosuje się je łącznie.

Niniejsza inicjatywa nie będzie ukierunkowana konkretnie na **sektor finansowy i inwestycyjny**. Istniejące inicjatywy w dziedzinie zrównoważonego finansowania, takie jak wdrażanie rozporządzenia w sprawie unijnej systematyki oraz przyszłej dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD) (obecna

[8] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Rady Europejskiej, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, *Długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich UE – W kierunku silniejszych, lepiej skomunikowanych, odpornych i zamożnych obszarów wiejskich do 2040 r.*, COM(2021) 345 final.

dyrektywa w sprawie sprawozdawczości niefinansowej), są dostosowane w celu uwzględnienia wpływu sektora finansowego i inwestycyjnego na wylesianie, a zatem uzupełniają i wspierają niniejszą inicjatywę ustawodawczą dotyczącą wylesiania.

W CSRD i przepisach dotyczących systematyki na przedsiębiorstwa niefinansowe nałożono również obowiązek ujawniania informacji: w CSRD przewidziano publikację sektorowych standardów sprawozdawczości do października 2023 r.; na podstawie rozporządzenia w sprawie unijnej systematyki w akcie delegowanym w sprawie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej w dziedzinie leśnictwa ustanowiono już kryteria techniczne, natomiast publikacja kryteriów dla rolnictwa została opóźniona. Oba rodzaje działalności gospodarczej mogą zostać objęte aktami delegowanymi dotyczącymi pozostałych czterech celów środowiskowych.

Oczekuje się również, że niniejszy wniosek dotyczący rozporządzenia będzie stosowany łącznie z dyrektywą w sprawie energii odnawialnej[9] w odniesieniu do niektórych towarów wykorzystywanych jako biopaliwa lub do produkcji biopaliw, takich jak granulat drzewny lub pochodne soi i oleju palmowego. Cele obu tych zestawów przepisów UE wzajemnie się uzupełniają, ponieważ obydwa dotyczą nadrzędnych celów w zakresie przeciwdziałania zmianie klimatu i utracie różnorodności biologicznej. Aby ograniczyć wylesianie powodowane przez UE, w niniejszej inicjatywie ustawodawczej ustanowiono wymogi dotyczące wprowadzanych do obrotu w UE towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów. W dyrektywie w sprawie energii odnawialnej ustanowiono m.in. przepisy dotyczące kryteriów zrównoważonego rozwoju dla biopaliw, biopłynów i biomasy, które muszą one spełnić, aby można było uznać je za zrównoważone, oraz wyznaczono unijny cel polegający na osiągnięciu co najmniej 32-procentowego udziału energii odnawialnej do 2030 r.

Jeżeli chodzi o ich praktyczne powiązania, towary i produkty wchodzące w zakres stosowania obu aktów będą podlegały wymogom dotyczącym ogólnego dostępu do rynku oraz uznawania za energię odnawialną. Wymogi te są zgodne i wzajemnie się uzupełniają. W szczególnym przypadku systemów certyfikacji w zakresie niskiego ryzyka spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów (ILUC) zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) 2019/807 uzupełniającym dyrektywę (UE) 2018/2001[10] „w odniesieniu do określania surowców o wysokim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów, w przypadku których zaobserwowano znaczącą ekspansję obszaru produkcji na tereny zasobne w pierwiastek węgla oraz certyfikowania biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy o niskim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów” takie systemy certyfikacji mogą również stosować podmioty i podmioty handlowe w ramach swoich systemów zasad należytej staranności w celu uzyskania informacji wymaganych na mocy tego rozporządzenia, aby spełnić niektóre wymogi dotyczące identyfikowalności i wymogi informacyjne określone w art. 9 tego rozporządzenia. Podobnie jak ma to miejsce w przypadku wszelkich innych systemów certyfikacji, ich stosowanie pozostaje bez uszczerbku dla wynikających z tego

[9] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328/82 z 21.12.2018, s. 82).

[10] Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/807 z dnia 13 marca 2019 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 w odniesieniu do określania surowców o wysokim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów, w przypadku których zaobserwowano znaczącą ekspansję obszaru produkcji na tereny zasobne w pierwiastek węgla oraz certyfikowania biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy o niskim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów (Dz.U. L 133 z 21.5.2019, s. 1).

rozporządzenia odpowiedzialności prawnej oraz obowiązków podmiotów i podmiotów handlowych w zakresie zachowania należytej staranności.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Kompetencje UE w zakresie podejmowania działań w obszarze wylesiania i degradacji lasów wynikają z artykułów Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) dotyczących ochrony środowiska. Zgodnie z art. 191 ust. 1 TFUE „zachowanie, ochron[ę] i popraw[ę] jakości środowiska naturalnego, ochron[ę] zdrowia ludzkiego, ostrożne i racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych, promowanie środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczanie zmian klimatu" wyznaczono jako cele polityki Unii w dziedzinie środowiska. Przyjęcie na szczeblu Unii środków mających na celu zwalczanie wylesiania i degradacji lasów przyczyni się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia odporności na zmianę klimatu i ograniczenia wpływu człowieka na bioróżnorodność, a tym samym przyczyni się znacząco do realizacji każdego z celów polityki ochrony środowiska. Podstawą prawną wniosku powinien być zatem art. 192 TFUE.

Podobnie jak ma to miejsce w przypadku wielu kwestii środowiskowych, konsekwencje wylesiania na jednym obszarze mogą mieć wpływ na cały świat. W ramach proponowanej podstawy prawnej niniejszym wnioskiem należy zatem objąć zarówno produkty krajowe, jak i produkty dopuszczone do obrotu lub wywożone. Dzięki temu możliwe będzie spełnienie wymogu zawartego art. 191 ust. 2 TFUE, zgodnie z którym polityka Unii w dziedzinie środowiska naturalnego stawia sobie za cel wysoki poziom ochrony, oraz wymogu ustanowionego w art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), zgodnie z którym wspieranie wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego jest jednym z celów Unii.

Zgodnie z art. 192 ust. 1 TFUE „Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów, decydują o działaniu służącym osiągnięciu celów określonych w artykule 191, które ma być podjęte przez Unię".

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Główne czynniki powodujące wylesianie i degradację lasów są związane zarówno z rynkiem UE, jak i z handlem międzynarodowym. Konieczne jest podjęcie działań na szczeblu UE, aby w sposób skoordynowany i zharmonizowany zająć się kwestiami związanymi ze śladem konsumpcyjnym UE i handlem międzynarodowym, przy zapewnieniu pewności i jasności prawa, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania rynku UE. W przypadku braku zharmonizowanego podejścia środki ograniczające handel wewnętrzny zostałyby wprowadzone przez kilka państw członkowskich, co zakłóciłoby funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Miałoby to poważny wpływ na funkcjonowanie rynku UE, zagroziłoby zdolności europejskich podmiotów do zaopatrywania się w produkty/towary objęte zakresem niniejszego rozporządzenia, a także podważyłoby wiarygodność środków UE. Inne państwa członkowskie mogą zdecydować, że nie przyjmą żadnych środków ograniczających możliwy wpływ działań podjętych przez inne państwa na wylesianie.

Łańcuchy dostaw produktów objętych inicjatywą mają charakter międzynarodowy, a bardzo często globalny. Doświadczenie UE w rozwiązywaniu złożonych problemów związanych z łańcuchem dostaw (np. wynikających z przepisów dotyczących nielegalnego pozyskiwania

drewna) pokazuje, że zasadnicze znaczenie ma zapewnienie podmiotom równych szans pod względem wymogów, które należy spełnić przed wprowadzeniem po raz pierwszy produktów (towarów i produktów pochodnych) do obrotu w UE.

Brak obowiązujących przepisów na szczeblu europejskim stawia w niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej odpowiedzialne podmioty gospodarcze, które są gotowe uporządkować swoje łańcuchy dostaw, i nagradza zachowania niezgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju. Dlatego też – mimo że kwestie związane ze środowiskiem należą do kompetencji dzielonych między UE i państwa członkowskie – należy wprowadzić ogólnounijne środki, aby zapewnić wspólne rozumienie łańcuchów dostaw niepowodujących wylesiania i degradacji lasów, zwiększyć przejrzystość takich łańcuchów dostaw, a także aby umożliwić, dzięki skali działań, wywarcie znaczącego wpływu na wylesianie.

W zakresie, w jakim niniejsza inicjatywa obejmuje towary dopuszczone do obrotu lub towary wywożone z rynku unijnego, działanie na szczeblu UE byłoby skuteczniejsze niż działanie na szczeblu krajowym, ponieważ zapobiegłoby ewentualnemu niekorzystnemu oddziaływaniu na funkcjonowanie rynku wewnętrznego i aspekty handlowe. W związku z tym działania UE mogą uzupełniać i wzmacniać krajowe starania państw członkowskich. Jeżeli UE nie podejmie działań, problem wylesiania i degradacji lasów związany z unijną konsumpcją utrzyma się i pogłębi. Mogłoby to negatywnie wpłynąć na starania podejmowane przez UE w dziedzinie ochrony bioróżnorodności i przeciwdziałania zmianie klimatu na świecie.

- **Proporcjonalność**

Dzięki niniejszej inicjatywie ustawodawczej UE zintensyfikuje swoje działania przeciwko wylesianiu i degradacji lasów, ustanawiając ambitne i możliwe do wdrożenia ramy regulacyjne zachęcające do przejścia na zrównoważone łańcuchy dostaw we wszystkich państwach będących producentami, w obrębie UE lub poza jej granicami. Dzięki temu UE stałaby się wiarygodnym podmiotem wyznaczającym standardy na świecie. Minimalne korzyści pieniężne wyraźnie równoważą koszty. Inicjatywa ta odzwierciedla również powagę i pilność problemu, który ma rozwiązać, a także priorytety Europejskiego Zielonego Ładu.

Celem niniejszej inicjatywy ustawodawczej jest zminimalizowanie wpływu UE na wylesianie i degradację lasów. Cel ten zostanie osiągnięty dzięki ustanowieniu wielopoziomowego, obowiązkowego systemu zasad należytej staranności, opartego na definicji terminu „niepowodujący wylesiania”, w połączeniu z systemem wskaźników. Zgodnie z analizą zawartą w „Ocenie skutków dotyczącej minimalizacji ryzyka wylesiania i degradacji lasów związanego z produktami wprowadzanymi do obrotu w UE” (zwanej dalej „oceną skutków”) oczekuje się, że środki te będą najskuteczniejsze w ograniczaniu wylesiania powodowanego przez UE i najefektywniejsze spośród środków poddanych przeglądowi w ramach przygotowywania niniejszej inicjatywy. Z ustaleń zawartych w ocenie skutków wynika, że prawnie wiążące warianty (takie jak wymóg niepowodowania wylesiania, obowiązek zachowania należytej staranności itp.) byłyby skuteczniejsze niż środki dobrowolne (takie jak dobrowolna należyta staranność, dobrowolne znakowanie lub dobrowolna certyfikacja prywatna). Ustalenia te potwierdziły wyniki otwartych konsultacji publicznych, zgodnie z którymi przeważająca większość zainteresowanych stron – stowarzyszeń przedsiębiorców i organizacji pozarządowych – poparła obowiązkowy system zasad należytej staranności.

- **Wybór instrumentu**

Proponowanym instrumentem jest rozporządzenie, ponieważ należy zapewnić najwyższy poziom harmonizacji w celu uniknięcia współistnienia różnych norm w poszczególnych

państwach członkowskich, co podważałoby podstawową zasadę swobodnego przepływu towarów. Rozporządzenie **ustanowi bezpośrednie wymogi obowiązujące wszystkie podmioty gospodarcze**, zapewniając tym samym niezbędną pewność prawa i możliwość egzekwowania prawa na w pełni zintegrowanym rynku w całej UE. Ponadto dzięki rozporządzeniu **zobowiązania zostaną wdrożone tym samym czasie i w ten sam sposób we wszystkich 27 państwach członkowskich**. Rozporządzenie przyczyni się również do **ograniczenia niepewności co do terminów** w ramach procesu transpozycji, którą zazwyczaj kojarzy się z dyrektywą, a jest to dziedzina, w której czas i pewność prawa mają kluczowe znaczenie ze względu na przewidywany rozwój rynku i ogólnie na zmiany w dynamice rynku.

Instrument zaprojektowano również jako zachowujący aktualność, dynamiczny system, który będzie w stanie **dostosować się do sytuacji na rynku oraz nowych danych i dowodów naukowych**. W tym celu przewidziano **szereg uprawnień dla Komisji**, które umożliwią opracowanie środków wykonawczych, m.in. w celu opublikowania wyników analizy wskaźników dla poszczególnych krajów oraz dokonania przeglądu towarów objętych zakresem rozporządzenia.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Niniejsza inicjatywa opiera się na ustaleniach sformułowanych w ramach oceny adekwatności rozporządzenia w sprawie drewna i rozporządzenia FLEGT, którą przeprowadzono równolegle do oceny skutków niniejszego rozporządzenia.

Jeżeli chodzi o rozporządzenie w sprawie drewna, w ocenie adekwatności wykazano, że doprowadziło ono do poprawy sytuacji w państwach trzecich, w tym w państwach, które postanowiły nie angażować się w procesy umów o dobrowolnym partnerstwie. Aby spełnić wymogi rozporządzenia w sprawie drewna, główni partnerzy handlowi UE podjęli działania zmierzające do wzmocnienia swoich systemów gospodarki leśnej i ograniczenia nielegalnego pozyskiwania drewna. Mimo że koncepcja rozporządzenia w sprawie drewna ma pewne wady i występują trudności z jego egzekwowaniem, uzyskało ono pewne pozytywne wyniki zarówno pod względem skuteczności, jak i wydajności. Jego ogólnoświatowy zasięg dał Unii podstawę do ścisłej współpracy z innymi państwami będącymi konsumentami. Inne państwa będące konsumentami i partnerzy handlowi na całym świecie przyjęli podejścia legislacyjne podobne do podejścia przyjętego w rozporządzeniu w sprawie drewna. Jest to szczególnie istotne w szerszym kontekście wylesiania, ponieważ pokazuje, że UE – nawet przy malejącym udziale w rynku – może wywierać wpływ i być światowym liderem.

Pomimo wyzwań związanych z jego wdrożeniem, z ustaleń sformułowanych w ramach oceny adekwatności wynika, że podejście przyjęte w przypadku rozporządzenia w sprawie drewna – należyta staranność – pozwala elastycznie reagować na nowe i pojawiające się wyzwania związane z nielegalnym pozyskiwaniem drewna i nielegalną zmianą użytkowania gruntów. Ogólny wymóg (zachowania należytej staranności) nałożony na wszystkie podmioty z siedzibą w UE pozwala również na elastyczne dostosowanie rozporządzenia do zmian w strukturze handlu i zmian w profilach ryzyka poszczególnych państw. Proponowany wariant zintegruje i udoskonali ramy ustanowione w rozporządzeniu w sprawie drewna, które zostałoby w związku z tym uchylone.

Procedura należytej staranności ustanowiona w rozporządzeniu w sprawie drewna zostanie dostosowana i udoskonalona w niniejszym rozporządzeniu dzięki wprowadzeniu nowych

elementów, takich jak oświadczenie o zachowaniu należytej staranności (art. 4), wymóg dotyczący informacji geograficznej lub geolokalizacji, łączący towary i produkty z działką, na której zostały wyprodukowane (art. 9), ściślejsza współpraca z organami celnymi (art. 14 i 24), minimalne poziomy inspekcji (art. 14) oraz system wskaźników dla poszczególnych krajów (art. 25–26).

Jeżeli chodzi o rozporządzenie FLEGT, w ocenie adekwatności potwierdzono osiągnięcia związane z umowami o dobrowolnym partnerstwie w zakresie zwiększania udziału zainteresowanych stron i ulepszenia ram dotyczących gospodarki leśnej w krajach partnerskich, przy czym zwrócono uwagę na szereg niedociągnięć. Wskazano również, że istnieją ograniczone dowody na to, że umowy o dobrowolnym partnerstwie ogólnie przyczyniły się do zmniejszenia nielegalnego pozyskiwania drewna. Chociaż system UE ustanowiony na podstawie rozporządzenia byłby skutecznym narzędziem umożliwiającym obniżenie kosztów przestrzegania przepisów ponoszonych przez podmioty w UE, główny instrument służący jego uruchomieniu, tj. umowy o dobrowolnym partnerstwie, nie przyniósł oczekiwanych rezultatów. Jednym z podstawowych problemów związanych z rozporządzeniem FLEGT jest fakt, że główni partnerzy handlowi UE nie wykazali zainteresowania udziałem w procesach umów o dobrowolnym partnerstwie, w wyniku czego jedynie 3 % przywozu drewna do UE jest objęte operacyjnym systemem umów o dobrowolnym partnerstwie. Ponad 15 lat po tym, jak w 2003 r. w planie działań UE na rzecz egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa ustanowiono podstawę tych procesów, tylko jedno z 15 państw, z którymi UE zaangażowała się w proces umów o dobrowolnym partnerstwie, posiada operacyjny system zezwoleń FLEGT i tylko jedno państwo z 10 największych partnerów UE w handlu drewnem jest zaangażowane w proces umów o dobrowolnym partnerstwie.

W celu poszanowania zobowiązań dwustronnych podjętych przez Unię Europejską i utrzymania postępu osiągniętego z krajami partnerskimi, które posiadają system operacyjny (etap wydawania zezwoleń FLEGT), w niniejszym rozporządzeniu zawarto przepis, w którym uznano drewno objęte zezwoleniem FLEGT za spełniające wymóg legalności. Niektóre elementy umowy o dobrowolnym partnerstwie można włączyć, o ile jest to wykonalne i uzgodnione przez partnerów, do konkretnych programów współpracy, takich jak partnerstwa na rzecz lasów lub inne, w celu dalszego wspierania gospodarki leśnej.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

W ramach otwartych konsultacji publicznych przeprowadzonych przez Komisję w 2020 r. uzyskano blisko 1,2 mln odpowiedzi. Większość zainteresowanych stron zgodziła się co do konieczności podjęcia interwencji na szczeblu UE, aby zmniejszyć wpływ UE na wylesianie i degradację lasów na świecie. Większość zainteresowanych stron zgodziła się również na opracowanie unijnej definicji pojęcia „niepowodujący wylesiania” jako wymogu dla interwencji politycznej.

Jeśli chodzi o środki z zakresu polityki, w ramach otwartych konsultacji publicznych wykazano silne poparcie dla wariantów prawnie wiążących (wymóg niepowodowania wylesiania, obowiązek zachowania należytej staranności, obowiązkowa certyfikacja publiczna itp.), podczas gdy łagodne, dobrowolne środki, takie jak dobrowolne zachowanie należytej staranności, dobrowolne oznakowanie lub dobrowolna prywatna certyfikacja, uznano za mało skuteczne. Przeważająca większość zainteresowanych stron – stowarzyszeń przedsiębiorców i organizacji pozarządowych – poparła obowiązkowy system należytej staranności, chociaż preferowane szczegóły tego systemu różnią się w zależności od respondenta. W załączniku 2 do oceny skutków zawarto szczegółowe wnioski z konsultacji

z zainteresowanymi stronami, w tym informacje zwrotne na temat wstępnej oceny skutków, ustalenia sformułowane w ramach otwartych konsultacji publicznych oraz wyniki ukierunkowanych konsultacji z zainteresowanymi stronami.

Zgodnie z zapowiedzią zawartą w komunikacie z 2019 r., w Europejskim Zielonym Ładzie, unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 oraz strategii „Od pola do stołu" niniejsza inicjatywa koncentruje się na lasach. Parlament Europejski i organizacje pozarządowe opowiedziały się za włączeniem innych ekosystemów. Na podstawie doświadczeń związanych z obowiązującym prawodawstwem takie rozszerzenie zakresu uznano za przedwczesne, ponieważ brak praktycznych doświadczeń wywarłby negatywny wpływ na skuteczność i wykonalność środków z zakresu polityki poddanych niniejszej ocenie. Potrzeba i wykonalność rozszerzenia jego zakresu w celu objęcia również innych ekosystemów zostanie jednak oceniona w ramach wczesnego przeglądu.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Aby uzasadnić analizę poszczególnych wariantów, Komisja zawarła z ekspertami zewnętrznymi **umowę o udzielenie wsparcia** w celu przeprowadzenia dwóch badań: „oceny skutków środków po stronie popytu mających na celu przeciwdziałanie wylesianiu" oraz „badania uzupełniającego ocenę adekwatności rozporządzenia w sprawie drewna i rozporządzenia FLEGT". Badania te stanowiły część analizy i danych leżących u podstaw wariantów strategicznych przedstawionych w ocenie skutków, a następnie w niniejszym rozporządzeniu. Niniejsza inicjatywa opiera się również na wynikach trzeciego badania dotyczącego „Systemów certyfikacji i weryfikacji w sektorze leśnym i w odniesieniu do produktów drewnopochodnych", które przeprowadzono równolegle do oceny skutków.

Komisja wykorzystała również wkład wniesiony podczas posiedzeń grupy ekspertów Komisji/platformy z udziałem wielu zainteresowanych stron na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów, w tym w zakresie rozporządzenia w sprawie drewna i rozporządzenia FLEGT. Od chwili uruchomienia planu działania dotyczącego niniejszej inicjatywy ustawodawczej w lutym 2020 r. grupa zebrała się dziewięciokrotnie w różnych konfiguracjach, w tym na czterech szczególnych warsztatach, aby zgromadzić informacje na temat wariantów strategicznych analizowanych w ramach oceny skutków.

Oprócz wspomnianych powyżej badań uzupełniających, posiedzeń grupy ekspertów i konsultacji z zainteresowanymi stronami Komisja zwróciła również szczególną uwagę na rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 22 października 2020 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie unijnych ram prawnych mających na celu zatrzymanie i odwrócenie globalnego wylesiania spowodowanego przez UE (2020/2006 (INL)), a także na stanowiska wyrażone przez Radę Unii Europejskiej, w szczególności konkluzje Rady w sprawie komunikatu z 2019 r.[11]

- **Ocena skutków**

Podczas wstępnej analizy efektywności przeprowadzonej w ramach wstępnej oceny skutków rozważono łącznie 17 środków z zakresu polityki. Ta wstępna lista potencjalnych środków obejmowała wiele możliwych interwencji, w tym zarówno instrumenty regulacyjne, jak i nieregulacyjne. W ramach analizy efektywności oceniono każdy środek z zakresu polityki pod kątem szeregu kryteriów, takich jak wykonalność prawna, techniczna, polityczna oraz

[11] Konkluzje Rady i rządów państw członkowskich zasiadających w Radzie w sprawie komunikatu dotyczącego zintensyfikowania działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów – konkluzje Rady (15151/19 z dnia 16 grudnia 2019 r.).

proporcjonalność, potencjalna skuteczność i wydajność, a także informacje zwrotne otrzymane od zainteresowanych stron, państw członkowskich UE i państw trzecich.

Na podstawie analizy efektywności wybrano pięć następujących wariantów strategicznych, które następnie poddano dalszej szczegółowej ocenie: 1) udoskonalona obowiązkowa procedura należytej staranności; 2) system wskaźników i wykaz podmiotów naruszających przepisy w połączeniu z wielopoziomowym, udoskonalonym obowiązkowym systemem zasad należytej staranności; 3) obowiązkowa certyfikacja publiczna połączona z udoskonalonym wymogiem zachowania należytej staranności; 4) obowiązkowe oznakowanie połączone z udoskonalonym wymogiem zachowania należytej staranności; 5) wymóg wprowadzania do obrotu w UE produktów niepowodujących wylesiania, poparty systemem wskaźników i systemem upomnień i sankcji dla krajów.

Wszystkie rozważane warianty strategiczne opierają się na wspólnych elementach: 1) definicji terminu „niepowodujący wylesiania", opartej na definicji FAO, z którą produkty muszą być zgodne; oraz dodatkowym wymogu, aby produkty były legalne zgodnie z prawem kraju produkcji; 2) zakresie produktów, który jest regularnie weryfikowany i aktualizowany, koncentrującym się na towarach konsumowanych w UE, które w największym stopniu przyczyniają się do wylesiania (wołowina, olej palmowy, soja, drewno, kakao i kawa), i produktach powiązanych; 3) zakazie wprowadzania do obrotu w UE towarów i produktów powodujących wylesianie i degradację lasów, których nie wyprodukowano zgodnie z mającym zastosowanie i odpowiednim ustawodawstwem państw będących producentami. Warianty 2–4 są połączone z obowiązkowym wymogiem zachowania należytej staranności, jak zaproponowano w ramach wariantu 1.

Wariant 2 był wariantem preferowanym. Łączy on wymóg zachowania należytej staranności z systemem wskaźników dla poszczególnych krajów, w ramach którego państwa zostaną sklasyfikowane z uwzględnieniem wylesiania i degradacji lasów powodowanych przez odnośne towary oraz kryteriów związanych z zaangażowaniem tych państw w przeciwdziałanie wylesianiu i degradacji lasów. Będą istniały trzy kategorie państw – obarczone niskim, standardowym i wysokim ryzykiem. Obowiązki podmiotów i organów państw członkowskich zostaną zróżnicowane w zależności od poziomu ryzyka, jakie stwarza kraj produkcji, przy czym w przypadku państw niskiego ryzyka nałożone zostaną obowiązki w zakresie uproszczonej należytej staranności, a w przypadku państw wysokiego ryzyka wprowadzona zostanie wzmocniona kontrola.

Oczekuje się, że preferowany wariant zapobiegłby wylesianiu powodowanemu przez konsumpcję i produkcję w UE sześciu towarów objętych zakresem jego stosowania, co przyniosłoby przewidywane korzyści w postaci mniejszego narażenia na procesy wylesiania i degradacji lasów powodowane przez UE obszaru znacznie przekraczającego – rocznie, do 2030 r. – 71 920 hektarów lasów. Oznaczałoby to również ograniczenie o co najmniej 31,9 mln ton metrycznych emisji dwutlenku węgla do atmosfery każdego roku w związku z konsumpcją i produkcją odnośnych towarów w UE, co przekłada się na potencjalne oszczędności gospodarcze w wysokości co najmniej 3,2 mld EUR rocznie. Ponadto oczekuje się, że wariant ten zdecydowanie przyczyni się do ochrony bioróżnorodności, która z kolei jest również silnie związana z zapobieganiem zmianie klimatu.

Wariant ten powinien również przyczynić się do osiągnięcia szczegółowych celów interwencji UE, a mianowicie stworzenia równych szans dla przedsiębiorstw działających na rynku UE; zmniejszenia do minimum konsumpcji produktów z łańcuchów dostaw, z którymi wiążą się wylesianie lub degradacja lasów; oraz do zwiększenia popytu w UE na legalne i „niepowodujące wylesiania" towary i produkty, a także do rozwoju handlu nimi. Drobni

producenci rolni wytwarzający odnośne towary mogą stanąć w obliczu wyzwań związanych z dostosowaniem. Oczekuje się, że dzięki zaproponowanej dacie granicznej, za którą przyjęto 2020 r., wszystkie te czynniki zostaną złagodzone, ponieważ większość produktów będących obecnie w obrocie handlowym będzie pochodzić z gruntów, na których produkcję rozpoczęto przed 2020 r.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Oczekuje się, że niniejsze rozporządzenie stworzy równe szanse dla przedsiębiorstw działających na rynku UE. Oczekuje się, że producenci wdrażający bardziej zrównoważoną produkcję i przejrzystsze łańcuchy dostaw zdobędą udział w rynku UE i zwiększą swoją konkurencyjność w porównaniu z producentami powodującymi wylesianie, niezależnie od ich wielkości. Głównym czynnikiem wpływającym na koszty związane z obowiązkiem należytej staranności jest złożoność łańcuchów dostaw i ryzyko związane z krajem pozyskania, a nie wielkość przedsiębiorstw.

Chociaż wdrożenie procedur należytej staranności (oraz, w razie potrzeby, zmiana łańcuchów dostaw) może stanowić większe wyzwanie dla MŚP, wymóg zachowania należytej staranności w połączeniu z systemem wskaźników umożliwiłby podmiotom i podmiotom handlowym z sektora MŚP skorzystanie z niższych kosztów związanych z uproszczoną należytą starannością dzięki wyborowi produktów pochodzących z łańcuchów dostaw obarczonych niskim ryzykiem.

Wniosek obejmuje „system informacyjny i komunikacyjny" (art. 29), który umożliwiłby elektroniczne przetwarzanie informacji zarówno między właściwymi organami, jak i między tymi organami a podmiotami gospodarczymi. System ten ułatwi i usprawni wypełnianie obowiązków przez podmioty oraz egzekwowanie przepisów przez właściwe organy.

- **Prawa podstawowe**

Proponowany wariant strategiczny będzie wiązał się z koniecznością wytwarzania produktów zgodnie z definicją terminu „niepowodujący wylesiania" oraz z prawem kraju produkcji. Oznacza to, że podczas oceny zgodności produktów z niniejszą inicjatywą konieczne będzie uwzględnienie przepisów prawa pracy oraz przepisów dotyczących ochrony środowiska i praw człowieka obowiązujących w kraju produkcji (zarówno krajowych, jak i międzynarodowych). Dotyczy to również praw ludności rdzennej, co powinno przyczynić się do ochrony praw najbardziej narażonych społeczności lokalnych.

Na szczeblu unijnym wniosek jest zgodny z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, a w szczególności z jej art. 2 (prawo do życia), art. 8 (ochrona danych osobowych), art. 16 (wolność prowadzenia działalności gospodarczej), art. 17 (prawo własności) i art. 37 (ochrona środowiska).

Zgodnie z art. 52 ust. 1 karty wszelkie ograniczenia w korzystaniu z praw i wolności uznanych w karcie, zawarte w niniejszym wniosku ustawodawczym, muszą być przewidziane ustawą i szanować istotę tych praw i wolności. Z zastrzeżeniem zasady proporcjonalności, ograniczenia mogą być wprowadzone wyłącznie wtedy, gdy są konieczne i rzeczywiście odpowiadają celom interesu ogólnego uznawanym przez Unię lub potrzebom ochrony praw i wolności innych osób. Zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i poprawa jego jakości stanowi w szczególności cel interesu ogólnego uznany w karcie, który może uzasadniać ograniczenia innych praw podstawowych.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Dołączona do niniejszego wniosku ocena skutków finansowych regulacji obejmuje skutki dla zasobów budżetowych, ludzkich i administracyjnych.

Na ustanowienie i wdrożenie rozporządzenia w ciągu pierwszych pięciu lat realizacji (wstępnie zaplanowanej na lata 2023–2027) przewidziano całkowity budżet w wysokości 16 519 000 EUR. Obejmuje to budżet w wysokości 6 650 000 EUR w ramach działu 7 wieloletnich ram finansowych (WRF) przeznaczony na zasoby ludzkie (pięciu dodatkowych pracowników w DG ds. Środowiska zajmujących się wdrażaniem rozporządzenia i współpracą międzynarodową, dwóch dodatkowych pracowników w DG ds. Partnerstw Międzynarodowych zajmujących się powiązaną współpracą i rozwojem oraz jeden pracownik w DG ds. Podatków i Unii Celnej zajmujący się wdrażaniem zobowiązań celnych) oraz inne koszty administracyjne. Obejmuje to również budżet w wysokości 9 869 000 EUR na dział 3 wieloletnich ram finansowych. Ten ostatni jest związany ze wsparciem różnych zadań wykonawczych związanych z przepisami prawnymi, które będą realizowane przez służby Komisji w latach 2022–2027, w tym zamówień publicznych i ewentualnych porozumień administracyjnych.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Organy państw członkowskich (w szczególności właściwe organy, o których mowa w rozdziale 3) są odpowiedzialne za egzekwowanie przepisów niniejszego rozporządzenia. W tym celu sporządzają one plany inspekcji na podstawie podejścia opartego na analizie ryzyka, uwzględniając poziom ryzyka przypisany za pośrednictwem systemu wskaźników dla poszczególnych krajów. Ramy sprawozdawczości ustanowione w art. 20 opierają się na doświadczeniach związanych z rozporządzeniem w sprawie drewna i mają na celu wzmocnienie przeglądu działań państw członkowskich w zakresie monitorowania, treści i jakości kontroli, a także działań następczych w związku z tymi kontrolami.

System należy poddać przeglądowi po trzech latach pełnego stosowania w celu określenia wszelkich problemów i potencjalnych ulepszeń, a następnie należy go poddawać przeglądowi co pięć lat. W art. 32 przewidziano wyraźnie, że pierwszy przegląd powinien obejmować ocenę potrzeby i wykonalności rozszerzenia zakresu rozporządzenia na inne ekosystemy. Ponadto najpóźniej w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie Komisja dokona pierwszego przeglądu załącznika I, kierując się wytycznymi wynikającymi z dowodów naukowych.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

  - *Artykuł 1: Przedmiot i zakres*

W art. 1 akapit pierwszy określono zakres przedmiotowy rozporządzenia przez zdefiniowanie „odnośnych towarów” (tj. bydła, kakao, kawy, oleju palmowego, soi i drewna) oraz „odnośnych produktów” (tj. produktów wymienionych w załączniku I, które zawierają odnośne towary, były nimi karmione lub zostały wytworzone przy ich użyciu), do których będzie miało zastosowanie niniejsze rozporządzenie. Zawarto w nim również wyjaśnienie, że rozporządzenie będzie miało zastosowanie zarówno do wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku unijnym, jak i do wywozu z Unii.

W akapicie drugim wyjaśniono czasowy zakres stosowania niniejszego rozporządzenia, wskazując, że nie będzie ono miało zastosowania do odnośnych towarów i produktów

wprowadzanych do obrotu w Unii lub wywożonych z rynku unijnego, które wyprodukowano przed datą wejścia w życie określoną w art. 36.

- *Artykuł 2: Definicje*

W art. 2 ustanowiono definicje stosowane w pozostałej części normatywnej rozporządzenia. Obejmują one definicje [pkt 1–8] niezbędne do wprowadzenia w życie głównego celu instrumentu, np. wylesianie, las, plantacje, niepowodujący wylesiania i wyprodukowany. Definicje opierają się w możliwie największym stopniu na koncepcjach opracowanych na poziomie międzynarodowym, w szczególności w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO).

Ustanowienie definicji terminu „niepowodujący wylesiania" jest jedną z głównych innowacji rozporządzenia, którego dotyczy niniejszy wniosek, w stosunku do rozporządzenia UE w sprawie drewna. Wyniki oceny skutków wskazują, że ustanowienie wspólnego wymogu dla produktów i towarów, niezależnie od ich kraju produkcji, powinno zwiększyć skuteczność interwencji politycznej dzięki zapobieganiu lukom prawnym związanym z legalnym wylesianiem oraz dzięki ułatwieniu wdrażania poprzez zdalne monitorowanie. Ponadto oczekuje się, że definicja terminu „niepowodujący wylesiania" zapobiegnie tworzeniu niewłaściwych zachęt dla krajów partnerskich, które w przeciwnym razie mogą być skłonne obniżyć normy środowiskowe w celu ułatwienia dostępu ich produktów do UE, gdyby we wniosku ustanowiono wyłącznie kontrolę legalności.

W definicji terminu „niepowodujący wylesiania" za datę graniczną przyjęto dzień 31 grudnia 2020 r. Oznacza to, że po tej dacie towary i produkty objęte zakresem rozporządzenia nie będą mogły być wprowadzane na rynek unijny UE ani z niego wywożone, jeżeli zostały wyprodukowane na gruntach, na których dochodzi do wylesiania lub degradacji lasów. Dzięki proponowanej dacie zakłócenia w łańcuchach dostaw i potencjalne negatywne skutki w krajach partnerskich zostaną ograniczone. Odpowiada ona międzynarodowym zobowiązaniom do zatrzymania wylesiania, zawartym na przykład w celach zrównoważonego rozwoju (cel nr 15.2).

Pozostałe definicje [pkt 9–30] odnoszą się do podmiotów odpowiedzialnych i działalności regulowanej, takich jak podmiot, podmiot handlowy, wprowadzanie do obrotu, udostępnianie na rynku itp. W możliwym zakresie są one oparte na pojęciach już istniejących w prawie Unii w odpowiednich przepisach dotyczących rynku wewnętrznego i prawie celnym, a także odnoszą się do konkretnych kwestii pojawiających się w trakcie wdrażania rozporządzenia w sprawie drewna. Definicje zmieniono nieznacznie w związku z oceną skutków, aby zwiększyć ich precyzję prawną oraz uwzględnić nowe zmiany w powiązanych przepisach UE.

- *Artykuł 3: Zakaz*

Art. 3 stanowi podstawę rozporządzenia, ponieważ wyraźnie określono w nim zakaz wprowadzania do obrotu w Unii lub udostępniania na rynku unijnym lub wywozu z niego odnośnych towarów i produktów objętych zakresem rozporządzenia, które nie są zgodne z niniejszym rozporządzeniem, wraz z wyjaśnieniem, że przy prowadzeniu takiej działalności handlowej zawsze konieczne jest złożenie oświadczenia o zachowaniu należytej staranności. Odniesienie do wylesiania, o którym mowa w lit. a), i legalności, o której mowa w lit. b), jest niezbędne, aby umożliwić kompleksowe uwzględnienie głównych celów niniejszego rozporządzenia.

Zakaz zawarty w lit. c) uzupełnia pozostałe poprzez wprowadzenie ogólnego obowiązku składania oświadczeń o zachowaniu należytej staranności przy wprowadzaniu do obrotu odnośnych towarów i produktów. Zakaz ten zapewnia, aby podmioty były świadome swoich obowiązków w zakresie zachowania należytej staranności, i zniechęci je do pomijania

procedur należytej staranności. Z doświadczeń zdobytych w związku z rozporządzeniem w sprawie drewna wynika, że wymóg ten ułatwi egzekwowanie przepisów, a w razie potrzeby podjęcie kroków prawnych zmierzających do zaradzenia takim naruszeniom lub objęcia ich sankcjami.

- *Artykuł 4: Obowiązki podmiotów*

W art. 4 określono obowiązki podmiotów wynikające z rozporządzenia. Opisano w nim procedurę należytej staranności, a zatem zawiera on ogólną zasadę dotyczącą obowiązków podmiotów. W ust. 1 nałożono na podmioty obowiązek zachowania należytej staranności w odniesieniu do wszystkich odnośnych towarów i produktów, aby zapewnić przestrzeganie zakazu określonego w art. 3 lit. a) i b), oraz obowiązek przedłożenia oświadczenia o zachowaniu należytej staranności przed wprowadzeniem ich do obrotu w Unii lub wywozem z rynku unijnego. Niezbędne informacje wymagane w oświadczeniu o zachowaniu należytej staranności określono w załączniku II.

W ust. 2 przedstawiono szczegółową procedurę regulującą przedkładanie oświadczeń o zachowaniu należytej staranności. Po stwierdzeniu, że odnośny towar lub produkt jest zgodny z rozporządzeniem, podmiot musi złożyć oświadczenie o zachowaniu należytej staranności w systemie informacyjnym (zob. art. 31), zanim towar lub produkt zostanie wprowadzony do obrotu. W przypadku odnośnych towarów i produktów, które są dopuszczane do obrotu lub wywozu, w zgłoszeniu celnym należy zamieścić odniesienie do oświadczenia o zachowaniu należytej staranności, co umożliwi niezbędną ścisłą współpracę między organami celnymi a właściwymi organami. Zgodnie z ust. 3 podmioty przyjmują odpowiedzialność za zgodność produktów, sporządzając oświadczenie o zachowaniu należytej staranności. W ust. 4 wyraźnie zobowiązano podmioty do powstrzymania się od wprowadzania do obrotu lub wywozu bez uprzedniego złożenia oświadczenia o zachowaniu należytej staranności. W ust. 5 ustanowiono ten sam obowiązek, jeżeli: 1) odnośne produkty lub towary nie spełniają wymogów dotyczących „niepowodowania wylesiania" lub „legalności"; 2) w wyniku procedury należytej staranności stwierdzono, że ryzyko niezgodności nie jest znikome; lub 3) procedura należytej staranności nie została zakończona. W ust. 6 zobowiązano podmioty do podjęcia działań i poinformowania właściwych organów, jeżeli po zakończeniu procedury należytej staranności i złożeniu oświadczenia dostępne będą nowe informacje.

- *Artykuł 6: Obowiązki podmiotów handlowych*

Do celów niniejszego rozporządzenia, podobnie jak w rozporządzeniu w sprawie drewna, podmiot handlowy można zdefiniować jako „każdą osobę fizyczną lub prawną, która w ramach działalności handlowej udostępnia na rynku unijnym odnośne towary i produkty" [art. 2 lit. j)]. Zasadniczo podmioty handlowe podlegają łagodniejszym obowiązkom niż podmioty, ponieważ zanim podmiot handlowy może pozbyć się odnośnych towarów lub produktów, zostały już one wprowadzone do obrotu. Podmioty handlowe, zwłaszcza duże podmioty handlowe, mają jednak znaczny wpływ na łańcuchy dostaw i odgrywają ważną rolę w zapewnieniu, aby odnośne towary i produkty nie powodowały wylesiania.

W związku z tym w przedmiotowym artykule wprowadzono rozróżnienie między obowiązkami mającymi zastosowanie do dużych podmiotów handlowych, które nie są małymi i średnimi przedsiębiorstwami (MŚP), a obowiązkami mającymi zastosowanie do podmiotów handlowych, które są MŚP. Zgodnie z ust. 2 i 3 podmioty handlowe będące MŚP są zobowiązane do gromadzenia danych dotyczących swoich dostawców i klientów, przechowywania tych informacji przez co najmniej pięć lat oraz udostępniania ich na wniosek właściwym organom. Szacuje się, że wymóg ten pociągnie za sobą jedynie znikome koszty, ponieważ można oczekiwać, że takie czynności związane z informacjami będą częścią

zwykłej działalności gospodarczej. Od podmiotów handlowych będących MŚP oczekuje się również podejmowania działań i informowania właściwych organów, jeżeli dostępne będą nowe informacje dotyczące niezgodności ich towarów i produktów (ust. 4).

Z kolei duże podmioty handlowe, które nie są MŚP, podlegają tym samym obowiązkom co podmioty (ust. 5). W związku z tym duże podmioty handlowe muszą składać oświadczenie o zachowaniu należytej staranności zgodnie z art. 4, stając się tym samym odpowiedzialne za zgodność odnośnego towaru lub produktu z niniejszym rozporządzeniem. Ponadto podlegają one takiej samej procedurze należytej staranności jak podmioty: oprócz gromadzenia informacji muszą one przeprowadzić ocenę ryzyka na podstawie tego artykułu oraz, w razie potrzeby, ograniczyć ryzyko zgodnie z art. 10. Podmioty handlowe będące MŚP są zwolnione z tych obowiązków. Podobnie duże podmioty handlowe podlegają takim samym kontrolom podmiotów, o których mowa w art. 15, natomiast podmioty będące MŚP podlegają kontrolom, o których mowa w art. 16.

- *Artykuł 8: Należyta staranność*

W art. 8 określono procedurę należytej staranności, która stanowi obowiązek podmiotów zgodnie z art. 4 ust. 1 oraz podmiotów handlowych niebędących MŚP zgodnie z art. 6 ust. 5. Każda procedura należytej staranności powinna zapewnić, aby ryzyko wprowadzenia od obrotu w Unii lub wywozu z rynku unijnego odnośnych towarów lub produktów niezgodnych z wymogami było znikome. W tym celu podmioty i podmioty handlowe niebędące MŚP gromadzą wszelkie istotne informacje (jak wskazano w art. 9) – stanowi to pierwszy krok w procesie należytej staranności. Na podstawie tych informacji identyfikują i oceniają ryzyko ewentualnej niezgodności odnośnych towarów i produktów z wymogami niniejszego rozporządzenia [art. 10 ust. 1–4 i art. 10 ust. 6] – stanowi to drugi krok w procesie należytej staranności. W razie potrzeby odpowiednio ograniczają takie ryzyko do znikomego poziomu [art. 10 ust. 5] – stanowi to trzeci krok w procesie należytej staranności.

Przed wprowadzeniem odnośnych towarów i produktów do obrotu w Unii lub przed ich wywozem z rynku unijnego należy przeprowadzić proces należytej staranności. Jeżeli z oceny ryzyka wynika, że ryzyko wprowadzenia towarów lub produktów niezgodnych z wymogami do obrotu w UE nie jest znikome, podmiot musi wdrożyć środki zmniejszające ryzyko, które są odpowiednie w celu ograniczenia ryzyka do znikomego poziomu. Jeżeli dostęp do mającego zastosowanie ustawodawstwa lub innych istotnych informacji nie jest możliwy, to nie można w pełni ocenić ryzyka, a tym samym ograniczyć go do znikomego poziomu. Jeżeli ograniczenie ryzyka do znikomego poziomu nie jest możliwe, podmiot nie wprowadza odnośnych towarów lub produktów do obrotu w UE [art. 10 ust. 1].

- *Artykuł 9: Wymóg informacyjny*

Główną innowacją w stosunku do rozporządzenia w sprawie drewna jest obowiązek informacji geograficznej ustanowiony w art. 9, który wymaga od podmiotów gromadzenia współrzędnych geograficznych (lub geolokalizacji na podstawie szerokości i długości geograficznej) wszystkich działek, na których wyprodukowano odnośne towary i produkty. Ponieważ wylesianie jest związane ze zmianą użytkowania gruntów, monitorowanie wylesiania wymaga dokładnego powiązania towaru lub produktu wprowadzanego do obrotu w UE lub wywożonego z rynku unijnego z działką, na której był uprawiany lub hodowany.

Wymóg wskazania działki lub gospodarstwa, na której lub w którym wyprodukowano towar, umożliwia wykorzystanie zdjęć satelitarnych i pozycjonowania – powszechnie dostępnych i bezpłatnych narzędzi cyfrowych – do sprawdzenia, czy produkt lub towar jest zgodny z wymogami. Informacje geograficzne dotyczące działki i monitorowanie satelitarne to sprawdzone w praktyce połączenie, które w przeszłości dowiodło, że jest w stanie ograniczyć

wylesianie na danym obszarze, i oczekuje się, że zwiększy skuteczność interwencji politycznej, przy czym utrudni również popełnianie oszustw w łańcuchach dostaw i sprawi, że będą łatwiejsze do wykrycia. Unia opracowała własną satelitarną technologię pozycjonowania, nawigacji i pomiaru czasu (EGNOS/Galileo) oraz własny system obserwacji i monitorowania Ziemi (Copernicus). Zarówno EGNOS/Galileo, jak i program Copernicus oferują zaawansowane usługi, które przynoszą istotne korzyści ekonomiczne użytkownikom publicznym i prywatnym. W związku z tym obrazy satelitarne i pozycjonowanie wynikające z zastosowania systemów EGNOS/Galileo i Copernicus mogą stanowić część informacji wykorzystywanych do kontroli zgodności.

Informacje geograficzne umożliwiające powiązanie produktów z działką są już wykorzystywane przez przemysł i organizacje zajmujące się certyfikacją, a także w odpowiednich przepisach UE. W dyrektywie (UE) 2018/2001 zawarto wymóg informacyjny dotyczący „obszaru pozyskiwania" w przypadku krajów problematycznych. Szereg przepisów UE zapewnia identyfikowalność wołowiny „od urodzenia do śmierci", w tym za pośrednictwem takich środków jak kolczyki, paszporty bydła i skomputeryzowana baza danych.

- *Artykuł 10: Ocena i ograniczanie ryzyka*

W art. 10 określono kroki, które należy podjąć, aby ocenić i zmniejszyć ryzyko wprowadzenia do obrotu odnośnych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów. W związku z tym w przedmiotowym artykule szczegółowo opisano kryteria i sposoby przeprowadzania oceny ryzyka i ograniczania ryzyka – odpowiednio krok 2 i krok 3 procedury należytej staranności wprowadzonej w art. 8. W art. 10 ust. 1 wyjaśniono cel oceny ryzyka, tj. wykrycie ewentualnej niezgodności odnośnych towarów i produktów z niniejszym rozporządzeniem, oraz ustanowiono główny obowiązek podmiotów dotyczący niewprowadzania odnośnych towarów lub produktów do obrotu, o ile są one w stanie wykazać, że ryzyko niezgodności jest znikome. Pojęcie znikomego ryzyka zdefiniowano w art. 2 pkt 18 jako sytuację, w której pełna ocena zarówno specyficznych dla danego produktu, jak i ogólnych informacji dotyczących zgodności z art. 3 lit. a) i b) odnośnych towarów lub produktów nie stwarza powodów do obaw.

Opierając się na kryteriach oceny ryzyka ustanowionych w rozporządzeniu w sprawie drewna, w ust. 2 dokonano ich dalszej kwalifikacji i przedstawiono podmiotom dodatkowe wytyczne dotyczące elementów, które należy wziąć pod uwagę, co odzwierciedla fakt, że niniejsze rozporządzenie koncentruje się zarówno na legalności, jak i na zrównoważonym rozwoju (tj. niepowodowaniu wylesiania). Poza poziomem ryzyka określonym za pośrednictwem systemu wskaźników dla poszczególnych krajów wykaz zawiera informacje na temat kraju/obszaru produkcji, cech odnośnego towaru i produktu oraz łańcucha dostaw, a także inne istotne informacje uzupełniające, takie jak certyfikacja lub inne narzędzia służące weryfikacji przez osoby trzecie, pod warunkiem że spełniają one wymogi informacyjne określone w art. 9.

- *Artykuł 12: Uproszczona należyta staranność*

W art. 12 opisano obowiązki wynikające z pozyskiwania odnośnych towarów i produktów z kraju lub jego części, które oceniono jako obarczone niskim ryzykiem zgodnie z systemem wskaźników dla poszczególnych krajów przedstawionym w rozdziale 4. Jeżeli kraj produkcji lub jego części charakteryzują się niskim poziomem ryzyka w ramach systemu wskaźników, podmioty nadal podlegają obowiązkowi przewidzianemu w art. 9 – krok 1 procedury należytej staranności, tj. gromadzenie informacji, dokumentów i danych wykazujących, że odnośne towary i produkty są zgodne z art. 3 niniejszego rozporządzenia. Są one jednak zwolnione z wykonania drugiego i trzeciego kroku w procesie należytej staranności, tj. oceny

ryzyka i jego zmniejszania, jak opisano w art. 10. Dlatego w tym przypadku podmioty zasadniczo nie są zobowiązane do wykazania, że ryzyko niezgodności jest znikome.

Jeżeli jednak podmiot, na przykład w ramach gromadzenia informacji, uzyska jakąkolwiek informację dotyczącą szczególnego ryzyka niezgodności, należy wypełnić wszystkie obowiązki wynikające z art. 8, a zatem wykonać wszystkie trzy kroki w procedurze należytej staranności [art. 12 ust. 2].

- *Artykuł 14: Obowiązki dotyczące przeprowadzania kontroli*

W art. 14 określono ogólne obowiązki właściwych organów wynikające z rozporządzenia. W ust. 1 i 2 ustanowiono główny obowiązek właściwych organów dotyczący przeprowadzania kontroli podmiotów i podmiotów handlowych w celu oceny przestrzegania przez nie wymogów należytej staranności, a także w celu ustalenia, czy odnośne towary i produkty wprowadzane do obrotu w UE lub udostępniane na rynku unijnym bądź z niego wywożone są zgodne z rozporządzeniem. Ust. 3 dotyczy planu opartego na analizie ryzyka, kluczowego narzędzia, które powinno służyć przeprowadzaniu kontroli przez właściwy organ. W planach kontroli należy zawrzeć kryteria ryzyka w celu przeprowadzania analizy ryzyka w odniesieniu do oświadczeń o zachowaniu należytej staranności. Plany te należy poddawać regularnym przeglądom w świetle wyników dotyczących ich realizacji. Podmioty i podmioty handlowe, które stale osiągają dobre wyniki w zakresie przestrzegania przepisów, należy rzadziej poddawać kontrolom.

W ust. 4 nałożono na właściwe organy obowiązek przeprowadzania analizy ryzyka związanego z oświadczeniami o zachowaniu należytej staranności przy użyciu technik elektronicznego przetwarzania danych, które włączono do systemu informacyjnego ustanowionego w art. 31.

W ust. 5 określono, że analiza ryzyka powinna umożliwić właściwym organom identyfikowanie podmiotów lub podmiotów handlowych bądź odnośnych towarów i produktów, które należy poddać kontroli.

W ust. 6 nałożono na właściwe organy obowiązek podjęcia natychmiastowych działań, jeżeli analiza ryzyka wykaże, że niektóre towary i produkty są obarczone wysokim ryzykiem niezgodności. Działania te mogą obejmować wprowadzenie środków tymczasowych zawieszających wprowadzanie towarów i produktów do obrotu lub ich udostępnianie na rynku. W przypadku towarów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych oraz po uruchomieniu elektronicznego interfejsu określonego w art. 26 ust. 1 właściwe organy mogą zwrócić się do organów celnych o zawieszenie dopuszczenia do obrotu lub wywozu towarów obarczonych wysokim ryzykiem.

Czasowe zawieszenie dotyczące towarów i produktów obarczonych wysokim ryzykiem powinno umożliwić właściwym organom przeprowadzenie niezbędnych kontroli zgodności takich towarów i produktów. W ust. 7 ustanowiono wstępny okres zawieszenia wynoszący 3 dni robocze, który można przedłużyć, jeżeli właściwe organy będą potrzebowały dodatkowego czasu.

W ust. 8 nałożono na właściwe organy obowiązek wymiany informacji i koordynowania opracowywania kryteriów ryzyka zawartych w planach kontroli. Powinno to ułatwić jednolite stosowanie rozporządzenia i poprawić jego skuteczność.

W ust. 9 nałożono na państwa członkowskie istotny obowiązek zapewnienia skutecznych kontroli przeprowadzanych przez ich właściwe organy. Dwa stosowane parametry zapewniają, by określona liczba podmiotów i podmiotów handlowych została poddana kontroli, przy jednoczesnym wymogu określonego odsetka wartości rynkowej w każdej kategorii towarów i produktów. Podejścia jednowymiarowe, takie jak kontrola kilku

podmiotów i podmiotów handlowych mających duży udział w rynku lub kontrola większej liczby małych podmiotów i podmiotów handlowych o znikomym udziale w rynku, nie zapewniłyby niniejszemu rozporządzeniu niezbędnej skuteczności i w związku z tym zostały wykluczone w ust. 5. Odsetkowy zakres jest konieczny, aby umożliwić kompleksową kontrolę rynku zniechęcającą do potencjalnych naruszeń.

Ust. 10 odnosi się do systemu wskaźników dla poszczególnych krajów i przewiduje konieczność wzmocnionej kontroli (art. 20) przeprowadzanej przez właściwe organy w odniesieniu do towarów i produktów wyprodukowanych w krajach wysokiego ryzyka lub ich częściach. W ten sposób łączy obowiązki właściwych organów z trzystopniowym systemem wskaźników (o którym mowa w art. 27).

Niezależnie od znaczenia kontroli przeprowadzanych zgodnie z ich planem opartym na analizie ryzyka, w ust. 11 wyjaśniono, że właściwe organy przeprowadzają również kontrole poza zakresem tych planów, jeżeli wejdą one w posiadanie dowodów lub innych istotnych informacji dotyczących potencjalnej niezgodności z niniejszym rozporządzeniem.

- *Artykuł 15: Kontrole podmiotów*

W artykule tym wprowadzono obowiązek właściwych organów dotyczący kontroli, które należy przeprowadzać w stosunku do podmiotów. Opiera się on na art. 10 ust. 3 rozporządzenia w sprawie drewna, jednak zapewnia dodatkową przejrzystość i wytyczne dotyczące szczegółowych kryteriów kontroli przeprowadzanych przez właściwy organ w celu skuteczniejszej analizy odpowiedniej dokumentacji stosowanego systemu zasad należytej staranności oraz lepszej oceny ryzyka niezgodności. Jasne standardy kontroli zgodności dla właściwych organów stanowią zasadniczy element zapewniający skuteczne i jednolite stosowanie niniejszego rozporządzenia w całej Unii.

W ust. 2 wyróżniono środki obowiązkowe i fakultatywne. Środki obowiązkowe, o których mowa w lit. a)–d), obejmują kontrole dokumentacji i procedur należytej staranności, które nie wiążą się z koniecznością przeprowadzania przez właściwe organy analiz technicznych produktów ani innych działań na miejscu. Środki fakultatywne określone w lit. e)–h) obejmują inspekcję na miejscu oraz kontrole techniczne i naukowe odpowiednie do ustalenia dokładnego miejsca, w którym wyprodukowano odnośny towar lub produkt, i stwierdzenia, czy nie powodował on wylesiania.

- *Artykuł 19: Sprawozdawczość*

W art. 19 nakreślono obowiązki sprawozdawcze państw członkowskich w zakresie wdrażania rozporządzenia, którego dotyczy niniejszy wniosek. Artykuł ten opiera się na art. 20 rozporządzenia w sprawie drewna (składanie sprawozdań), zmienionym następnie rozporządzeniem (UE) 2019/1010, w którym dostosowano obowiązki sprawozdawcze wynikające z ustawodawstwa w dziedzinie środowiska[12]. W związku z tym w art. 19 potwierdzono, że państwa członkowskie co roku przedkładają sprawozdania ze stosowania niniejszego rozporządzenia (ust. 1) oraz że służby Komisji co roku podają do publicznej wiadomości przegląd ogólnounijny w oparciu o dane przekazane przez państwa członkowskie (ust. 3).

W ust. 2 dokonano dalszej klasyfikacji informacji, które państwa członkowskie mają przekazywać, aby wzmocnić obowiązki sprawozdawcze oraz umożliwić Komisji

[12] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1010 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie dostosowania obowiązków sprawozdawczych w dziedzinie ustawodawstwa dotyczącego środowiska oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 166/2006 i (UE) nr 995/2010, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE, 2004/35/WE, 2007/2/WE, 2009/147/WE i 2010/63/UE, rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 i (WE) nr 2173/2005 oraz dyrektywę Rady 86/278/EWG (Dz.U. L 170/126 z 25.6.2019).

dokładniejszą analizę jakości działań państw członkowskich w zakresie monitorowania. Jest to zgodne z ustaleniami zawartymi w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 21/2021, w którym podkreślono niedociągnięcia systemu sprawozdawczości przewidzianego w rozporządzeniu w sprawie drewna[13], i umożliwi Komisji skuteczne zastosowanie się do zalecenia Trybunału dotyczącego skuteczniejszego weryfikowania kontroli przeprowadzanych przez państwa członkowskie[14].

- *Artykuł 20: Wzmocniona kontrola*

Jeżeli odnośne towary i produkty pochodzą z kraju lub jego części, które oceniono jako obarczone wysokim ryzykiem zgodnie z systemem wskaźników dla poszczególnych krajów, o którym mowa w rozdziale 5, podlegają one wzmocnionej kontroli przeprowadzanej przez odpowiednie właściwe organy. W przeciwieństwie do art. 12, w art. 20 nie przewidziano innego zestawu obowiązków należytej staranności dla podmiotów lub podmiotów handlowych.

Właściwe organy zapewniają, aby przeprowadzane przez nie coroczne kontrole dotyczyły co najmniej 15 % podmiotów, jak również 15 % ilości odnośnych towarów i produktów wyprodukowanych w krajach obarczonych wysokim ryzykiem lub ich częściach.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 27 od dnia wejścia w życie rozporządzenia wszystkim krajom zostanie przypisany standardowy poziom ryzyka. W związku z tym powyższe obowiązki zostaną nałożone na właściwe organy z chwilą, gdy kraj wysokiego ryzyka lub jego części znajdą się w wykazie publikowanym przez Komisję zgodnie z art. 27 ust. 1, o ile odnośne towary i produkty wyprodukowane w kraju wysokiego ryzyka lub w jego częściach będą wprowadzane do obrotu lub udostępniane na ich rynku.

- *Artykuł 22: Środki nadzoru rynku*

W art. 22 nałożono na właściwe organy obowiązek niezwłocznego podejmowania działań w sytuacji, gdy ustalą, że odnośny towar lub produkt nie jest zgodny z niniejszym rozporządzeniem. W takim przypadku właściwe organy wymagają, aby odpowiedni podmiot lub podmiot handlowy podjął stosowne i proporcjonalne działania naprawcze w celu usunięcia niezgodności.

W ust. 2 przedstawiono możliwe działania naprawcze, których podjęcia można wymagać od podmiotu lub podmiotu handlowego. Przepis ten opiera się w szczególności na art. 16 rozporządzenia w sprawie nadzoru rynku[15]; zgodnie z art. 3 wspomnianego rozporządzenia „odzyskanie produktu” oznacza „dowolny środek mający na celu doprowadzenie do zwrotu produktu, który już został udostępniony użytkownikowi końcowemu”; natomiast „wycofanie

---

13 Europejski Trybunał Obrachunkowy, sprawozdanie specjalne nr 21/2021: „Finansowanie unijne na rzecz różnorodności biologicznej i zapobiegania zmianie klimatu w lasach w UE – pozytywne, lecz ograniczone rezultaty”. Zob. w szczególności pkt 36, w którym Trybunał stwierdza: „Sprawozdania przedłożone zgodnie z rozporządzeniem w sprawie drewna nie zawierają informacji, które mogą posłużyć Komisji do analizy jakości działań monitorujących państw członkowskich, krajowych zasad definiujących nielegalne pozyskiwanie drewna lub procedur stosowanych w ramach kontroli. Nie ma też wymogu, by państwa członkowskie przedstawiały dokumenty poświadczające na poparcie swoich odpowiedzi, co umożliwiłoby Komisji weryfikowanie prawidłowości lub kompletności podanych informacji”.

14 Zob. zalecenie 2 lit. a): „Komisja powinna: a) rozważyć możliwość opracowania wniosków ustawodawczych, które pozwolą na skuteczniejsze weryfikowanie kontroli przeprowadzanych przez państwa członkowskie w zakresie rozporządzenia w sprawie drewna”.

15 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniające dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011 (Dz.U. L 169/1 z 25.6.2019).

z obrotu” oznacza „dowolny środek, którego celem jest zapobieżenie udostępnieniu na rynku produktu w danym łańcuchu dostaw”.

- *Artykuł 23: Sankcje*

W art. 23 nałożono na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia przepisów dotyczących sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia niniejszego rozporządzenia. Istnienie i stosowanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji w systemach krajowych jest kluczowym elementem skutecznego i jednolitego wdrożenia niniejszego rozporządzenia w całej Unii.

W związku z tym w ust. 2 zawarto wykaz sankcji, które należy wprowadzić do krajowych systemów prawnych. Wykaz ten obejmuje grzywny, konfiskatę odnośnych towarów i produktów, jak również konfiskatę dochodów, zawieszenie lub zakaz prowadzenia danej działalności gospodarczej oraz wykluczenie podmiotów i podmiotów handlowych naruszających przepisy rozporządzenia z udziału w procedurach udzielania zamówień publicznych. Ustawodawstwo państw członkowskich musi przewidywać zmienną wysokość grzywien w zależności od rocznego obrotu podmiotu lub podmiotu handlowego, który naruszył przepisy rozporządzenia. Ma to szczególne znaczenie jako czynnik zniechęcający duże podmioty i podmioty handlowe, które nie są MŚP, do naruszania przepisów rozporządzenia. Służy zatem ustanowieniu skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji.

- *Artykuł 24: Kontrole*

W art. 24 określono zasady przeprowadzania kontroli odnośnych towarów i produktów objętych procedurą celną „dopuszczenia do obrotu” lub „wywozu”.

W ust. 2 określono, że właściwe organy są odpowiedzialne za sprawdzanie zgodności z niniejszym rozporządzeniem, w tym w odniesieniu do towarów lub produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych. Wyjaśniono w nim również powiązania z przepisami rozporządzenia (UE) nr 952/2013 i rozporządzenia (UE) 2019/1020. W ust. 3 określono, że główne zadanie organów celnych polega na kontrolowaniu prawidłowości zgłaszania odnośnych towarów i produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych.

Oświadczenie o zachowaniu należytej staranności w odniesieniu do odnośnego towaru lub produktu wprowadzanego na rynek unijny lub z niego wyprowadzanego jest rejestrowane w systemie informacyjnym, o którym mowa w art. 31. Zgodnie z ust. 4 wspomniany system informacyjny przypisze następnie oświadczeniu o zachowaniu należytej staranności numer referencyjny, który jest udostępniany organom celnym przy składaniu zgłoszenia celnego do dopuszczenia do obrotu lub wywozu tego odnośnego towaru lub produktu, z wyjątkiem przypadków, w których oświadczenie o zachowaniu należytej staranności jest składane zgodnie z art. 26 ust. 2.

W ust. 5 nałożono wymóg, aby w przypadku złożenia zgłoszenia celnego do dopuszczenia do obrotu lub wywozu odnośnego towaru lub produktu wprowadzanego na rynek unijny lub opuszczającego ten rynek organy celne weryfikowały status oświadczenia o zachowaniu należytej staranności związanego z tym odnośnym towarem lub produktem przy użyciu elektronicznego interfejsu, o którym mowa w art. 26 ust. 1.

W ust. 6 określono, że jeżeli analiza ryzyka przeprowadzona przez właściwe organy zgodnie z art. 14 ust. 4 wykaże, że w przypadku odnośnego towaru lub produktu istnieje wysokie ryzyko niezgodności z wymogami niniejszego rozporządzenia, status oświadczenia o zachowaniu należytej staranności związanego z tym odnośnym towarem lub produktem

należy odpowiednio zmienić w systemie informacyjnym. W takich okolicznościach organy celne powinny zawiesić dopuszczenie do obrotu lub wywozu tego odnośnego towaru lub produktu.

W ust. 7 określono warunki, zgodnie z którymi organy celne powinny zezwolić na dopuszczenie do obrotu lub wywozu odnośnego towaru lub produktu.

W ust. 8 określono sposób postępowania w sytuacji, w której właściwe organy stwierdzą, że odnośny towar lub produkt wprowadzany na rynek unijny lub wyprowadzany z niego nie jest zgodny z niniejszym rozporządzeniem. W takim przypadku właściwe organy powinny odpowiednio zmienić w systemie informacyjnym status oświadczenia o zachowaniu należytej staranności i mogą również wskazać w systemie informacyjnym, że sprzeciwiają się objęciu odnośnego towaru lub produktu innymi procedurami celnymi.

Po otrzymaniu powiadomienia o statusie organy celne nie powinny zezwolić na dopuszczenie do obrotu lub wywóz odnośnego towaru lub produktu oraz powinny zamieścić odpowiednią informację w systemie przetwarzania danych celnych oraz, w miarę możliwości, na każdym dokumencie towarzyszącym odnośnemu towarowi lub produktowi.

Jeżeli odnośny towar lub produkt jest następnie zgłaszany do innych procedur celnych i pod warunkiem że właściwe organy nie zgłosiły sprzeciwu wobec takiego umieszczenia, podmioty włączają takie powiadomienie do zgłoszeń celnych i rejestrują je, na tych samych warunkach, w systemie przetwarzania danych organów celnych oraz, w miarę możliwości, w dokumentach towarzyszących wykorzystywanych w związku z takimi procedurami.

Zgodnie z ust. 10 organy celne mogą zniszczyć odnośny towar lub produkt niezgodny z wymogami lub w inny sposób sprawić, że stanie się on niezdatny do użytku, na wniosek właściwych organów lub gdy uznają to za konieczne i proporcjonalne. Koszt takiego środka ponosi osoba będąca w posiadaniu odnośnego towaru lub produktu.

- *Artykuł 25: Wymiana informacji i współpraca między organami*

W artykule tym nałożono na właściwe organy, organy celne i Komisję obowiązek współpracy przy wdrażaniu rozporządzenia (ust. 1).

W ust. 2 i 3 ustanowiono powiązanie między mechanizmami współpracy i wymiany informacji przewidzianymi w rozporządzeniu (UE) nr 952/2013.

- *Artykuł 26: Elektroniczne interfejsy*

W ust. 1 nałożono na Komisję obowiązek utworzenia elektronicznego interfejsu w celu połączenia unijnego środowiska jednego okienka w dziedzinie ceł z systemem informacyjnym ustanowionym na podstawie art. 31. W ust. 2 określono podstawową funkcjonalność takiego interfejsu, a w ust. 3 upoważniono Komisję do przyjęcia aktów wykonawczych w celu określenia szczegółowych danych i funkcjonowania interfejsu.

- *Artykuł 27: Ocena państw*

W art. 27 wprowadzono system wskaźników dla poszczególnych krajów, który stanowi kluczowy element niniejszego rozporządzenia. Celem systemu wskaźników jest zachęcenie krajów do zapewnienia skuteczniejszej ochrony lasów i lepszego zarządzania nimi, ułatwienia handlu i lepszego dostosowania działań w zakresie egzekwowania prawa poprzez wsparcie właściwych organów w skoncentrowaniu zasobów tam, gdzie są one najbardziej potrzebne, a także do obniżenia kosztów przestrzegania przepisów ponoszonych przez przedsiębiorstwa.

W ramach systemu wskaźników Komisja oceni ryzyko stwarzane przez kraje lub ich części, które produkują odnośne towary i produkty powodujące wylesianie. W ramach systemu wskaźników przypisuje się każdemu krajowi lub jego częściom jeden z trzech możliwych

poziomów ryzyka: niskie, standardowe i wysokie. Od dnia wejścia w życie rozporządzenia wszystkim krajom zostanie przypisany standardowy poziom ryzyka. Ocena zostanie dokonana na podstawie kryteriów określonych w ust. 2.

W ust. 3 przedstawiono procedurę, której Komisja musi przestrzegać przed zmianą istniejącej kategorii ryzyka dla danego kraju lub jego części. Będzie ona obejmowała zaproszenie kraju do udzielenia odpowiedzi w odpowiednim terminie i dostarczenia informacji uznanych za użyteczne, w tym informacji na temat środków wdrożonych przez dany kraj w celu zaradzenia sytuacji.

Komisja udostępni publicznie klasyfikację ryzyka poszczególnych krajów, przyjmując akty wykonawcze Komisji, i w stosownych przypadkach będzie aktualizować wykaz, gdy okaże się to konieczne z uwagi na pojawienie się nowych dowodów naukowych. Obowiązki podmiotów i właściwych organów państw członkowskich są zróżnicowane w zależności od poziomu ryzyka związanego z krajem produkcji lub jego częściami, przy czym obowiązki dotyczące uproszczonej należytej staranności spoczywają na podmiotach zaopatrujących się w krajach niskiego ryzyka lub w ich częściach (art. 12), a obowiązek wzmocnionej kontroli spoczywa na właściwych organach przeprowadzających kontrole odnośnych towarów i produktów wyprodukowanych w krajach wysokiego ryzyka lub w ich częściach (art. 20).

- *Artykuł 29: Uzasadnione zastrzeżenia osób fizycznych lub prawnych*

Zgodnie z art. 15 i 16 właściwy organ może przeprowadzać kontrole podmiotów i podmiotów handlowych, w przypadku gdy właściwy organ jest w posiadaniu stosownych informacji, w tym na podstawie uzasadnionych zastrzeżeń dostarczonych przez osoby trzecie. Zgodnie z art. 2 pkt 21 „uzasadnione zastrzeżenia" oznaczają „należycie uzasadnione twierdzenie oparte na obiektywnych i możliwych do sprawdzenia informacjach dotyczących niezgodności z niniejszym rozporządzeniem, które może wymagać interwencji właściwych organów".

Uzasadnione zastrzeżenia mogą dotyczyć konkretnych dostaw, dostawców, podmiotów, podmiotów handlowych lub wszelkich sytuacji w konkretnych krajach produkcji, które stwarzają ryzyko wprowadzenia do obrotu odnośnego towaru lub produktu, co w rezultacie może wymagać interwencji właściwych organów. Uzasadnione zastrzeżenia były również częścią systemu ustanowionego w rozporządzeniu w sprawie drewna [(art. 10 ust. 2)]. Art. 29 oparto na tych doświadczeniach i wyjaśniono w nim obowiązki właściwego organu w zakresie oceny uzasadnionych zastrzeżeń i podejmowania koniecznych działań operacyjnych, które mogą okazać się niezbędne do wykrycia naruszeń i zapobieżenia dalszemu wprowadzaniu produktów do obrotu i ich obrotowi na rynku wewnętrznym.

Uzasadnione zastrzeżenia są również istotne z punktu widzenia podmiotów i podmiotów handlowych. W art. 4 ust. 6 niniejszego rozporządzenia nałożono na podmiot, który został powiadomiony, w drodze uzasadnionego zastrzeżenia, o niezgodności odnośnego towaru lub produktu, obowiązek niezwłocznego powiadomienia odpowiedniego właściwego organu państwa, w którym produkt został wprowadzony do obrotu lub z którego został wywieziony. Ten sam obowiązek ma zastosowanie do podmiotów handlowych, niezależnie od ich wielkości [art. 6 ust. 4 i 5]. W art. 10 ust. 2 lit. i) zawarto również wymóg uwzględniania uzasadnionych zastrzeżeń jako kryterium oceny ryzyka.

- *Artykuł 31: „Rejestr" – system informacyjny*

W art. 31 nałożono na Komisję obowiązek ustanowienia systemu informacyjnego, za pośrednictwem którego właściwym organom należy udostępniać oświadczenia o zachowaniu należytej staranności przewidziane w art. 4 ust. 2.

W ust. 2 określono minimalne wymagane funkcje systemu, w tym między innymi połączenie z organami celnymi za pośrednictwem unijnego środowiska jednego okienka w dziedzinie ceł. W ust. 3 powierzono Komisji zadanie ustanowienia zasad funkcjonowania systemu za pośrednictwem aktu wykonawczego.

Ust. 4 i 5 dotyczą dostępu do systemu informacyjnego. Podmioty i podmioty handlowe oraz właściwe organy będą miały dostęp do centralnej bazy danych służącej wdrażaniu rozporządzenia, którego szczegóły będą uzależnione od ich obowiązków. Ogół społeczeństwa również otrzyma dostęp do danych w zanonimizowanej formie.

- *Artykuł 32: Przegląd*

W art. 32 ustanowiono przepisy regulujące przegląd rozporządzenia. W ust. 1 przewidziano, że pierwszy proces przeglądu odbędzie się nie później niż dwa lata od dnia wejścia w życie i że w jego wyniku sporządzone zostaną sprawozdanie i ewentualne wnioski ustawodawcze mające na celu zmianę rozporządzenia. Pierwszy przegląd będzie koncentrować się na potrzebie i wykonalności rozszerzenia zakresu rozporządzenia na inne ekosystemy nieobejmujące lasów oraz na inne towary.

Ogólny przegląd przewidziany w ust. 2 zostanie przeprowadzony w ciągu pięciu lat od daty przewidzianej w art. 32 ust. 2, tj. 12 miesięcy od dnia wejścia w życie. Przepis ten przewiduje również treść pierwszego ogólnego przeglądu, który będzie obejmował ocenę możliwości wprowadzenia dodatkowych ułatwień w handlu oraz wpływu pierwszych lat stosowania niniejszego rozporządzenia na rolników.

Ponadto ust. 3 koncentruje się na przeglądzie odnośnych produktów wymienionych w załączniku 1. Przegląd ten zostanie przeprowadzony w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia, a następnie będzie przeprowadzany w regularnych odstępach czasu, co pozwoli na stopniowe rozszerzanie zakresu produktów. Zmiana wykazu produktów w załączniku 1 zostanie dokonana w drodze aktu delegowanego (ust. 4).

- *Artykuł 36: Wejście w życie i data rozpoczęcia stosowania*

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia jego wejścia w życie. W ust. 2 określono jednak, że art. 3–12, 14–22, 24, 29 i 30 stosuje się po upływie 12 miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. W ust. 3 określono zaś, że artykuły te stosuje się po upływie 24 miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do podmiotów, które są mikroprzedsiębiorstwami utworzonymi do dnia 31 grudnia 2020 r., z wyjątkiem produktów zamieszczonych w załączniku do rozporządzenia (UE) nr 995/2010 (rozporządzenie w sprawie drewna).

Powyższe odroczenia terminu rozpoczęcia stosowania tworzą okres przejściowy, w którym nie mają zastosowania zobowiązania podmiotów i podmiotów handlowych, jak również zobowiązania właściwych organów do przeprowadzania kontroli. Taki okres przejściowy, który jest dłuższy dla mikroprzedsiębiorstw, da podmiotom i podmiotom handlowym odpowiedni czas na dostosowanie się do ich obowiązków wynikających z rozporządzenia.

2021/0366 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 995/2010

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[1],

uwzględniając opinię Komitetu Regionów[2],

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Lasy przynoszą różnorodne korzyści środowisku, gospodarce i społeczeństwu, między innymi dostarczają drewno i inne niedrzewne produkty leśne oraz zapewniają usługi ekosystemowe, które są niezbędne dla ludzkości, ponieważ lasy stanowią siedlisko większości gatunków lądowych będących częścią różnorodność biologiczną na Ziemi. Utrzymują one funkcje ekosystemów, pomagają chronić system klimatyczny, zapewniają czyste powietrze i odgrywają istotną rolę w oczyszczaniu wód i gleb, a także w retencji wody. Ponadto lasy zapewniają utrzymanie i dochód około jednej trzeciej ludności świata, a wylesianie drastycznie ogranicza środki utrzymania osób najbardziej narażonych, w tym społeczności tubylczych i lokalnych, które są w [3]. Ponadto wylesianie i degradacja lasów przyczyniają się do zmniejszenia ilości niezbędnych pochłaniaczy dwutlenku węgla i zwiększają prawdopodobieństwo rozprzestrzeniania się nowych chorób ze zwierząt na ludzi.

(2) Wylesianie i degradacja lasów postępują w alarmującym tempie. Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa szacuje, że w latach 1990–2020 na całym świecie ubyło 420 mln hektarów lasów – co odpowiada około 10 % pozostałych lasów na świecie – który to obszar jest większy niż powierzchnia całej Unii Europejskiej[4]. Wylesianie i degradacja lasów są z kolei ważnymi czynnikami powodującymi globalne ocieplenie i utratę różnorodności biologicznej – dwa

[1] Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

[2] Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

[3] Komunikat Komisji z dnia 27 lipca 2019 r. pt. „Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów”, COM(2019) 352 final.

[4] FAO, Global Forest Resource Assessment 2020 [Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r.], s. XII, https://www.fao.org/documents/card/en/c/ca9825en

najważniejsze wyzwania środowiskowe naszych czasów. Każdego roku na świecie wciąż ubywa jednak 10 mln hektarów lasów.

(3) Wylesianie i degradacja lasów w wieloraki sposób przyczyniają się do globalnego kryzysu klimatycznego. Co najważniejsze, powodują wzrost emisji gazów cieplarnianych wskutek związanych z nimi pożarów lasów, trwale pozbawiając dany obszar zdolności do pochłaniania dwutlenku węgla, zmniejszając jego odporność na zmianę klimatu i znacząco ograniczając jego różnorodność biologiczną. Samo wylesianie odpowiada za 11 % emisji gazów cieplarnianych[5].

(4) Kryzys klimatyczny przyczynia się do globalnej utraty różnorodności biologicznej, która z kolei pogłębia zmianę klimatu – są to zjawiska nierozerwalnie ze sobą powiązane, co potwierdzono w ostatnich badaniach. Różnorodność biologiczna pomaga łagodzić zmianę klimatu. Owady, ptaki i ssaki pełnią funkcję zapylaczy i rozsiewaczy nasion, a także mogą bezpośrednio lub pośrednio przyczynić się do skuteczniejszego składowania dwutlenku węgla. Lasy zapewniają również stałe uzupełnianie zasobów wodnych oraz zapobiegają suszom i ich szkodliwym skutkom dla społeczności lokalnych, w tym ludności rdzennej. Drastyczne ograniczenie wylesiania i degradacji lasów oraz systematyczne odtwarzanie lasów i innych ekosystemów to najważniejsze oparte na zasobach przyrody rozwiązanie umożliwiające łagodzenie zmiany klimatu.

(5) Różnorodność biologiczna ma zasadnicze znaczenie dla odporności ekosystemów i świadczonych przez nie usług zarówno na poziomie lokalnym, jak i globalnym. Ponad połowa światowego produktu krajowego brutto zależy od przyrody i jej usług. Trzy kluczowe sektory gospodarki – budownictwo, rolnictwo, żywność i napoje – są w wysokim stopniu powiązane z przyrodą. Utrata różnorodności biologicznej zagraża zrównoważonemu cyklowi hydrologicznemu oraz naszym systemom żywnościowym, narażając na szwank nasze bezpieczeństwo żywnościowe i politykę żywieniową. Ponad 75 % rodzajów upraw roślin spożywczych na świecie jest uzależnione od zapylania przez zwierzęta. Ponadto różnorodność genetyczna i usługi ekosystemowe to krytyczne elementy wykorzystywane przez szereg sektorów przemysłu w procesie produkcji, przede wszystkim leków.

(6) Zmiana klimatu, utrata różnorodności biologicznej i wylesianie są problemami o najwyższym znaczeniu globalnym, które wpływają na przetrwanie ludzkości i zrównoważone warunki życia na Ziemi. Przyspieszenie zmiany klimatu, utrata różnorodności biologicznej i degradacja środowiska, w połączeniu z namacalnymi przykładami ich niszczących skutków dla przyrody, warunków życia ludzi i lokalnych gospodarek, doprowadziły do uznania zielonej transformacji za decydujący cel naszych czasów i kwestię sprawiedliwości międzypokoleniowej.

(7) Konsumpcja w Unii jest istotnym czynnikiem powodującym wylesianie i degradację lasów w skali globalnej. W ocenie skutków inicjatywy oszacowano, że bez odpowiedniej interwencji regulacyjnej konsumpcja i produkcja w UE sześciu towarów objętych zakresem inicjatywy (drewna, bydła, soi, oleju palmowego, kakao i kawy) spowoduje do 2030 r. wzrost do około 248 000 hektarów wylesionych obszarów rocznie.

[5] Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu, Zmiana klimatu i grunty: sprawozdanie specjalne Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu w sprawie zmiany klimatu, pustynnienia, degradacji gruntów, zrównoważonego gospodarowania gruntami, bezpieczeństwa żywnościowego i przepływów gazów cieplarnianych w ekosystemach lądowych, https://www.ipcc.ch/srccl/.

(8) Jeśli chodzi o sytuację lasów w UE, w sprawozdaniu „Stan lasów Europy w 2020 r.”[6] stwierdzono, że w latach 1990–2020 powierzchnia lasów w Europie zwiększyła się o 9 %, ilość dwutlenku węgla składowanego w biomasie wzrosła o 50 %, a podaż drewna wzrosła o 40 %. Według sprawozdania Europejskiej Agencji Środowiska „Stan środowiska w 2020 r.” mniej niż 5 % europejskich obszarów leśnych uznaje się jednak za niezakłócone ludzką działalnością lub naturalne[7].

(9) W 2019 r. Komisja przyjęła szereg inicjatyw mających na celu zaradzenie kryzysowi środowiskowemu na świecie, w tym konkretne działania przeciwdziałające wylesianiu. W swoim komunikacie pt. „Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów”[8] Komisja wskazała jako priorytet zmniejszenie unijnego śladu gruntowego związanego z konsumpcją i zachęcanie do konsumpcji w Unii produktów z łańcuchów dostaw niepowodujących wylesiania. W komunikacie z dnia 11 grudnia 2019 r. zatytułowanym „Europejski Zielony Ład”[9] Komisja przedstawiła nową strategię na rzecz wzrostu gospodarczego, której celem jest przekształcenie Unii w sprawiedliwe i prosperujące społeczeństwo żyjące w nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarce, która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto, w ramach której wzrost gospodarczy będzie oddzielony od wykorzystania zasobów naturalnych, a żadna osoba ani miejsce nie zostaną pominięte. Jej celem jest również ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii oraz ochrona zdrowia i dobrostanu obywateli i przyszłych pokoleń przed zagrożeniami i negatywnymi skutkami związanymi ze środowiskiem. Ponadto celem Europejskiego Zielonego Ładu jest zapewnienie obywatelom i przyszłym pokoleniom m.in. świeżego powietrza, czystej wody, zdrowej gleby i różnorodności biologicznej. W tym celu w unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030[10], strategii „Od pola do stołu”[11], strategii leśnej UE[12], planie działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń[13] oraz innych odpowiednich strategiach[14] opracowanych w ramach Europejskiego Zielonego Ładu podkreślono znaczenie działań na rzecz ochrony lasów i ich odporności. W szczególności celem unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności jest ochrona przyrody i odwrócenie procesu

---

6 Forest Europe – konferencja ministerialna w sprawie ochrony lasów w Europie, „State of Europe's Forests 2020” [„Stan lasów Europy w 2020 r.”], https://foresteurope.org/state-europes-forests-2020/

7 Europejska Agencja Środowiska, „State of the Environment 2020” [„Stan środowiska w 2020 r.”], https://www.eea.europa.eu/soer/publications/soer-2020

8 COM(2019) 352 final.

9 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Europejski Zielony Ład, COM(2019) 640 final.

10 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia, COM(2020) 380 final.

11 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Strategia „od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego, COM(2020) 381 final.

12 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Nowa strategia leśna UE na rzecz lasów i sektora leśno-drzewnego, COM(2013) 659 final.

13 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Droga do zdrowej planety dla wszystkich, Plan działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby, COM(2021) 400 final.

14 Np. komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich UE – W kierunku silniejszych, lepiej skomunikowanych, odpornych i zamożnych obszarów wiejskich do 2040 r., COM(2021) 345 final.

degradacji ekosystemów. Ponadto unijna strategia dotycząca biogospodarki[15] przyczynia się do zwiększenia ochrony środowiska i ekosystemów, odpowiadając jednocześnie na rosnące zapotrzebowanie na żywność, paszę, energię, materiały i produkty poprzez poszukiwanie nowych sposobów produkcji i konsumpcji.

(10) Państwa członkowskie wielokrotnie wyrażały zaniepokojenie z powodu utrzymującego się problemu wylesiania. Podkreślały, że ponieważ obecna polityka i obecne działania na szczeblu globalnym w zakresie ochrony lasów, ich odtwarzania i zrównoważonej gospodarki leśnej nie wystarczają, aby powstrzymać wylesianie i degradację lasów, konieczne jest zintensyfikowanie działań Unii, aby skuteczniej przyczynić się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju w ramach Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, która została przyjęta w 2015 r. przez wszystkie państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych. W szczególności Rada poparła zawartą w komunikacie pt. „Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów" zapowiedź Komisji, że dokona ona oceny dodatkowych środków regulacyjnych i nieregulacyjnych oraz że przedstawi odpowiednie wnioski[16].

(11) Parlament Europejski podkreślił, że postępujący proces wylesiania na świecie jest w znacznym stopniu związany z rozwojem produkcji rolnej, w szczególności ze względu na przekształcanie lasów w grunty rolne przeznaczone do produkcji szeregu produktów i towarów, na które jest duży popyt. W dniu 22 października 2020 r., zgodnie z art. 225 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), Parlament przyjął rezolucję[17], w której zwrócił się do Komisji o przedstawienie, zgodnie z art. 192 ust. 1 TFUE, wniosku dotyczącego „ram prawnych UE mających na celu zatrzymanie i odwrócenie globalnego wylesiania spowodowanego przez UE".

(12) Zwalczanie wylesiania i degradacji lasów stanowi istotną część pakietu środków niezbędnych do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych oraz do wypełnienia zobowiązań Unii wynikających z Europejskiego Zielonego Ładu, jak również z porozumienia klimatycznego z Paryża z 2015 r.[18] oraz prawnie wiążącego, wynikającego z Europejskiego prawa o klimacie, zobowiązania do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. o co najmniej 55 % poniżej poziomów z 1990 r.

(13) Ekspansja rolna odpowiada za blisko 90 % wylesiania na świecie, przy czym ponad połowa utraty zasobów leśnych wynika z przekształcania lasów w grunty uprawne, zaś wypas zwierząt gospodarskich odpowiada za blisko 40 % utraty zasobów leśnych[19].

---

[15] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Zrównoważona biogospodarka dla Europy: wzmocnienie powiązań między gospodarką, społeczeństwem i środowiskiem: zaktualizowana strategia dotycząca biogospodarki, COM(2018) 273 final.

[16] Konkluzje Rady w sprawie komunikatu dotyczącego zintensyfikowania działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów (z dnia 16 grudnia 2019 r.) (15151/19). Dostępne pod adresem: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15151-2019-INIT/pl/pdf

[17] Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 22 października 2020 r. zawierająca zalecenia dla Komisji w sprawie unijnych ram prawnych mających na celu zatrzymanie i odwrócenie globalnego wylesiania spowodowanego przez UE (2020/2006(INL)), dostępna pod adresem: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0285_PL.html

[18] Porozumienie ratyfikowane przez UE w dniu 5 października 2016 r. weszło w życie dnia 4 listopada 2016 r.

[19] FAO, nowe badanie teledetekcyjne procesów globalnych, 6 listopada 2021 r. – „FAO Remote Sensing Survey reveals tropical rainforests under pressure as agricultural expansion drives global deforestation" [Badanie

(14) W latach 1990–2008 Unia odpowiadała za przywóz i konsumpcję jednej trzeciej produktów rolnych będących przedmiotem globalnego handlu i związanych z wylesianiem. W tym okresie konsumpcja w Unii odpowiadała za 10 % światowego wylesiania związanego z wytwarzaniem towarów lub świadczeniem usług. Nawet jeśli względny udział konsumpcji w UE ulega zmniejszeniu, konsumpcja w UE jest nieproporcjonalnie dużym czynnikiem powodującym wylesianie. Unia powinna zatem podjąć działania w celu zminimalizowania wylesiania i degradacji lasów na świecie spowodowanych konsumpcją niektórych towarów i produktów, a tym samym dążyć do zmniejszenia swojego udziału w emisji gazów cieplarnianych i utracie różnorodności biologicznej na świecie, a także propagować zrównoważone struktury produkcji i konsumpcji w Unii i na świecie. Aby osiągnąć jak największy efekt, politykę Unii należy zorientować na wywieranie wpływu na rynek światowy, a nie tylko na łańcuchy dostaw do Unii. W tym zakresie zasadniczą rolę odgrywają partnerstwa i skuteczna współpraca międzynarodowa z krajami będącymi producentami i konsumentami.

(15) Powstrzymanie wylesiania i degradacji lasów stanowi istotny element celów zrównoważonego rozwoju. Niniejsze rozporządzenie powinno przyczynić się w szczególności do osiągnięcia celów dotyczących życia na lądzie (cel zrównoważonego rozwoju nr 15), działań w dziedzinie klimatu (cel zrównoważonego rozwoju nr 13), odpowiedzialnej konsumpcji i produkcji (cel zrównoważonego rozwoju nr 12), celu „zero głodu” (cel zrównoważonego rozwoju nr 2) oraz celu dotyczącego dobrego zdrowia i jakości życia (cel zrównoważonego rozwoju nr 3). Odpowiedni cel nr 15.2 dotyczący zatrzymania wylesiania do 2020 r. nie został osiągnięty, co świadczy o pilnej potrzebie podjęcia ambitnych i skutecznych działań.

(16) Niniejsze rozporządzenie powinno również stanowić odpowiedź na deklarację nowojorską w sprawie lasów[20], niewiążącą prawnie deklarację polityczną, w której zatwierdzono światowy harmonogram działań zmierzających do zmniejszenia o połowę utraty lasów naturalnych do 2020 r. oraz zatrzymania tego procesu do 2030 r. Deklaracja została poparta przez dziesiątki rządów, wiele największych światowych przedsiębiorstw oraz wpływowe organizacje społeczeństwa obywatelskiego i organizacje ludów tubylczych. Wezwano w niej również sektor prywatny do osiągnięcia celu, jakim jest wyeliminowanie wylesiania z produkcji towarów rolnych, takich jak olej palmowy, soja, papier i wyroby z mięsa wołowego, nie później niż do roku 2020, który to cel nie został osiągnięty. Rozporządzenie powinno ponadto przyczynić się do realizacji Strategicznego planu ONZ na rzecz lasów na lata 2017–2030[21], którego globalnym celem leśnym nr 1 jest odwrócenie tendencji do utraty zasobów leśnych na świecie poprzez zrównoważoną gospodarkę leśną, w tym ochronę, odtwarzanie, zalesianie i ponowne zalesianie, oraz zwiększenie starań na rzecz zapobiegania degradacji lasów i zwiększenia udziału lasów w przeciwdziałaniu zmianie klimatu.

(17) Niniejsze rozporządzenie powinno również stanowić odpowiedź na deklarację przywódców z Glasgow z 2021 r. w sprawie użytkowania lasów i gruntów[22], w której uznano, że „osiągnięcie naszych celów w zakresie użytkowania gruntów, klimatu, różnorodności biologicznej i celów zrównoważonego rozwoju, zarówno na poziomie

---

teledetekcyjne FAO ujawnia, że tropikalne lasy deszczowe znajdują się pod presją, ponieważ ekspansja rolna powoduje globalne wylesianie].

[20] https://unfccc.int/news/new-york-declaration-on-forests

[21] https://www.un.org/esa/forests/wp-content/uploads/2016/12/UNSPF_AdvUnedited.pdf

[22] https://ukcop26.org/glasgow-leaders-declaration-on-forests-and-land-use

globalnym, jak i krajowym, będzie wymagało dalszych działań związanych z transformacją we wzajemnie powiązanych obszarach zrównoważonej produkcji i konsumpcji; rozwoju infrastruktury; handlu, finansów i inwestycji; oraz wsparcia drobnych producentów rolnych, społeczności tubylczych i lokalnych". Sygnatariusze podkreślili również w tej deklaracji, że wzmocnią swoje wspólne starania na rzecz ułatwienia polityki handlowej i rozwojowej na poziomie międzynarodowym i krajowym, która propaguje zrównoważony rozwój oraz zrównoważoną produkcję i konsumpcję towarów, przynosi wzajemne korzyści krajom i nie prowadzi do wylesiania i degradacji gruntów.

(18) Jako członek Światowej Organizacji Handlu (WTO) Unia jest zobowiązana do wspierania wielostronnego systemu handlowego, który jest powszechny, oparty na zasadach, otwarty, przejrzysty, przewidywalny, włączający, niedyskryminujący i sprawiedliwy w ramach WTO, jak również otwartej, zrównoważonej i asertywnej polityki handlowej. Niniejsze rozporządzenie będzie zatem obejmowało swoim zakresem zarówno towary i produkty wytwarzane w Unii, jak i towary i produkty przywożone do Unii.

(19) Niniejsze rozporządzenie jest również zgodne z komunikatem Komisji dotyczącym „otwartej, zrównoważonej i asertywnej polityki handlowej"[23], w którym stwierdzono, że w obliczu nowych wyzwań wewnętrznych i zewnętrznych, a w szczególności nowego, bardziej zrównoważonego modelu rozwoju określonego przez Europejski Zielony Ład i europejską strategię cyfrową, UE potrzebuje nowej strategii w zakresie polityki handlowej – takiej, która będzie wspierać osiąganie celów polityki wewnętrznej i zewnętrznej oraz promować bardziej zrównoważony rozwój zgodnie z zobowiązaniem do pełnej realizacji celów zrównoważonego rozwoju ONZ. Polityka handlowa musi w pełni odegrać swoją rolę w procesie wychodzenia z pandemii COVID-19 oraz w procesie ekologicznej i cyfrowej transformacji gospodarki, a także tworzenia bardziej odpornej Europy.

(20) Niniejsze rozporządzenie powinno stanowić uzupełnienie innych środków zaproponowanych w komunikacie Komisji „Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów"[24], w szczególności: 1) nawiązywania partnerstw z państwami będącymi producentami w celu wspierania ich w eliminowaniu pierwotnych przyczyn wylesiania, takich jak słabe zarządzanie, nieskuteczne egzekwowanie prawa i korupcja, oraz 2) rozwijania współpracy międzynarodowej z państwami będącymi największymi konsumentami, aby propagować przyjmowanie podobnych środków mających na celu unikanie wprowadzania do obrotu produktów z łańcuchów dostaw, z którymi wiążą się wylesianie i degradacja lasów.

(21) Komisja powinna kontynuować współpracę w ramach partnerstw z państwami będącymi producentami i ogólniej współpracę z organizacjami i podmiotami międzynarodowymi oraz powinna oferować większe wsparcie i lepsze zachęty związane z ochroną lasów i przechodzeniem na produkcję niepowodującą wylesiania, uznawaniem roli ludności rdzennej, poprawą zarządzania i praw własności gruntów, poprawą egzekwowania prawa i propagowania zrównoważonej gospodarki leśnej, rolnictwa odpornego na zmianę klimatu, zrównoważonej intensyfikacji

---

[23] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Przegląd polityki handlowej – Otwarta, zrównoważona i asertywna polityka handlowa, COM(2021) 66 final, 18 lutego 2021 r.

[24] COM(2019) 352 final.

i dywersyfikacji, agroekologii oraz systemu rolno-leśnego. Powinna przy tym uznawać rolę ludności rdzennej w ochronie lasów. Opierając się na doświadczeniach zdobytych i wnioskach wyciągniętych w kontekście istniejących już inicjatyw, Unia i państwa członkowskie powinny współpracować w ramach partnerstw z państwami będącymi producentami, na ich wniosek, aby wykorzystywać liczne funkcje lasu, wspierać te państwa w przechodzeniu na zrównoważoną gospodarkę leśną i odpowiadać na globalne wyzwania, przy jednoczesnym zaspokajaniu lokalnych potrzeb i uwzględnianiu wyzwań stojących przed drobnymi producentami rolnymi zgodnie z komunikatem dotyczącym zintensyfikowania działań na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów. Podejście oparte na partnerstwie powinno pomóc państwom będącym producentami w ochronie, odtwarzaniu i zrównoważonym użytkowaniu lasów i przyczyniać się w ten sposób do realizacji celu niniejszego rozporządzenia zakładającego ograniczenie wylesiania i degradacji lasów.

(22) Kolejnym istotnym działaniem ogłoszonym w komunikacie jest ustanowienie unijnego obserwatorium wylesiania, degradacji lasów, zmian powierzchni terenów zalesionych na świecie oraz powiązanych czynników („unijne obserwatorium"), które zainicjuje Komisja w celu lepszego monitorowania zmian powierzchni terenów zalesionych na świecie i powiązanych czynników. Ponadto, opierając się na istniejących już narzędziach służących monitorowaniu, w tym produktach programu Copernicus, unijne obserwatorium będzie ułatwiało uzyskiwanie dostępu do informacji dotyczących łańcuchów dostaw przez podmioty publiczne, konsumentów i przedsiębiorców, przekazując przystępne dane i informacje ukazujące związki między wylesianiem, degradacją lasów i zmianami powierzchni zasobów leśnych na świecie a unijnym popytem na towary i produkty/handlem towarami i produktami. Unijne obserwatorium będzie zatem bezpośrednio wspierać wykonanie niniejszego rozporządzenia, dostarczając dowody naukowe dotyczące globalnego wylesiania i globalnej degradacji lasów oraz powiązanej z nimi wymiany handlowej. Unijne obserwatorium będzie również prowadziło ścisłą współpracę z właściwymi organizacjami międzynarodowymi, instytutami badawczymi i państwami trzecimi.

(23) Obowiązujące ramy legislacyjne UE koncentrują się na walce z nielegalnym pozyskiwaniem drewna i powiązaną z tym wymianą handlową, lecz nie zapewniają bezpośredniej odpowiedzi na problem wylesiania. Obejmują one rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 ustanawiające obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna[25] oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 2173/2005 w sprawie ustanowienia systemu zezwoleń na przywóz drewna do Wspólnoty Europejskiej FLEGT[26]. Obydwa te rozporządzenia poddano ocenie adekwatności, w której wykazano, że chociaż prawodawstwo ma pozytywny wpływ na gospodarkę leśną, nie osiągnięto celów tych dwóch rozporządzeń – a mianowicie ograniczenia nielegalnego pozyskiwania drewna i związanego z nim handlu oraz ograniczenia konsumpcji nielegalnie pozyskanego drewna w UE[27] – i stwierdzono, że koncentrowanie się wyłącznie na legalności drewna nie jest wystarczające do osiągnięcia wyznaczonych celów.

(24) Z dostępnych sprawozdań wynika, że znaczna część trwających procesów wylesiania jest zgodna z prawem kraju produkcji. W najnowszym sprawozdaniu[28] oszacowano, że

[25] Dz.U. L 295 z 12.11.2010, s. 23.
[26] Dz.U. L 347 z 30.12.2005, s. 1.
[27] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/11630-Nielegalne-pozyskiwanie-drewna-ocena-przepisow-UE-ocena-adekwatnosci-_pl
[28] https://www.forest-trends.org/wp-content/uploads/2021/05/Illicit-Harvest-Complicit-Goods_rev.pdf

w latach 2013–2019 ok. 30 % wylesiania do celów komercyjnej działalności rolniczej w krajach tropikalnych było zgodne z prawem. Dostępne dane skupiają się zazwyczaj na państwach charakteryzujących się słabym zarządzaniem – globalny udział nielegalnego wylesiania może być niższy, dostarcza już jednak jasnych danych, które są sygnałem, że pomijanie legalnego wylesiania w kraju produkcji obniża skuteczność środków z zakresu polityki.

(25) W ocenie skutków możliwych środków z zakresu polityki mających na celu rozwiązanie problemu wylesiania i degradacji lasów, konkluzjach Rady oraz rezolucji Parlamentu Europejskiego z 2020 r. jasno określono potrzebę uznania wylesiania i degradacji lasów za przewodnie kryteria na potrzeby przyszłych unijnych środków. Nowe unijne ramy prawne powinny zatem uwzględniać zarówno problem legalności, jak i kwestię, czy produkcja odnośnych towarów i produktów nie powoduje wylesiania.

(26) Definicja pojęcia „niepowodujące wylesiania” powinna być wystarczająco szeroka, aby obejmować zarówno wylesianie, jak i degradację lasów, powinna zapewniać jasność prawa oraz zakładać wymierność na podstawie ilościowych, obiektywnych i uznanych międzynarodowo danych.

(27) Rozporządzenie powinno obejmować takie towary, których konsumpcja w Unii jest ma największy wpływ na globalne wylesianie i globalną degradację lasów oraz w przypadku których interwencja polityczna Unii mogłaby przynieść największe korzyści na jednostkę wartości handlu. Jako część badania wspierającego ocenę skutków przeprowadzono obszerny przegląd literatury naukowej, tj. głównych źródeł, w których szacuje się wpływ konsumpcji w UE na globalne wylesianie i łączy ten ślad z konkretnymi towarami, i dokonano kontroli krzyżowej tego przeglądu, przeprowadzając szeroko zakrojone konsultacje z zainteresowanymi stronami. Wynikiem tego procesu było stworzenie pierwszego wykazu zawierającego osiem towarów. Drewno włączono bezpośrednio do wykazu, gdyż zostało już ono ujęte w rozporządzeniu w sprawie drewna. Wykaz towarów następnie okrojono, przeprowadzając analizę wydajności w ocenie skutków. W ramach tej analizy wydajności porównano liczbę hektarów wylesionych obszarów powiązanych z konsumpcją w UE, oszacowaną w najnowszym opracowaniu badawczym[29] i przypadającą na każdy z tych towarów, z ich średnią wartością przywozu do UE. Zgodnie z opracowaniem badawczym wykorzystanym do analizy wydajności spośród łącznie ośmiu analizowanych w nim towarów sześć ma największy udział w wylesianiu powodowanym przez UE: olej palmowy (33,95 %), soja (32,83 %), drewno (8,62 %), kakao (7,54 %), kawa (7,01 %) i wołowina (5,01 %).

(28) Z uwagi na to, że należy zachęcać do wykorzystywania odnośnych towarów i produktów pochodzących z recyklingu oraz że włączenie takich towarów i produktów w zakres niniejszego rozporządzenia stanowiłoby nieproporcjonalne obciążenie dla podmiotów, zużyte towary i produkty, których cykl życia zakończył się i które w innym przypadku zostałyby usunięte jako odpady, należy wyłączyć z zakresu niniejszego rozporządzenia.

(29) W niniejszym rozporządzeniu należy określić obowiązki dotyczące odnośnych towarów i produktów, aby skutecznie zwalczać wylesianie, degradację lasów i propagować łańcuchy dostaw niepowodujące wylesiania.

---

[29] Pendrill F., Persson U. M., Kastner, T. 2020.

(30) Wiele organizacji i podmiotów międzynarodowych (np. Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa, Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu, Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska, porozumienie paryskie, Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody, Konwencja o różnorodności biologicznej) opracowało prace w dziedzinie wylesiania i degradacji lasów, na których opierają się definicje ujęte w niniejszym rozporządzeniu.

(31) Należy ustalić datę graniczną stanowiącą podstawę oceny, czy na danym obszarze dochodzi do wylesiania lub degradacji lasów, co oznacza, że po tej dacie towary i produkty objęte zakresem niniejszego rozporządzenia nie będą mogły być wprowadzane na rynek unijny ani z niego wywożone, jeżeli zostały wyprodukowane na obszarze, na którym dochodzi do wylesiania lub degradacji lasów. Powinno to umożliwiać odpowiednią weryfikację i odpowiednie monitorowanie, odpowiadać obowiązującym zobowiązaniom międzynarodowym, takim jak cele zrównoważonego rozwoju i deklaracja nowojorska w sprawie lasów, oraz minimalizować w ten sposób nagłe zakłócenia w łańcuchach dostaw, a jednocześnie wyeliminować jakiejkolwiek zachęty do przyspieszania działań prowadzących do wylesiania i degradacji lasów w związku z wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

(32) W celu zwiększenia wkładu Unii w zatrzymanie wylesiania i degradacji lasów oraz zapewnienia, aby nie wprowadzać do obrotu w Unii towarów i produktów pochodzących z łańcuchów dostaw związanych z wylesianiem i degradacją lasów, nie należy wprowadzać do obrotu w Unii ani udostępniać na rynku unijnym odnośnych towarów i produktów ani wywozić ich z tego rynku, chyba że nie powodują one wylesiania i zostały wytworzone zgodnie z właściwymi przepisami kraju produkcji. Aby potwierdzić taki stan rzeczy, należy zawsze dołączać do nich oświadczenie o zachowaniu należytej staranności.

(33) Opierając się na podejściu systemowym, podmioty powinny podejmować odpowiednie kroki w celu potwierdzenia, że odnośne towary i produkty, które zamierzają wprowadzić do obrotu w Unii, są zgodne z wymogami dotyczącymi niepowodowania wylesiania i legalności określonymi w niniejszym rozporządzeniu. W tym celu podmioty powinny ustanowić i wdrożyć procedury należytej staranności. Procedura należytej staranności zgodna z wymogiem określonym w niniejszym rozporządzeniu powinna obejmować trzy elementy: wymogi informacyjne, ocenę ryzyka i środki zmniejszające ryzyko. Procedury należytej staranności należy opracować w taki sposób, aby zapewniały dostęp do informacji na temat źródeł i dostawców towarów i produktów wprowadzanych do obrotu w Unii, w tym informacji wskazujących na spełnienie wymogów dotyczących niepowodowania wylesiania i degradacji lasów oraz wymogu legalności, m.in. dzięki określeniu państwa i obszaru produkcji, w tym współrzędnych geolokalizacyjnych danych działek. Na potrzeby takich współrzędnych geolokalizacyjnych, które są zależne od czasu, pozycjonowania lub obserwacji Ziemi, można wykorzystywać dane satelitarne i usługi w ramach programu kosmicznego Unii (EGNOS/Galileo i program Copernicus). Na podstawie tych informacji podmioty powinny przeprowadzić ocenę ryzyka. Po określeniu ryzyka podmioty powinny podjąć działania zmniejszające ryzyko, aby całkiem je wyeliminować lub obniżyć do poziomu, na którym będzie ono znikome. Dopiero po przeprowadzeniu wymaganych kroków procedury należytej staranności i stwierdzeniu, że nie istnieje ryzyko, aby odnośny towar lub produkt był niezgodny z przepisami niniejszego rozporządzenia, lub ryzyko takie jest znikome, należy zezwolić podmiotowi na wprowadzenie odnośnego towaru lub produktu do obrotu w Unii lub na jego wywóz.

(34) Podmioty powinny formalnie przyjąć odpowiedzialność za zgodność odnośnych towarów lub produktów, które zamierzają wprowadzić do obrotu w Unii lub wywozić z Unii, przedstawiając oświadczenie o zachowaniu należytej staranności. Wzór takiego oświadczenia powinien zostać określony w niniejszym rozporządzeniu. Oczekuje się, że ułatwi to właściwym organom i sądom egzekwowanie przepisów niniejszego rozporządzenia, a także zwiększy przestrzeganie tych przepisów przez podmioty.

(35) W celu uznania dobrych praktyk w procedurze oceny ryzyka można wykorzystywać certyfikację lub inne systemy zweryfikowane przez osoby trzecie; nie powinny one jednak zastępować odpowiedzialności podmiotu w zakresie należytej staranności.

(36) Podmioty handlowe powinny odpowiadać za gromadzenie i przechowywanie informacji służących zapewnieniu przejrzystości łańcucha dostaw odnośnych towarów i produktów, które udostępniają na rynku. Ponieważ duże podmioty handlowe, które nie są małymi i średnimi przedsiębiorstwami (MŚP), mają znaczący wpływ na łańcuchy dostaw i odgrywają istotną rolę w zapewnianiu, aby nie powodowały one wylesiania, powinny mieć te same obowiązki, co podmioty.

(37) Aby sprzyjać przejrzystości i ułatwić egzekwowanie przepisów, podmioty, które nie są MŚP, powinny co roku składać publiczne sprawozdanie dotyczące ich systemu zasad należytej staranności, w tym kroków podejmowanych w celu realizacji ich zobowiązań.

(38) Inne instrumenty legislacyjne UE określające wymogi w zakresie należytej staranności w łańcuchu wartości w odniesieniu do niekorzystnego wpływu na prawa człowieka lub środowisko powinny mieć zastosowanie, o ile w niniejszym rozporządzeniu nie ma żadnych przepisów szczegółowych o tym samym celu, charakterze i skutku, które można by dostosować w świetle przyszłych zmian legislacyjnych. Istnienie niniejszego rozporządzenia nie powinno wykluczać stosowania innych instrumentów legislacyjnych UE, w których określono wymogi dotyczące należytej staranności w łańcuchu wartości. Jeżeli w takich innych instrumentach legislacyjnych UE przewidziano bardziej szczegółowe przepisy lub dodano wymogi do przepisów określonych w niniejszym rozporządzeniu, przepisy takie należy stosować w związku z przepisami niniejszego rozporządzenia. Ponadto jeżeli w niniejszym rozporządzeniu określono bardziej szczegółowe przepisy, nie należy ich interpretować w sposób, który osłabiałby skuteczne stosowanie innych instrumentów legislacyjnych UE dotyczących należytej staranności lub osiągnięcie ich ogólnego celu.

(39) Podmioty objęte zakresem stosowania innych instrumentów legislacyjnych UE określających wymogi w zakresie należytej staranności w łańcuchu wartości w odniesieniu do niekorzystnego wpływu na prawa człowieka lub środowisko powinny być w stanie spełnić obowiązki sprawozdawcze wynikające z niniejszego rozporządzenia, podając wymagane informacje przy sporządzaniu sprawozdań na podstawie pozostałych instrumentów legislacyjnych UE.

(40) Odpowiedzialność za egzekwowanie przepisów niniejszego rozporządzenia powinna spoczywać na państwach członkowskich, a od ich właściwych organów należy wymagać zapewnienia pełnego przestrzegania przepisów niniejszego rozporządzenia. Jednolite egzekwowanie przepisów niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do odnośnych towarów i produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych można osiągnąć wyłącznie dzięki systematycznej wymianie informacji i współpracy między właściwymi organami, organami celnymi i Komisją.

(41) Skuteczne i efektywne wdrożenie i egzekwowanie przepisów niniejszego rozporządzenia ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia jego celów. Z tego względu Komisja powinna ustanowić system informacyjny służący wspieraniu podmiotów i właściwych organów w przedstawianiu niezbędnych informacji dotyczących odnośnych towarów i produktów wprowadzanych do obrotu i w uzyskiwaniu dostępu do takich informacji, oraz zarządzać takim systemem. Podmioty powinny przedkładać w systemie informacyjnym oświadczenia o zachowaniu należytej staranności. System informacyjny powinien być dostępny dla właściwych organów i organów celnych, aby ułatwić im wykonywanie ich obowiązków wynikających z przepisów niniejszego rozporządzenia. System informacyjny powinien być również dostępny dla szerszej opinii publicznej, a dane powinny być poddane anonimizacji i przedstawione w otwartym i czytelnym dla urządzeń formacie zgodnie z unijną polityką otwartych danych.

(42) Jeśli chodzi o odnośne towary i produkty wprowadzane na rynek unijny lub z niego wyprowadzane, na właściwych organach spoczywa zadanie weryfikacji zgodności odnośnych towarów i produktów z obowiązkami wynikającymi z niniejszego rozporządzenia; rolą organów celnych jest natomiast zapewnienie, aby w stosownych przypadkach w zgłoszeniu celnym podano odniesienie do oświadczenia o zachowaniu należytej staranności, oraz dodatkowo, od chwili, w której dostępny będzie elektroniczny interfejs służący wymianie informacji między organami celnymi a właściwymi organami, kontrola statusu oświadczenia o zachowaniu należytej staranności po przeprowadzeniu przez właściwe organy wstępnej analizy ryzyka w systemie informacyjnym oraz podjęcie stosownego działania (tj. zawieszenie lub odmowa dotyczące towaru lub produktu, jeżeli w statusie w systemie informacyjnym pojawi się taki wniosek). Ta szczególna organizacja kontroli sprawia, że rozdział VII rozporządzenia (UE) 2019/1020 nie ma zastosowania w zakresie dotyczącym stosowania i egzekwowania niniejszego rozporządzenia.

(43) Państwa członkowskie powinny zapewniać stałą dostępność odpowiednich zasobów finansowych, aby właściwe organy były odpowiednio obsadzone i wyposażone. Efektywne kontrole są wymagające pod względem zasobów, dlatego w każdej chwili powinny być dostępne stabilne zasoby na poziomie odpowiednim do potrzeb w zakresie egzekwowania przepisów. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość uzupełnienia finansowania publicznego dzięki odzyskiwaniu od odpowiednich podmiotów gospodarczych kosztów poniesionych podczas prowadzenia kontroli dotyczących odnośnych towarów i produktów uznanych za niezgodne z wymogami.

(44) Niniejsze rozporządzenie nie narusza innych przepisów Unii dotyczących towarów i produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych, w szczególności przepisów unijnego kodeksu celnego w odniesieniu do uprawnień organów celnych i do kontroli celnej. Importerzy powinni pamiętać, że w myśl art. 220, 254, 256, 257 i 258 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 produkty wprowadzane na rynek unijny, które wymagają dalszego przetworzenia, podlegają odpowiedniej procedurze celnej umożliwiającej takie przetworzenie. Co do zasady dopuszczenia do obrotu lub wywozu nie należy uznawać za dowód zgodności z prawem Unii, gdyż niekoniecznie obejmuje ono pełną kontrolę zgodności.

(45) Aby zoptymalizować i odciążyć proces kontroli odnośnych towarów i produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych, należy stworzyć elektroniczne interfejsy umożliwiające automatyczne przesyłanie danych między

systemami celnymi a systemem informacyjnym właściwych organów. Unijne środowisko jednego okienka w dziedzinie ceł jest naturalnym kandydatem do obsługi takich transferów danych. Interfejsy powinny być wysoce zautomatyzowane i łatwe w obsłudze, a ponadto należy ograniczyć dodatkowe obciążenie dla organów celnych. Ponadto, mając na uwadze niewielkie różnice między danymi, które należy zadeklarować odpowiednio w zgłoszeniu celnym i w oświadczeniu o zachowaniu należytej staranności, należy również zaproponować podejście w zakresie wymiany danych między przedsiębiorstwami a administracją publiczną, w ramach którego podmioty handlowe i podmioty gospodarcze udostępniają oświadczenie o zachowaniu należytej staranności odnośnego towaru lub produktu za pośrednictwem krajowego środowiska jednego okienka w dziedzinie ceł, a oświadczenie to jest automatycznie przekazywane do systemu informacyjnego stosowanego przez właściwe organy. Organy celne i właściwe organy powinny brać udział w określeniu danych, jakie mają być przekazywane, i wszelkich innych wymogów technicznych.

(46) Ryzyko wprowadzenia do obrotu w Unii towarów i produktów niezgodnych z wymogami różni się w zależności od towaru i produktu, a także od ich kraju pochodzenia i produkcji. Podmioty pozyskujące towary i produkty z krajów lub ich części obarczonych niskim ryzykiem uprawy, pozyskiwania lub produkowania odnośnych towarów z naruszeniem przepisów niniejszego rozporządzenia powinny mieć mniej obowiązków, co ograniczy koszty przestrzegania przepisów i obciążenie administracyjne. Towary i produkty pochodzące z krajów lub ich części obarczonych wysokim ryzykiem powinny podlegać zaostrzonej kontroli ze strony właściwych organów.

(47) Z tego względu Komisja powinna oceniać stopień wylesiania i degradacji lasów na poziomie kraju lub jego części, na podstawie szeregu kryteriów odzwierciedlających zarówno ilościowe, obiektywne i uznane międzynarodowo dane, jak i wskazania, że kraje te angażują się aktywnie w zwalczanie wylesiania i degradacji lasów. Takie informacje oparte na systemie wskaźników powinny ułatwić podmiotom w Unii stosowanie należytej staranności oraz właściwym organom monitorowanie i egzekwowanie zgodności z wymogami, dając jednocześnie zachętę dla krajów będących producentami do zwiększania zrównoważonego charakteru ich systemów produkcji rolnej i ograniczania ich wpływu na wylesianie. Powinno to pomóc w zwiększeniu przejrzystości i zrównoważonego charakteru łańcuchów dostaw. Taki system wskaźników powinien opierać się na trzystopniowej klasyfikacji krajów, w której uznaje się je za kraje obarczone niskim, standardowym lub wysokim ryzykiem. Aby zapewnić odpowiedni stopień przejrzystości i jasności, Komisja powinna w szczególności udostępniać publicznie dane wykorzystywane do celów systemu wskaźników, przyczyny proponowanej zmiany klasyfikacji i odpowiedź kraju, którego dotyczy analiza. W odniesieniu do odnośnych towarów i produktów pochodzących z krajów obarczonych niskim ryzykiem lub części danego kraju określonych jako obarczone niskim ryzykiem należy umożliwić podmiotom stosowanie uproszczonej należytej staranności, przy czym od właściwych organów należy wymagać stosowania wzmocnionej kontroli dotyczącej odnośnych towarów i produktów pochodzących z krajów obarczonych wysokim ryzykiem lub części danego kraju określonych jako obarczone wysokim ryzykiem Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania środków wykonawczych służących określaniu krajów lub ich części, w których występuje niskie lub wysokie ryzyko produkcji odnośnych towarów i produktów niezgodnych z przepisami niniejszego rozporządzenia.

(48) Właściwe organy powinny przeprowadzać kontrole podmiotów i podmiotów handlowych w regularnych odstępach czasu celem sprawdzenia, czy skutecznie wypełniają one obowiązki ustanowione w niniejszym rozporządzeniu. Ponadto właściwe organy powinny przeprowadzać kontrole w przypadku posiadania stosownych informacji, w tym przekazania uzasadnionych zastrzeżeń przez osoby trzecie, i na podstawie takich informacji. Aby w kompleksowy sposób uwzględnić odnośne towary i produkty, odpowiednie podmioty i podmioty handlowe oraz wielkość ich udziału w towarach i produktach, należy zastosować dwojakie podejście. Właściwe organy powinny być zatem zobowiązane do prowadzenia kontroli określonego odsetka podmiotów i podmiotów handlowych, uwzględniając przy tym również konkretny odsetek odnośnych towarów i produktów. Odsetek ten powinien być wyższy w przypadku odnośnych towarów i produktów pochodzących z krajów lub ich części obarczonych wysokim ryzykiem.

(49) Kontrole podmiotów i podmiotów handlowych prowadzone przez właściwe organy powinny obejmować systemy zasad należytej staranności i zgodność odnośnych towarów i produktów z przepisami niniejszego rozporządzenia. Podstawą kontroli powinien być plan kontroli oparty na analizie ryzyka. Plany takie powinny zawierać kryteria ryzyka umożliwiające właściwym organom przeprowadzenie analizy ryzyka w odniesieniu do oświadczeń o zachowaniu należytej staranności przedłożonych przez podmioty i podmioty handlowe. W kryteriach ryzyka należy uwzględnić ryzyko wylesianie związane z odnośnymi towarami i produktami w kraju produkcji, historię wypełniania przez podmioty i podmioty handlowe obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia i wszelkie inne istotne informacje dostępne właściwym organom. Analiza ryzyka dotycząca oświadczeń o zachowaniu należytej staranności powinna umożliwić właściwym organom zidentyfikowanie podmiotów, podmiotów handlowych i odnośnych towarów i produktów, które należy poddać kontroli, i należy ją przeprowadzać, stosując techniki elektronicznego przetwarzania danych w systemie informacyjnym, w którym gromadzi się oświadczenia o zachowaniu należytej staranności.

(50) Jeżeli analiza ryzyka dotycząca oświadczeń o zachowaniu należytej staranności wykaże wysokie ryzyko niezgodności konkretnych odnośnych towarów i produktów, właściwe organy powinny być w stanie wprowadzić niezwłoczne środki tymczasowe w celu zapobieżenia wprowadzenia tych towarów i produktów do obrotu w Unii lub udostępnienia ich na rynku unijnym. Jeżeli takie odnośne towary i produkty wprowadzano na rynek unijny lub z niego wyprowadzano, właściwe organy powinny zwrócić się z wnioskiem do organów celnych o zawieszenie dopuszczenia do obrotu lub wywozu, aby umożliwić właściwym organom przeprowadzenie niezbędnych kontroli. Wniosek taki należy przekazać przy pomocy systemu interfejsu między organami celnymi i właściwymi organami. Zawieszenie wprowadzania do obrotu w Unii lub udostępniania na rynku unijnym, dopuszczenia do obrotu lub wywozu powinno ograniczać się do trzech dni roboczych, poza sytuacjami, w których właściwe organy potrzebują dodatkowego czasu na dokonanie oceny zgodności odnośnych towarów i produktów z przepisami niniejszego rozporządzenia. W takim przypadku właściwe organy powinny wprowadzić dodatkowe środki tymczasowe, aby wydłużyć ten okres zawieszenia, lub w przypadku wprowadzania odnośnych towarów i produktów na rynek unijny lub wyprowadzania ich z niego zwrócić się z wnioskiem o takie wydłużenie do organów celnych.

(51) Plany kontroli należy poddawać regularnej aktualizacji, opierając się na wynikach dotyczących ich realizacji. Podmioty wykazujące się stałą zgodnością z przepisami należy rzadziej poddawać kontrolom.

(52) Aby zapewnić wdrożenie i skuteczne egzekwowanie przepisów niniejszego rozporządzenia, państwa członkowskie powinny być uprawnione do wycofania i odzyskania odnośnych towarów i produktów niezgodnych z wymogami oraz podjęcia odpowiednich działań naprawczych. Powinny one również zapewnić, aby stosowano skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje za naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia przez podmioty i podmioty handlowe.

(53) Ze względu na międzynarodowy charakter wylesiania i degradacji lasów oraz związanego z nimi handlu właściwe organy powinny współpracować ze sobą oraz z organami celnymi państw członkowskich, Komisją, a także z organami administracyjnymi państw trzecich. Właściwe organy powinny również współpracować z właściwymi organami odpowiedzialnymi za nadzór i egzekwowanie innych instrumentów legislacyjnych UE określających wymogi w zakresie należytej staranności w łańcuchu wartości w odniesieniu do niekorzystnego wpływu na prawa człowieka lub środowisko.

(54) Chociaż niniejsze rozporządzenie odnosi się do wylesiania i degradacji lasów, jak przewidziano w komunikacie z 2019 r. „Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów”, ochrona lasów nie powinna prowadzić do przekształcania ani degradacji innych ekosystemów naturalnych. Ekosystemy takie jak tereny podmokłe, sawanny i torfowiska mają sszczególne znaczenie dla globalnych starań na rzecz zwalczania zmiany klimatu, jak również dla realizacji innych celów zrównoważonego rozwoju, a ich przekształcanie lub degradacja wymagają szczególnie pilnej uwagi. Aby zająć się tą kwestią, Komisja powinna dwa lata po wejściu w życie ocenić potrzebę i wykonalność rozszerzenia zakresu stosowania na inne ekosystemy i na dodatkowe towary. Jednocześnie Komisja powinna również dokonać przeglądu, w drodze aktu delegowanego, odnośnych produktów określonych w wykazie w załączniku I do niniejszego rozporządzenia.

(55) W celu zapewnienia, aby wymogi informacyjne, których muszą przestrzegać podmioty i które określono w niniejszym rozporządzeniu, były nadal istotne i zgodne z rozwojem naukowym i technologicznym, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej jeśli chodzi o uzupełnienie wymogów informacyjnych niezbędnych do przeprowadzenia procedury należytej staranności, informacji i kryteriów dotyczących oceny ryzyka i łagodzenia ryzyka, których muszą przestrzegać podmioty i które określono w niniejszym rozporządzeniu, oraz wykazu towarów określonego w załączniku I do niniejszego rozporządzenia. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te powinny otrzymać wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji powinni systematycznie brać udział w posiedzeniach grup ekspertów Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

(56) W rozporządzeniu (UE) nr 995/2010 zakazuje się wprowadzania do obrotu w Unii nielegalnie pozyskanego drewna oraz produktów pochodzących z takiego drewna. Ustanowiono w nim obowiązki podmiotów wprowadzających drewno po raz pierwszy do obrotu, aby postępowały z należytą starannością, oraz obowiązki podmiotów handlowych, aby prowadzić rejestr umożliwiający zidentyfikowanie ich dostawców i klientów. W niniejszym rozporządzeniu należy utrzymać obowiązek zapewniania legalności odnośnych towarów i produktów, w tym drewna i produktów z drewna, wprowadzanych do obrotu w Unii, i uzupełnić go o wymóg dotyczący zrównoważonego charakteru. Przedmiotowe rozporządzenie i powiązane rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 607/2012 stają się zatem zbędne w świetle niniejszego rozporządzenia i należy je uchylić.

(57) W rozporządzeniu (WE) nr 2173/2005 określono unijne procedury wdrażania systemu zezwoleń FLEGT za pośrednictwem dwustronnych umów o dobrowolnym partnerstwie z krajami będącymi producentami drewna. W celu poszanowania zobowiązań dwustronnych podjętych przez Unię Europejską i utrzymania postępu osiągniętego z krajami partnerskimi, które posiadają system operacyjny (etap wydawania zezwoleń FLEGT), w niniejszym rozporządzeniu należy zawrzeć przepis, w którym uzna się drewno i produkty z drewna objęte ważnym zezwoleniem FLEGT za spełniające wymóg legalności na podstawie niniejszego rozporządzenia.

(58) Chociaż niniejsze rozporządzenie odnosi się do wylesiania i degradacji lasów, jak przewidziano w komunikacie z 2019 r. „Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów", ochrona lasów nie powinna prowadzić do przekształcania ani degradacji innych ekosystemów naturalnych. Ekosystemy takie jak tereny podmokłe, sawanny i torfowiska mają szczególne znaczenie dla globalnych starań na rzecz zwalczania zmiany klimatu, jak również dla realizacji innych celów zrównoważonego rozwoju, a ich przekształcanie lub degradacja wymagają szczególnie pilnej uwagi. Należy zatem w ciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przeprowadzić ocenę potrzeby i wykonalności rozszerzenia zakresu niniejszego rozporządzenia o inne ekosystemy niż lasy.

(59) Jeżeli do celów niniejszego rozporządzenia konieczne będzie przetwarzanie danych osobowych, dane te należy przetwarzać zgodnie z prawem Unii w zakresie ochrony danych osobowych. Wszelkie przetwarzanie danych osobowych na potrzeby niniejszego rozporządzenia podlega, odpowiednio, przepisom rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679[30] i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725[31].

(60) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie wspieranie walki z wylesianiem i degradacją lasów poprzez ograniczenie wpływu konsumpcji w Unii, nie może zostać osiągnięty indywidualnie przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego rozmiary możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule,

---

30 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

31 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tego celu.

(61) Podmiotom, podmiotom handlowym i właściwym organom należy dać rozsądny termin na przygotowanie się do spełniania wymogów niniejszego rozporządzenia,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

W niniejszym rozporządzeniu określono przepisy dotyczące wprowadzania do obrotu w Unii i udostępniania na unijnym rynku, a także wywozu z unijnego rynku bydła, kakao, kawy, oleju palmowego, soi i drewna („odnośnych towarów") i produktów określonych w wykazie w załączniku I, które zawierają odnośne towary, były nimi karmione lub zostały wytworzone przy ich użyciu („odnośnych produktów") w celu:

a) zminimalizowania wpływu Unii na wylesianie i degradację lasów na całym świecie;

b) zmniejszenia wkładu Unii Europejskiej w emisje gazów cieplarnianych i globalną utratę bioróżnorodności.

Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do odnośnych towarów i produktów wprowadzonych do obrotu w Unii, które zostały wyprodukowane przed datą ustaloną w art. 36 ust. 1.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

(1) „wylesianie" oznacza przekształcanie lasu na użytek rolny, bez względu na to, czy dzieje się to na skutek działań człowieka, czy nie;

(2) „las" oznacza teren o powierzchni ponad 0,5 hektara, pokryty drzewami o wysokości ponad 5 metrów i zwarciu drzewostanu wynoszącym ponad 10 % lub drzewami, które są w stanie osiągnąć te wartości graniczne *in situ*, z wyłączeniem plantacji rolnych i terenów, na których przeważa rolnicze i miejskie użytkowanie gruntów;

(3) „plantacje rolne" oznaczają drzewostany w systemach produkcji rolnej, takie jak plantacje drzew owocowych, plantacje palmy olejowej, sady oliwne i systemy rolno-leśne, w których uprawy rosną pod pokrywą drzew. Obejmują one wszystkie plantacje towarów określonych w załączniku I innych niż drewno;

(4) „plantacja leśna" oznacza las zasadzony przez człowieka, intensywnie zarządzany i spełniający na etapie sadzenia i dojrzałości drzewostanu wszystkie następujące kryteria: jeden gatunek lub dwa gatunki, taka sama klasa wiekowa i równe odstępy. Obejmuje to plantacje o krótkiej rotacji przeznaczone do produkcji drewna, włókna i energii i nie obejmuje lasów zasadzonych w celu ochrony lub odtworzenia ekosystemu, jak również lasów powstałych w wyniku sadzenia lub siewu, które na

etapie dojrzałości drzewostanu są zbliżone lub będą zbliżone do naturalnie odnawiających się lasów;

(5) „las zasadzony przez człowieka” oznacza las składający się głównie z drzew pochodzących z sadzenia lub siewu celowego, pod warunkiem że posadzone lub wysiane drzewa mają stanowić więcej niż pięćdziesiąt procent drzewostanu na etapie dojrzałości; obejmuje to las odroślowy pochodzący od drzew, które pierwotnie zasadzono lub wysiano;

(6) „degradacja lasów” oznacza operacje pozyskiwania, których charakter nie jest zrównoważony, i które powodują zmniejszenie lub utratę biologicznej lub gospodarczej produktywności i złożoności ekosystemów leśnych, skutkujące długoterminowym zmniejszeniem ogólnej podaży korzyści z lasu takich jak drewno, bioróżnorodność i inne produkty lub usługi;

(7) „operacje zrównoważonego pozyskiwania” oznaczają pozyskiwanie prowadzone z uwzględnieniem utrzymania jakości gleby i różnorodności biologicznej, mające na celu zminimalizowanie negatywnych skutków w sposób pozwalający uniknąć pozyskiwania pniaków i korzeni, degradacji lasów pierwotnych lub ich przekształcania w plantacje leśne, lub pozyskiwania na wrażliwych glebach; minimalizują one zrąb zupełny na dużą skalę i zapewniają odpowiednie dla danego miejsca progi pozyskiwania drewna posuszowego oraz wymogi dotyczące wykorzystywania systemów pozyskiwania drewna, które minimalizują wpływ na jakość gleby, w tym zagęszczanie gleby, oraz na cechy różnorodności biologicznej i siedliska;

(8) „niepowodujące wylesiania” oznacza:

a) że odnośne towary i produkty, w tym towary i produkty wykorzystywane do wytwarzania odnośnych produktów lub w nich zawarte, zostały wyprodukowane na terenie, który nie podlegał wylesianiu po dniu 31 grudnia 2020 r., oraz

b) że drewno pozyskano z lasu, nie przyczyniając się do degradacji lasów, po dniu 31 grudnia 2020 r.;

(9) „wyprodukowany” oznacza uprawiany, hodowany, karmiony lub pozyskany na odpowiedniej działce;

(10) „wprowadzenie do obrotu” oznacza udostępnienie odnośnego towaru lub produktu na rynku unijnym po raz pierwszy;

(11) „udostępnienie na rynku” oznacza każde dostarczenie odnośnego towaru lub produktu do celów dystrybucji, konsumpcji lub używania na rynku unijnym w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie;

(12) „podmiot” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która w ramach działalności handlowej wprowadza odnośne towary i produkty do obrotu w Unii lub wywozi je z rynku unijnego;

(13) „podmiot handlowy” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną w łańcuchu dostaw inną niż podmiot, która w ramach działalności handlowej udostępnia na rynku unijnym odnośne towary i produkty;

(14) „kraj pochodzenia” oznacza kraj lub terytorium określone w art. 60 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013[32];

(15) „kraj produkcji” oznacza kraj lub terytorium, w którym wyprodukowano odnośny towar lub odnośny towar wykorzystany do wytworzenia produktu lub zawarty w takim produkcie;

(16) „znikome ryzyko” oznacza sytuację, w której pełna ocena zarówno specyficznych dla danego produktu, jak i ogólnych informacji dotyczących zgodności odnośnych towarów lub produktów z art. 3 lit. a) i b) nie stwarza powodów do obaw;

(17) „upoważniony przedstawiciel” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która ma siedzibę w Unii i otrzymała od podmiotu pisemne upoważnienie do występowania w jego imieniu w zakresie określonych zadań w odniesieniu do obowiązków podmiotu wynikających z niniejszego rozporządzenia;

(18) „produkty niezgodne z wymogami” oznaczają odnośne towary i produkty, których nie wyprodukowano w sposób niepowodujący wylesiania, lub których nie wyprodukowano zgodnie z właściwymi przepisami kraju produkcji, lub które spełniają obie wskazane przesłanki;

(19) „działka” oznacza obszar położony w obrębie jednej nieruchomości, określonej przepisami kraju produkcji, na którym to obszarze występują wystarczająco jednorodne warunki umożliwiające ocenę zagregowanego poziomu ryzyka wylesiania i degradacji lasów związanych z towarami produkowanymi na tym obszarze;

(20) „MŚP” oznacza mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa zdefiniowane w dyrektywie 2013/34/UE[33];

(21) „uzasadnione zastrzeżenie” oznacza należycie uzasadnione twierdzenie oparte na obiektywnych i możliwych do sprawdzenia informacjach dotyczących niezgodności z niniejszym rozporządzeniem, które może wymagać interwencji właściwych organów;

(22) „właściwe organy” oznaczają organy wyznaczone na podstawie art. 13 ust. 1;

(23) „organy celne” oznaczają organy celne zdefiniowane w art. 5 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;

(24) „dopuszczenie do obrotu” oznacza procedurę określoną w art. 201 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;

(25) „wywóz” oznacza procedurę określoną w art. 269 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;

(26) „odnośne towary i produkty wprowadzane na rynek unijny” oznaczają odnośne towary i produkty pochodzące z państw trzecich objęte procedurą celną „dopuszczenia do obrotu” i przeznaczone do wprowadzenia do obrotu w Unii lub do użytku handlowego lub konsumpcji innej niż własna na obszarze celnym Unii;

---

[32] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

[33] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

(27) „odnośne towary i produkty wyprowadzane z rynku unijnego” oznaczają odnośne towary i produkty objęte procedurą celną „wywozu”;

(28) „właściwe przepisy kraju produkcji” oznaczają mające zastosowanie w kraju produkcji przepisy dotyczące statusu prawnego obszaru produkcji pod względem praw do użytkowania gruntów, ochrony środowiska, praw osób trzecich i właściwych regulacji w zakresie handlu i regulacji celnych na podstawie ram legislacyjnych mających zastosowanie w kraju produkcji.

Artykuł 3

Zakaz

Odnośne towary i produkty mogą być wprowadzane do obrotu w Unii lub udostępniane na rynku unijnym, lub wywożone z rynku unijnego wyłącznie wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

a) są niepowodujące wylesiania;

b) zostały wyprodukowane zgodnie z właściwymi przepisami kraju produkcji oraz

c) przedłożono w ich sprawie oświadczenie o zachowaniu należytej staranności, jak określono w art. 4 ust. 2.

Rozdział 2
Obowiązki podmiotów i podmiotów handlowych

Artykuł 4

Obowiązki podmiotów

1. Przed wprowadzeniem odnośnych towarów i produktów do obrotu w Unii lub przed ich wywiezieniem z rynku unijnego podmioty zachowują należytą staranność, aby zapewnić ich zgodność z art. 3 lit. a) i b). W tym celu stosują one zestaw procedur i środków zwany dalej „należytą starannością”, określony w art. 8.

2. Podmioty, które, zachowując należytą staranność określoną w art. 8, stwierdzą, że odnośne towary i produkty są zgodne z wymogami niniejszego rozporządzenia, przed wprowadzeniem odnośnych towarów i produktów do obrotu w Unii lub wywiezieniem ich z rynku unijnego udostępniają właściwym organom oświadczenie o zachowaniu należytej staranności, korzystając z systemu informacyjnego, o którym mowa w art. 31. Oświadczenie to służy potwierdzeniu, że zachowano należytą staranność, oraz że nie istnieje ryzyko lub istniejące ryzyko jest znikome, i zawiera informacje określone w załączniku II dotyczące odnośnych towarów i produktów.

3. Udostępniając oświadczenie o zachowaniu należytej staranności, podmiot przyjmuje odpowiedzialność za zgodność odnośnego towaru lub produktu z wymogami niniejszego rozporządzenia. Podmioty rejestrują oświadczenia o zachowaniu należytej staranności przez okres 5 lat od dnia ich udostępnienia, za pośrednictwem systemu informacyjnego, o którym mowa w art. 31.

4. Podmioty nie mogą wprowadzać odnośnych towarów i produktów do obrotu w Unii ani ich wywozić, jeżeli nie złożą wcześniej oświadczenia o zachowaniu należytej staranności.

5. Podmiot nie może wprowadzać odnośnych towarów i produktów do obrotu ani ich wywozić, jeżeli występuje co najmniej jedna z następujących przesłanek:

   a) odnośne towary i produkty są niezgodne z art. 3 lit. a) lub b);

   b) zachowując należytą staranność, stwierdzono istnienie znacznego ryzyka, że odnośne towary i produkty są niezgodne z art. 3 lit. a) lub b);

   c) podmiot nie był w stanie przeprowadzić procedury należytej staranności zgodnej z ust. 1 i 2.

6. Podmioty, które otrzymały nowe informacje, w tym uzasadnione zastrzeżenia, że odnośny towar lub produkt, który wprowadziły już do obrotu, nie jest zgodny z wymogami niniejszego rozporządzenia, niezwłocznie informują o tym właściwe organy państw członkowskich, w których wprowadziły odnośny towar lub produkt do obrotu. W przypadku wywozu z rynku unijnego podmioty informują właściwy organ państwa członkowskiego, które jest krajem produkcji.

7. Podmioty udzielają wszelkiej pomocy koniecznej do ułatwienia właściwym organom przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 15, w tym w zakresie dostępu do budynków i przedstawiania dokumentacji lub zapisów.

Artykuł 5

Upoważnieni przedstawiciele

1. Podmioty lub podmioty handlowe mogą upoważnić przedstawiciela do udostępnienia w ich imieniu oświadczenia o zachowaniu należytej staranności zgodnie z art. 4 ust. 2. Podmiot lub podmiot handlowy zachowuje w takim wypadku odpowiedzialność za zgodność odnośnego towaru lub produktu z wymogami niniejszego rozporządzenia.

2. Upoważniony przedstawiciel na żądanie właściwego organu przedstawia mu kopię swojego upoważnienia w języku urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 6

Obowiązki podmiotów handlowych

1. Podmioty handlowe będące MŚP mogą udostępniać na rynku odnośne towary i produkty wyłącznie wówczas, gdy posiadają informacje wymagane na podstawie ust. 2.

2. Podmioty handlowe będące MŚP gromadzą i przechowują następujące informacje dotyczące odnośnych towarów i produktów, które chcą udostępnić na rynku:

   a) nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, adres pocztowy, adres e-mail i, jeżeli jest dostępny, adres strony internetowej podmiotów lub podmiotów handlowych, które dostarczyły im odnośne towary i produkty;

   b) nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, adres pocztowy, adres e-mail i, jeżeli jest dostępny, adres strony internetowej podmiotów handlowych, którym dostarczyły one odnośne towary i produkty.

3. Podmioty handlowe będące MŚP przechowują informacje, o których mowa w niniejszym artykule, przez co najmniej 5 lat i przekazują te informacje właściwym organom na ich wniosek.

4. Podmioty handlowe będące MŚP, które otrzymały nowe informacje, w tym uzasadnione zastrzeżenia, że odnośny towar lub produkt, który udostępniły już na rynku, nie jest zgodny z wymogami wynikającymi z niniejszego rozporządzenia, niezwłocznie informują o tym właściwe organy państw członkowskich, w których udostępniły odnośny towar lub produkt na rynku.

5. Podmioty handlowe niebędące MŚP uznaje się za podmioty i podlegają one obowiązkom i przepisom określonym w art. 3, 4, 5, 8–12, art. 14 ust. 9, art. 15 i 20 niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do odnośnych towarów i produktów, które udostępniają na rynku unijnym.

6. Podmioty handlowe udzielają wszelkiej pomocy koniecznej do ułatwienia właściwym organom przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 16, w tym w zakresie dostępu do budynków i przedstawiania dokumentacji lub zapisów.

Artykuł 7

Wprowadzanie do obrotu przez podmioty, które mają siedzibę w państwach trzecich

W przypadku gdy osoba fizyczna lub prawna, która ma siedzibę poza Unią, wprowadzi odnośne towary i produkty do obrotu w Unii, pierwszą osobę fizyczną lub prawną mającą siedzibę w Unii, która nabędzie lub obejmie w posiadanie takie odnośne towary i produkty, uznaje się za podmiot w znaczeniu niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 8

Należyta staranność

1. Przed wprowadzeniem odnośnych towarów i produktów do obrotu lub przed ich wywozem podmioty zachowują należytą staranność względem wszystkich odnośnych towarów i produktów dostarczanych przez każdego konkretnego dostawcę.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia należyta staranność obejmuje:

   a) gromadzenie informacji i dokumentów koniecznych do spełnienia wymogów określonych w art. 9;

   b) środki oceny ryzyka, o których mowa w art. 10;

   c) środki zmniejszające ryzyko, o których mowa w art. 10.

Artykuł 9

Wymogi informacyjne

1. Podmioty gromadzą informacje, dokumenty i dane wskazujące, że odnośne towary i produkty są zgodne z art. 3. W tym celu podmiot gromadzi, organizuje i przechowuje przez okres 5 lat następujące informacje dotyczące odnośnych towarów lub produktów, poparte dowodami:

   a) opis, w tym nazwę handlową i rodzaj odnośnych towarów i produktów, jak również, w stosownych przypadkach, nazwę zwyczajową gatunku i jego pełną nazwę naukową;

   b) ilość (wyrażoną w masie netto i objętości lub liczbie jednostek) odnośnych towarów i produktów;

c) identyfikację kraju produkcji;

d) współrzędne geolokalizacyjne, szerokość i długość geograficzną wszystkich działek, na których wyprodukowano odnośne towary i produkty, a także datę lub przedział czasowy produkcji;

e) nazwę, adres e-mail i adres każdego przedsiębiorstwa lub każdej osoby, od których pochodziły dostawy odnośnych towarów lub produktów;

f) nazwę, adres e-mail i adres każdego przedsiębiorstwa lub każdej osoby, którym dostarczał odnośne towary lub produkty;

g) odpowiednie i możliwe do zweryfikowania informacje świadczące o tym, że odnośne towary i produkty są niepowodujące wylesiania;

h) odpowiednie i możliwe do zweryfikowania informacje świadczące o tym, że produkcję prowadzono zgodnie z właściwymi przepisami kraju produkcji, w tym wszelkie uzgodnienia przyznające prawo do użytkowania danego obszaru do celów produkcji odnośnego towaru.

2. Podmiot udostępnia na wniosek właściwych organów informacje, dokumenty i dane zgromadzone na podstawie niniejszego artykułu.

3. Aby uzupełnić ust. 1, Komisja może zgodnie z art. 33 przyjmować akty delegowane dotyczące dodatkowych istotnych informacji, które należy uzyskać i które mogą być konieczne do zapewnienia skuteczności systemu zasad należytej staranności.

Artykuł 10

Ocena i zmniejszanie ryzyka

1. Podmioty weryfikują i analizują informacje zgromadzone zgodnie z art. 9 i wszelkie inne istotne dokumenty, i na tej podstawie przeprowadzają ocenę ryzyka w celu ustalenia, czy istnieje ryzyko, że odnośne towary i produkty przeznaczone do wprowadzenia do obrotu w Unii lub do wywozu z rynku unijnego są niezgodne z wymogami wynikającymi z niniejszego rozporządzenia. Jeżeli podmioty nie mogą wykazać, ze ryzyko wystąpienia niezgodności jest znikome, nie wprowadzają odnośnego towaru lub produktu do obrotu w Unii ani go nie wywożą.

2. W ocenie ryzyka uwzględnia się w szczególności następujące kryteria oceny ryzyka:

a) przypisanie ryzyka do danego kraju lub jego części zgodnie z art. 27;

b) obecność lasów w kraju produkcji i na obszarze produkcji odnośnego towaru lub produktu;

c) powszechność wylesiania lub degradacji lasów w kraju i regionie produkcji i na obszarze produkcji odnośnego towaru lub produktu;

d) źródło, wiarygodność, ważność i powiązania z innymi dostępnymi dokumentami w odniesieniu do informacji, o których mowa w art. 9 ust. 1;

e) zastrzeżenia dotyczące kraju produkcji i kraju pochodzenia, takie jak poziom korupcji, powszechność fałszowania dokumentów i danych, brak egzekwowania prawa, konflikt zbrojny lub obecność sankcji nałożonych przez Radę Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych lub Radę Unii Europejskiej;

f) złożoność danego łańcucha dostaw, szczególnie trudności w połączeniu towarów lub produktów z działką, na której zostały wyprodukowane;

g) ryzyko mieszania z produktami nieznanego pochodzenia lub produkowanymi na obszarach, na których występowały lub występują wylesianie lub degradacja lasów;

h) wnioski ze spotkania stosownej grupy ekspertów Komisji publikowane w rejestrze grupy ekspertów Komisji;

i) uzasadnione zastrzeżenia przedłożone na podstawie art. 29;

j) informacje uzupełniające dotyczące zgodności z niniejszym rozporządzeniem, które mogą obejmować informacje dostarczone w ramach certyfikacji lub innych systemów zweryfikowanych przez osoby trzecie, w tym dobrowolnych systemów uznanych przez Komisję na podstawie art. 30 ust. 5 dyrektywy (UE) 2018/2001[34], o ile informacje te spełniają wymogi określone w art. 9.

3. Produkty z drewna objęte zakresem stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 2173/2005, które są objęte ważnym zezwoleniem FLEGT w ramach operacyjnego systemu zezwoleń, uznaje się za zgodne z art. 3 lit. b) niniejszego rozporządzenia.

4. Poza sytuacją, w której analiza przeprowadzona zgodnie z ust. 1 umożliwia podmiotowi potwierdzenie, że nie istnieje żadne ryzyko, aby odnośne towary lub produkty były niezgodne z wymogami wynikającymi z niniejszego rozporządzenia, lub że ryzyko takie jest znikome, podmiot, przed wprowadzeniem odnośnych towarów i produktów do obrotu w Unii lub ich wywozem przyjmuje procedury zmniejszania ryzyka i środki odpowiednie do osiągnięcia poziomu zerowego ryzyka lub znikomego ryzyka. Mogą one obejmować wymaganie dodatkowych informacji, danych lub dokumentów, prowadzenie niezależnych badań lub audytów lub podejmowanie innych środków dotyczących wymogów informacyjnych określonych w art. 9.

5. Podmioty są w stanie wykazać, w jaki sposób zgromadzone informacje zostały sprawdzone pod kątem kryteriów oceny ryzyka, o których mowa w ust. 2, w jaki sposób podjęto decyzję w sprawie środków zmniejszających ryzyko oraz w jaki sposób podmiot określił stopień ryzyka.

6. Podmioty wdrożyły odpowiednie i proporcjonalne polityki, kontrole i procedury służące skutecznemu zmniejszaniu ryzyka niezgodności odnośnych towarów i produktów z wymogami oraz skutecznemu zarządzaniu takim ryzykiem. Obejmują one:

a) modelowe praktyki zarządzania ryzykiem, sprawozdawczość, prowadzenie rejestrów, kontrolę wewnętrzną i zarządzanie zgodnością, w tym w odniesieniu do podmiotów niebędących MŚP, wyznaczanie urzędnika odpowiedzialnego za zgodność na poziomie zarządzania;

b) funkcję niezależnego audytu służącą sprawdzaniu wewnętrznych polityk, kontroli i procedur, o których mowa w lit. a), w odniesieniu do wszystkich podmiotów niebędących MŚP.

7. Oceny ryzyka są dokumentowane, przynajmniej raz na rok poddawane przeglądowi i udostępniane na wniosek właściwym organom.

---

[34] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328/82 z 21.12.2018, s. 82)

8. Komisja może zgodnie z art. 33 przyjmować akty delegowane, aby uzupełnić ust. 2, 4 i 6, dotyczące istotnych informacji, które należy uzyskać, kryteriów oceny ryzyka i środków zmniejszających ryzyko, które mogą być konieczne do uzupełnienia kwestii, o których mowa w niniejszym artykule, w celu zapewnienia skuteczności systemu zasad należytej staranności.

Artykuł 11

Prowadzenie systemów zasad należytej staranności i rejestru

1. W celu zachowania należytej staranności zgodnie z art. 8 podmioty wprowadzają i aktualizują system zasad należytej staranności, aby umożliwić zagwarantowanie zgodności z wymogami określonymi w art. 3 lit. a) i b). System zasad należytej staranności poddaje się przeglądowi przynajmniej raz w roku i w razie potrzeby dostosowuje się go do nowych zmian, które mogą mieć wpływ na zachowanie należytej staranności, i uwzględnia się w nim takie zmiany. Podmioty prowadzą rejestr zmian w systemie lub systemach zasad należytej staranności przez okres 5 lat.

2. O ile nie przewidziano inaczej w innych instrumentach legislacyjnych UE określających wymogi dotyczące należytej staranności w zakresie zrównoważonego charakteru łańcucha wartości, podmioty niebędące MŚP corocznie, w jak najszerszym zakresie, także w internecie, podają do wiadomości publicznej sprawozdanie dotyczące ich systemu zasad należytej staranności, w tym kroków podejmowanych przez nie celem wdrożenia ich obowiązków określonych w art. 8. Podmioty objęte również zakresem stosowania innych instrumentów legislacyjnych UE określających wymogi w zakresie należytej staranności w łańcuchu wartości spełniają swoje obowiązki sprawozdawcze wynikające z niniejszego ustępu, podając wymagane informacje przy sporządzaniu sprawozdań w kontekście innych instrumentów legislacyjnych UE.

3. Podmioty zachowują wszelkie dokumenty związane z należytą starannością, takie jak wszystkie stosowne zapisy, środki i procedury zgodne z art. 8, przez okres co najmniej 5 lat. Udostępniają je na wniosek właściwych organów.

Artykuł 12

Uproszczona należyta staranność

1. Wprowadzając odnośne towary lub produkty do obrotu w Unii lub wywożąc je z rynku unijnego, podmioty nie są zobowiązane do wypełniania obowiązków wynikających z art. 10, jeżeli mogą potwierdzić, że wszystkie odnośne towary i produkty wyprodukowano w krajach lub ich częściach, które zidentyfikowano jako obarczone niskim ryzykiem zgodnie z art. 27.

2. Jeżeli podmiot uzyska jednak jakiekolwiek informacje, które wskazywałyby na ryzyko, że odnośne towary i produkty mogą nie spełniać wymogów niniejszego rozporządzenia lub zostanie o tym powiadomiony, musi spełnić wszystkie obowiązki wynikające z art. 9 i 10.

Rozdział 3

Obowiązki państw członkowskich i ich właściwych organów

Artykuł 13

Właściwy organ

1. Państwa członkowskie wyznaczają właściwy organ lub właściwe organy odpowiedzialne za realizację obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia.

2. Do dnia [trzy miesiące od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r. państwa członkowskie zgłaszają Komisji nazwy, adresy i informacje kontaktowe właściwych organów wyznaczonych na podstawie ust. 1. Państwa członkowskie niezwłocznie informują Komisję o wszelkich zmianach tych informacji.

3. Komisja podaje do wiadomości publicznej na swojej stronie internetowej wykaz właściwych organów. Komisja regularnie aktualizuje wykaz na podstawie odpowiednich aktualizacji otrzymanych od państw członkowskich.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy miały odpowiednie uprawnienia i zasoby do wykonywania swoich obowiązków określonych w rozdziale 3 niniejszego rozporządzenia.

5. Bez uszczerbku dla obowiązku podmiotu w zakresie zachowania należytej staranności, jak określono w art. 8, państwa członkowskie mogą zapewniać pomoc techniczną i inne wsparcie oraz doradztwo na rzecz podmiotów, z uwzględnieniem sytuacji MŚP, aby ułatwić podmiotom osiągnięcie zgodności z wymogami wynikającymi z niniejszego rozporządzenia.

6. Państwa członkowskie mogą ułatwiać wymianę i rozpowszechnianie stosownych informacji, w szczególności w celu wsparcia podmiotów w ocenie ryzyka, jak określono w art. 9, oraz na temat najlepszych praktyk dotyczących wykonania niniejszego rozporządzenia.

7. Pomoc jest zapewniana w sposób, który nie prowadzi do narażenia na szwank niezależności, zobowiązań prawnych i obowiązków właściwych organów w egzekwowaniu niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 14

Obowiązek dotyczący przeprowadzania kontroli

1. Właściwe organy przeprowadzają kontrole, aby ustalić, czy podmioty i podmioty handlowe wypełniają swoje obowiązki wynikające z niniejszego rozporządzenia, oraz czy odnośne towary i produkty wprowadzone do obrotu w Unii lub udostępnione na rynku unijnym lub z niego wywożone są zgodne z wymogami niniejszego rozporządzenia.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się zgodnie z art. 15 i 16.

3. Aby przeprowadzić kontrole, o których mowa w ust. 1, właściwe organy ustanawiają plan, którego podstawą jest podejście oparte na analizie ryzyka. Plan zawiera co najmniej kryteria ryzyka służące przeprowadzeniu analizy ryzyka na podstawie ust. 4 i będące tym samym podstawą do podejmowania decyzji dotyczących kontroli.

Ustanawiając kryteria ryzyka i dokonując ich przeglądu, właściwe organy uwzględniają w szczególności przypisanie ryzyka krajom lub ich częściom zgodnie z art. 27, historię przestrzegania przez podmiot lub podmiot handlowy przepisów niniejszego rozporządzenia i wszelkie inne istotne informacje. Na podstawie wyników kontroli i doświadczenia we wdrażaniu planów właściwe organy dokonują regularnego przeglądu tych planów i kryteriów ryzyka, aby podnieść ich skuteczność.Dokonując przeglądu planów, właściwe organy ustanawiają mniejszą częstotliwość kontroli w przypadku tych podmiotów i podmiotów handlowych, które wykazują się konsekwentnym zachowywaniem zgodności z wymogami niniejszego rozporządzenia.

4. W celu wdrożenia planów kontroli opartych na analizie ryzyka, ustanowionych na podstawie ust. 3, właściwie organy przeprowadzają analizę ryzyka dotyczącą informacji zawartych w oświadczeniach o zachowaniu należytej staranności przekazanych im zgodnie z art. 4 ust. 2. W analizie ryzyka wykorzystuje się kryteria ryzyka zawarte w planach ustanowionych na podstawie ust. 3 i przeprowadza się ją przy pomocy technik elektronicznego przetwarzania danych, które włączono do systemu informacyjnego określonego w art. 31.

5. Na podstawie analizy ryzyka przeprowadzonej na podstawie ust. 4 oraz wszelkich innych istotnych informacji właściwe organy określają podmioty i podmioty handlowe, które zostaną poddane kontroli zgodnie z art. 15 i 16.

6. Na podstawie analizy ryzyka przeprowadzonej na podstawie ust. 4 właściwe organy identyfikują również odnośne towary i produkty, które wymagają natychmiastowego działania, ponieważ stwarzają tak duże ryzyko niezgodności z przepisami niniejszego rozporządzenia, że należy je skontrolować przed wprowadzeniem do obrotu lub udostępnieniem na rynku unijnym lub przed wywozem. Taka identyfikacja jest oznaczana w systemie informacyjnym ustanowionym na podstawie art. 31 i skutkuje wprowadzeniem przez właściwe organy natychmiastowych środków tymczasowych na mocy art. 21 w celu zawieszenia wprowadzania do obrotu lub udostępniania na rynku unijnym odnośnych towarów i produktów lub –w przypadku odnośnych towarów lub produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych i po wprowadzeniu elektronicznego interfejsu, o którym mowa w art. 26 ust. 1 – wystąpieniem do organów celnych z wnioskiem o zawieszenie na podstawie art. 24 ust. 6 ich dopuszczenia do obrotu lub wywozu.

7. Zawieszenia, o których mowa w ust. 6, kończą się w terminie 3 dni roboczych, chyba że właściwe organy, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w tym okresie, stwierdzą, że potrzebują dodatkowego czasu, aby ustalić, czy odnośne towary i produkty spełniają wymogi niniejszego rozporządzenia. W takim przypadku właściwe organy przedłużają okres zawieszenia za pomocą dodatkowych środków tymczasowych wprowadzonych na mocy art. 21 lub, w przypadku odnośnych towarów lub produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych, w drodze powiadomienia organów celnych o konieczności utrzymania zawieszenia na podstawie art. 24 ust. 6.

8. Właściwe organy wymieniają informacje oraz koordynują opracowywanie i stosowanie kryteriów ryzyka, o których mowa w ust. 3, z właściwymi organami innych państw członkowskich oraz z Komisją, w celu poprawy skuteczności egzekwowania przepisów niniejszego rozporządzenia.

9. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby coroczne kontrole przeprowadzane przez jego właściwe organy obejmowały co najmniej 5 % podmiotów

wprowadzających do obrotu w Unii, udostępniających na rynku unijnym lub z niego wywożących każdy z odnośnych towarów na ich rynku, jak również 5 % ilości każdego z odnośnych towarów wprowadzanych do obrotu na ich rynku, udostępnianych tym rynku lub z niego wywożonych.

10. W przypadku odnośnych towarów i produktów wyprodukowanych w państwie lub jego części wymienionych jako obarczone wysokim ryzykiem zgodnie z art. 27 lub jeżeli istnieje ryzyko wprowadzenia odnośnych towarów lub produktów wyprodukowanych w takich państwach lub ich części do danego łańcucha dostaw, właściwy organ przeprowadza wzmocnione kontrole określone w art. 20.

11. Bez uszczerbku dla kontroli na podstawie ust. 5 i 6 właściwe organy przeprowadzają kontrole, o których mowa w ust. 1, jeżeli są w posiadaniu dowodów lub innych istotnych informacji, w tym opartych na uzasadnionych zastrzeżeniach przekazanych przez strony trzecie na podstawie art. 29, dotyczących potencjalnej niezgodności z niniejszym rozporządzeniem.

12. Kontrole przeprowadza się bez wcześniejszego uprzedzenia podmiotu lub podmiotu handlowego, z wyjątkiem sytuacji, kiedy wcześniejsze powiadomienie podmiotu lub podmiotu handlowego jest konieczne do zapewnienia skuteczności kontroli.

13. Właściwe organy prowadzą protokoły kontroli, wskazujące w szczególności ich charakter i wyniki, jak również środki wprowadzone w przypadku niezgodności. Protokoły wszystkich kontroli są przechowywane przez co najmniej 5 lat.

Artykuł 15

Kontrole podmiotów

1. Kontrole podmiotów obejmują:

   a) analizę systemu zasad należytej staranności, w tym ocenę ryzyka i procedury zmniejszania ryzyka;

   b) analizę dokumentacji i zapisów wykazujących właściwe funkcjonowanie systemu zasad należytej staranności;

   c) analizę dokumentacji i zapisów wykazujących zgodność konkretnego produktu lub towaru, który podmiot wprowadził do obrotu w Unii, zamierza wprowadzić do obrotu na tym rynku lub z niego wywozić, z wymogami niniejszego rozporządzenia;

   d) kontrolę oświadczeń o zachowaniu należytej staranności

   oraz, w stosownych przypadkach,

   e) kontrolę na miejscu odnośnych towarów i produktów w celu stwierdzenia ich zgodności z dokumentacją stosowaną do celów zachowania należytej staranności;

   f) wszelkie środki techniczne i naukowe odpowiednie do dokładnego określenia miejsca, w którym wyprodukowano odnośny towar lub produkt, w tym badania izotopowe;

   g) wszelkie środki techniczne i naukowe odpowiednie do ustalenia, czy odnośny towar lub produkt jest niepowodujący wylesiania, w tym dane z obserwacji Ziemi, takie jak dane z programu i narzędzi Copernicus, oraz

h) kontrole wyrywkowe, w tym kontrole w terenie, także w stosownych przypadkach w państwach trzecich w drodze współpracy z organami administracyjnymi państw trzecich.

Artykuł 16

Kontrole dotyczące podmiotów handlowych

1. Kontrole podmiotów handlowych obejmują:

   a) analizę dokumentacji i zapisów wykazujących zgodność z art. 6 ust. 2;

   b) w stosownych przypadkach kontrole wyrywkowe, w tym kontrole w terenie.

Artykuł 17

Odzyskiwanie kosztów przez właściwe organy

1. Państwa członkowskie mogą upoważnić swoje właściwe organy do odzyskiwania całości kosztów ich działań podejmowanych w związku z przypadkami niezgodności od podmiotów lub podmiotów handlowych.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować koszty przeprowadzenia badania, koszty przechowywania i działań, jakie organy podjęły w związku z produktami uznanymi za niezgodne z wymaganiami i objętymi działaniem naprawczym przed dopuszczeniem ich do obrotu na rynku unijnym, wprowadzeniem ich do obrotu na tym rynku lub wywozem z niego.

Artykuł 18

Współpraca i wymiana informacji

1. Właściwe organy współpracują ze sobą, z organami innych państw członkowskich, z Komisją oraz, w stosownych przypadkach, z organami administracyjnymi państw trzecich w celu zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

2. W celu stosowania i egzekwowania przepisów niniejszego rozporządzenia właściwe organy dokonują z Komisją uzgodnień administracyjnych dotyczących przekazywania informacji i prowadzenia dochodzeń.

3. Właściwe organy prowadzą między sobą wymianę informacji niezbędnych do egzekwowania przepisów niniejszego rozporządzenia.Obejmuje to udostępnianie danych dotyczących podmiotów i podmiotów handlowych, w tym oświadczeń o zachowaniu należytej staranności, właściwym organom innych państw członkowskich oraz wymianę z nimi tych danych w celu ułatwienia egzekwowania przepisów niniejszego rozporządzenia.

4. Właściwe organy niezwłocznie powiadamiają właściwe organy innych państw członkowskich i Komisję o wykryciu naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia oraz poważnych niedociągnięć, które mogą dotyczyć więcej niż jednego państwa członkowskiego.Właściwe organy informują w szczególności właściwe organy innych państw członkowskich w przypadku wykrycia na rynku odnośnego towaru lub produktu niezgodnego z niniejszym rozporządzeniem, aby umożliwić wycofanie lub odzyskanie takiego towaru lub produktu ze sprzedaży we wszystkich państwach członkowskich.

5. Na wniosek właściwego organu państwa członkowskie przekazują mu informacje niezbędne do zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 19

Sprawozdawczość

1. Najpóźniej do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie udostępniają publicznie oraz Komisji informacje na temat stosowania niniejszego rozporządzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Informacje te obejmują ich plany kontroli, liczbę i wyniki kontroli przeprowadzonych u podmiotów i podmiotów handlowych, w tym treść tych kontroli, ilość odnośnych towarów i produktów poddanych kontroli w stosunku do całkowitej ilości odnośnych towarów i produktów wprowadzonych do obrotu, kraju pochodzenia i produkcji odnośnych towarów i produktów, jak również środki podjęte w przypadku niezgodności i odzyskane koszty kontroli.
2. Służby Komisji co roku podają do publicznej wiadomości ogólnounijny przegląd stosowania niniejszego rozporządzenia w oparciu o dane przekazane przez państwa członkowskie na podstawie ust. 1.

Artykuł 20

Wzmocniona kontrola

W przypadku gdy odnośne towary lub produkty zostały wyprodukowane w państwie lub jego części wymienionych w wykazie jako obarczone wysokim ryzykiem zgodnie z art. 27 lub istnieje ryzyko, że odnośne towary lub produkty wyprodukowane w takim państwie lub jego części wejdą do danego łańcucha dostaw, każde państwo członkowskie zapewnia, aby coroczne kontrole przeprowadzane przez jego właściwe organy obejmowały co najmniej 15 % podmiotów wprowadzających do obrotu w Unii, udostępniających na rynku unijnym lub wywożących z niego każdy z odnośnych towarów na ich rynku, jak również 15 % ilości każdego z odnośnych towarów wprowadzanych do obrotu na ich rynku, udostępnianych na tym rynku lub z niego wywożonych.

Artykuł 21

Środki tymczasowe

Jeżeli w wyniku kontroli, o których mowa w art. 15 i 16, wykryto ewentualne poważne niedociągnięcia lub stwierdzono ryzyko na podstawie art. 14 ust. 6, właściwe organy mogą wprowadzić natychmiastowe środki tymczasowe, w tym zająć odnośne towary i produkty lub zawiesić ich wprowadzanie do obrotu lub udostępnianie na rynku unijnym oraz ich wywóz z tego rynku.

Artykuł 22

Środki nadzoru rynku

1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 23, jeżeli właściwe organy ustalą, że podmiot lub podmiot handlowy nie wypełnił swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia lub że odnośny towar lub produkt nie jest zgodny z niniejszym rozporządzeniem, niezwłocznie żądają od danego podmiotu lub podmiotu handlowego podjęcia właściwych i proporcjonalnych działań naprawczych w celu usunięcia niezgodności.

2. Do celów ust. 1 działania naprawcze, których podjęcia wymaga się od podmiotu lub podmiotu handlowego, obejmują co najmniej jeden z następujących elementów:

a) usunięcie wszelkich formalnych niezgodności, w szczególności z wymogami rozdziału 2 niniejszego rozporządzenia;

b) uniemożliwienie wprowadzenia do obrotu na rynku unijnym, udostępnienia na tym rynku lub wywozu z niego odnośnego towaru lub produktu;

c) natychmiastowe wycofanie lub odzyskanie odnośnego towaru lub produktu;

d) zniszczenie odnośnego towaru lub produktu lub przekazanie go na cele charytatywne lub w interesie publicznym.

3. Jeżeli podmiot lub podmiot handlowy nie podejmie działań naprawczych, o których mowa w ust. 2, lub gdy niezgodność, o której mowa w ust. 1, nadal się utrzymuje, właściwe organy zapewniają, aby produkt został wycofany z obrotu lub odzyskany bądź aby udostępnienie go na rynku unijnym lub wywóz z tego rynku były zakazane lub ograniczone.

Artykuł 23

Sankcje

1. Państwa członkowskie określają zasady dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia przez podmioty i podmioty handlowe i wprowadzają wszelkie środki niezbędne do ich wdrożenia.Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach i przekazują niezwłocznie informacje o wszelkich późniejszych zmianach dotyczących tych przepisów.

2. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Sankcje obejmują co najmniej:

a) grzywny proporcjonalne do szkód dla środowiska, do wartości odnośnych towarów lub produktów, których to dotyczy; poziom takich grzywien wylicza się w taki sposób, aby skutecznie pozbawiały one podmioty, które są odpowiedzialne za naruszenia, korzyści ekonomicznych uzyskanych w wyniku dopuszczenia się przez nich naruszeń, oraz stopniowo zwiększa się poziom takich grzywien w przypadku ponownego naruszenia; maksymalna wysokość takich grzywien wynosi co najmniej 4 % rocznego obrotu podmiotu lub podmiotu handlowego w danym państwie członkowskim lub w danych państwach członkowskich;

b) konfiskatę odnośnych towarów i produktów od podmiotu lub podmiotu handlowego;

c) konfiskatę dochodów uzyskanych przez podmiot lub podmiot handlowy z transakcji obejmujących odnośne towary i produkty;

d) czasowe wykluczenie z procedur udzielania zamówień.

Rozdział 4

Procedury dotyczące odnośnych towarów i produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych

Artykuł 24

Kontrole

1. Odnośne towary i produkty objęte procedurą celną „dopuszczenia do obrotu” lub „wywozu” podlegają kontrolom i środkom ustanowionym w niniejszym rozdziale. Stosowanie niniejszego rozdziału nie narusza żadnych innych przepisów niniejszego rozporządzenia ani innych przepisów Unii regulujących dopuszczenie towarów do obrotu lub ich wywóz, w szczególności unijnego kodeksu celnego i jego art. 46, 47, 134 i 267. Rozdział VII rozporządzenia (UE) 2019/1020 Parlamentu Europejskiego i Rady[35] nie ma jednak zastosowania do kontroli odnośnych towarów i produktów wprowadzanych na rynek unijny w zakresie dotyczącym stosowania i egzekwowania niniejszego rozporządzenia.

2. Właściwe organy są odpowiedzialne za ogólne egzekwowanie przepisów niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do odnośnych towarów i produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych. W szczególności właściwe organy są odpowiedzialne za ustalenie, w drodze kontroli na podstawie art. 14 ust. 1, czy każdy taki odnośny towar lub produkt spełnia wymogi niniejszego rozporządzenia. Właściwe organy wykonują te obowiązki zgodnie z właściwymi przepisami rozdziału 3 niniejszego rozporządzenia.

3. Organy celne kontrolują prawidłowość zgłoszenia odnośnych towarów i produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych. Takie kontrole opierają się przede wszystkim na analizie ryzyka mającej na celu identyfikację i ocenę ryzyka oraz opracowanie niezbędnych środków zaradczych, i są przeprowadzane na szczeblu unijnym z zastosowaniem ram wspólnego zarządzania ryzykiem.

4. Numer referencyjny oświadczenia o zachowaniu należytej staranności przypisany przez system informacyjny, o którym mowa w art. 31, w odniesieniu do odnośnego towaru lub produktu wprowadzanego do Unii lub wyprowadzanego z Unii, jest udostępniany organom celnym przy składaniu zgłoszenia celnego do dopuszczenia do obrotu lub wywozu tego odnośnego towaru lub produktu, z wyjątkiem przypadków, w których oświadczenie o zachowaniu należytej staranności jest składane zgodnie z art. 26 ust. 2.

5. Po otrzymaniu zgłoszenia do dopuszczenia do obrotu lub wywozu odnośnego towaru lub produktu wprowadzanego na rynek unijny lub opuszczającego ten rynek, organy celne weryfikują status oświadczenia o zachowaniu należytej staranności przy użyciu elektronicznego interfejsu, o którym mowa w art. 26 ust. 1. O każdej zmianie statusu w systemie informacyjnym, o którym mowa w art. 31, która ma miejsce przed dopuszczeniem do obrotu lub wywozem odnośnego towaru lub produktu, organy celne nadzorujące odnośny towar lub produkt powiadamiane są automatycznie.

[35] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniające dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011.

6. Jeżeli po przeprowadzeniu analizy ryzyka na podstawie art. 14 ust. 4 status odpowiedniego oświadczenia o zachowaniu należytej staranności wskazuje w systemie informacyjnym ustanowionym na mocy art. 31, że odnośny towar lub produkt wymaga kontroli przed wprowadzeniem do obrotu lub udostępnieniem na rynku UE lub przed wywozem, organy celne zawieszają dopuszczenie do obrotu lub wywóz tego odnośnego towaru lub produktu.

7. W przypadku spełnienia wszystkich pozostałych wymogów i formalności związanych z dopuszczeniem do obrotu lub wywozu na podstawie prawa Unii lub krajowego, organy celne zezwalają na dopuszczenie do obrotu lub wywóz odnośnego towaru lub produktu w każdym z następujących przypadków:

   a) jeżeli po przeprowadzeniu analizy ryzyka na podstawie art. 14 ust. 4 właściwe organy nie wskazały w systemie informacyjnym ustanowionym na mocy art. 31 odnośnego towaru lub produktu jako wymagającego zawieszenia dopuszczenia do obrotu lub wywozu na podstawie ust. 6;

   b) w przypadku gdy dopuszczenie do obrotu lub wywozu zostało zawieszone zgodnie z ust. 6, właściwe organy nie zwróciły się, w terminie 3 dni roboczych wskazanym w art. 14 ust. 7, o potwierdzenie potrzeby utrzymania zawieszenia dopuszczenia do obrotu lub wywozu odnośnego towaru lub produktu;

   c) w przypadku gdy właściwe organy powiadomiły organy celne za pośrednictwem systemu informacyjnego ustanowionego na podstawie art. 31, że zawieszenie dopuszczenia do obrotu lub wywozu odnośnych towarów i produktów może zostać zniesione.

   Dopuszczenia do obrotu lub wywozu nie uznaje się za dowód zgodności z prawem Unii, a w szczególności z niniejszym rozporządzeniem.

8. Jeżeli właściwe organy stwierdzą, że odnośny towar lub produkt wprowadzany na rynek unijny lub wyprowadzany z niego nie jest zgodny z niniejszym rozporządzeniem, powiadamiają o tym organy celne za pośrednictwem systemu informacyjnego ustanowionego na podstawie art. 31. Właściwe organy mogą również wskazać w systemie informacyjnym, że sprzeciwiają się objęciu odnośnego towaru lub produktu innymi szczegółowymi procedurami celnymi.

   Po powiadomieniu o tym statusie organy celne nie zezwalają na dopuszczenie do obrotu lub wywóz odnośnego towaru lub produktu. Zamieszczają one również następującą uwagę w systemie przetwarzania danych organów celnych oraz, o ile to możliwe, na fakturze handlowej towarzyszącej odnośnemu towarowi lub produktowi oraz na każdym innym istotnym dokumencie towarzyszącym: „Towar lub produkt niezgodny z wymogami — niedopuszczony do obrotu/wywozu — rozporządzenie (UE) 2021/XXXX.” *[Urząd publikacji: proszę zamieścić odesłanie do niniejszego rozporządzenia]*

   Jeżeli odnośny towar lub produkt jest następnie zgłaszany do innych procedur celnych i pod warunkiem że właściwe organy nie zgłosiły sprzeciwu wobec takiego wprowadzenia, podmiot włącza takie powiadomienie do zgłoszeń celnych i rejestruje je, na tych samych warunkach, w systemie przetwarzania danych organów celnych oraz, w miarę możliwości, w dokumentach towarzyszących wykorzystywanych w związku z takimi procedurami.

9. Powiadomienia i wnioski na podstawie ust. 5–8 niniejszego artykułu są przekazywane za pośrednictwem elektronicznego interfejsu, o którym mowa

w art. 26 ust. 1. Ust. 5–8 stosuje się od chwili wdrożenia elektronicznego interfejsu, o którym mowa w art. 26 ust. 1.

10. Organy celne mogą zniszczyć odnośny towar lub produkt niezgodny z wymogami na wniosek właściwych organów lub gdy uznają to za konieczne i proporcjonalne. Koszt takiego środka ponosi osoba fizyczna lub prawna będąca w posiadaniu odnośnego towaru lub produktu. Art. 197 i 198 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 stosuje się odpowiednio. Na wniosek właściwych organów odnośne towary i produkty niezgodne z wymogami mogą zostać skonfiskowane i przekazane przez organy celne do dyspozycji właściwych organów.

Artykuł 25

Wymiana informacji i współpraca między organami

1. Aby umożliwić stosowanie podejścia opartego na analizie ryzyka, o którym mowa w art. 14 ust. 3, wobec odnośnych towarów i produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych oraz aby zapewnić skuteczność kontroli i ich przeprowadzanie zgodnie z wymogami niniejszego rozporządzenia, Komisja, właściwe organy i organy celne ściśle ze sobą współpracują i wymieniają informacje.

2. Organy celne i właściwe organy współpracują zgodnie z art. 47 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 i prowadzą wymianę informacji niezbędnych do wypełniania swoich funkcji na podstawie niniejszego rozporządzenia, w tym za pośrednictwem środków elektronicznych.

3. Informacje na temat ryzyka są wymieniane:

   a) między organami celnymi zgodnie z art. 46 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 oraz

   b) między organami celnymi i Komisją zgodnie z art. 16 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.

4. Jeżeli organy celne w pierwszym punkcie wprowadzenia mają powody, aby podejrzewać, że odnośne towary i produkty podlegające niniejszemu rozporządzeniu, które podlegają czasowemu składowaniu albo które zostały objęte procedurą celną inną niż „dopuszczenie do obrotu”, są niezgodne z niniejszym rozporządzeniem, wówczas takie organy przekazują wszystkie stosowne informacje właściwemu urzędowi celnemu przeznaczenia.

Artykuł 26

Elektroniczne interfejsy

1. Komisja opracowuje elektroniczny interfejs w oparciu o unijne środowisko jednego okienka w dziedzinie ceł, aby umożliwić przekazywanie danych, w szczególności powiadomień i wniosków, o których mowa w art. 24 ust. 5–8, między krajowymi systemami celnymi a systemem informacyjnym, o którym mowa w art. 31. Ten elektroniczny interfejs zostanie wdrożony w terminie czterech lat od dnia przyjęcia odpowiedniego aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 3.

2. Komisja może opracować elektroniczny interfejs oparty na unijnym środowisku jednego okienka w dziedzinie ceł, aby umożliwić:

   a) udostępnianie przez podmioty handlowe i podmioty oświadczeń o zachowaniu należytej staranności w odniesieniu do odnośnego towaru lub produktu za

pośrednictwem krajowego środowiska jednego okienka w dziedzinie ceł, o którym mowa w art. 8 rozporządzenia [*Urząd Publikacji proszony jest o sprawdzenie numeru referencyjnego i numeru artykułu po przyjęciu wniosku*], oraz otrzymanie informacji zwrotnej na ten temat od właściwych organów oraz

b) przekazanie oświadczenia o zachowaniu należytej staranności do systemu informacyjnego, o którym mowa w art. 31 niniejszego rozporządzenia.

3. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające szczegóły ustaleń dotyczących wdrożenia ust. 1 i 2 oraz w szczególności określające dane, w tym ich format, które mają być przekazywane zgodnie z ust. 1 i 2. W aktach wykonawczych można również określić, że niektóre szczegółowe dane dostępne w oświadczeniu o zachowaniu należytej staranności i niezbędne do działań organów celnych, w tym nadzoru i zwalczania oszustw, są przekazywane i rejestrowane w unijnych i krajowych systemach celnych. Akty te przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 34 ust. 2.

Rozdział 5

System wskaźników dla poszczególnych krajów i współpraca z państwami trzecimi

Artykuł 27

Ocena państw

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się trzystopniowy system oceny państw lub ich części. O ile, zgodnie z niniejszym artykułem, państwa nie zostały określone jako stwarzające niskie lub wysokie ryzyko, uznaje się, że stwarzają one ryzyko standardowe. Komisja może wskazać kraje lub ich części, w których występuje niskie lub wysokie ryzyko produkcji odnośnych towarów lub produktów niezgodnych z art. 3 lit. a). Wykaz państw lub ich części o niskim lub wysokim ryzyku jest publikowany w drodze aktu wykonawczego przyjmowanego (aktów wykonawczych przyjmowanych) zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 34 ust. 2. Wykaz ten jest w razie potrzeby aktualizowany w świetle nowych dowodów.

2. Przy identyfikacji państw lub ich części o niskim i wysokim ryzyku zgodnie z ust. 1 uwzględnia się informacje przekazane przez dane państwo i bierze się pod uwagę następujące kryteria oceny:

a) wskaźnik wylesiania i degradacji lasów,

b) tempo ekspansji gruntów rolnych w przypadku odnośnych towarów,

c) tendencje w produkcji odnośnych towarów i produktów,

d) czy ustalony na poziomie krajowym wkład (NDC) do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu obejmuje emisje i pochłanianie z rolnictwa, leśnictwa i użytkowania gruntów, co zapewnia zaliczenie emisji spowodowanych wylesianiem i degradacją lasów na poczet

zobowiązania danego państwa do redukcji lub ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, jak określono w NDC;

e) umowy i inne instrumenty zawarte między danym państwem a Unią, które dotyczą problemu wylesiania lub degradacji lasów oraz ułatwiają osiągnięcie zgodności odnośnych towarów i produktów z wymogami niniejszego rozporządzenia oraz skuteczne wdrożenie tych wymogów;

f) czy dane państwo posiada krajowe lub regionalne przepisy, w tym zgodne z art. 5 porozumienia paryskiego, i czy stosuje skuteczne środki egzekwowania w celu unikania i karania działań prowadzących do wylesiania i degradacji lasów, a w szczególności czy stosowane są wystarczająco surowe sankcje, aby pozbawić sprawców tych działań korzyści płynących z wylesiania lub degradacji lasów.

3. Komisja powiadamia zainteresowane państwa o zamiarze przypisania zmiany do istniejącej kategorii ryzyka i zwraca się do nich o dostarczenie wszelkich informacji uznanych za przydatne w tym zakresie. Komisja daje państwom odpowiedni czas na udzielenie odpowiedzi, która może zawierać informacje na temat środków wprowadzonych przez państwo w celu poprawy sytuacji, w przypadku gdyby jego status lub status jego części mógł zostać zmieniony na wyższą kategorię ryzyka.

Komisja podaje w powiadomieniu informacje na temat:

a) powodu lub powodów zamiaru zmiany identyfikacji ryzyka państwa lub jego części;

b) zaproszenia do udzielenia Komisji pisemnej odpowiedzi dotyczącej zamiaru zmiany statusu ryzyka państwa lub jego części;

c) konsekwencji uznania danego państwa lub jego części za państwo lub część wysokiego lub niskiego ryzyka.

4. Komisja bezzwłocznie powiadamia właściwe organy o włączeniu państwa do wykazu, o którym mowa w ust. 1, oraz usunięciu go z tego wykazu.

Artykuł 28

Współpraca z państwami trzecimi

1. Komisja podejmuje działania wspólnie z państwami będącymi producentami, których dotyczy niniejsze rozporządzenie, w celu rozwijania partnerstw i współpracy umożliwiających wspólne zajęcie się problemem wylesiania i degradacji lasów. Takie partnerstwa i mechanizmy współpracy będą koncentrować się na ochronie, odbudowie i zrównoważonym wykorzystaniu lasów, wylesianiu, degradacji lasów oraz przejściu na zrównoważone metody produkcji towarów, przetwarzania na potrzeby konsumpcji i handlu. Partnerstwa i mechanizmy współpracy mogą obejmować zorganizowany dialog, programy i działania wspierające, porozumienia administracyjne i postanowienia zawarte w istniejących umowach lub w porozumieniach, które umożliwiają państwom będącym producentami przejście na produkcję rolną ułatwiającą dostosowanie odnośnych towarów i produktów do wymogów niniejszego rozporządzenia. Takie porozumienia i ich skuteczne wprowadzanie w życie zostaną uwzględnione w ramach systemu wskaźników na podstawie art. 27 niniejszego rozporządzenia.

2. Partnerstwa i współpraca powinny umożliwiać pełne uczestnictwo wszystkich zainteresowanych stron, w tym społeczeństwa obywatelskiego, ludności rdzennej, społeczności lokalnych i sektora prywatnego, w tym MŚP i drobnych producentów rolnych.

3. Partnerstwa i współpraca wspierają rozwój zintegrowanych procesów zagospodarowania przestrzennego, odpowiednich przepisów, bodźców podatkowych i innych właściwych narzędzi służących poprawie ochrony lasów i różnorodności biologicznej, zrównoważonemu gospodarowaniu i odbudowie lasów, rozwiązaniu problemu przekształcania lasów i wrażliwych ekosystemów w inne formy użytkowania gruntów, optymalizacji korzyści dla krajobrazu, bezpieczeństwa praw własności gruntów, wydajności i konkurencyjności rolnictwa, przejrzystych łańcuchów dostaw, wzmocnieniu praw społeczności zależnych od lasów, w tym drobnych producentów rolnych, społeczności tubylczych i lokalnych, oraz zapewnieniu publicznego dostępu do dokumentów dotyczących gospodarki leśnej i innych istotnych informacji.

4. Komisja angażuje się w międzynarodowe dwustronne i wielostronne dyskusje dotyczące polityki i działań mających na celu powstrzymanie wylesiania i degradacji lasów, w tym na forach wielostronnych, takich jak Konwencja o różnorodności biologicznej, Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa, Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania pustynnienia, Zgromadzenie ONZ ds. Ochrony Środowiska Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska, Forum Narodów Zjednoczonych ds. Lasów, Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, Światowa Organizacja Handlu, grupa G-7 i grupa G-20. Zaangażowanie to polega na wspieraniu przejścia na zrównoważoną produkcję rolną i zrównoważoną gospodarkę leśną oraz rozwoju przejrzystych i zrównoważonych łańcuchów dostaw, a także dalszych staraniach na rzecz określenia i uzgodnienia solidnych norm i definicji zapewniających wysoki poziom ochrony ekosystemów leśnych.

Rozdział 6

Uzasadnione zastrzeżenia

Artykuł 29

Uzasadnione zastrzeżenia osób fizycznych lub prawnych

1. Osoby fizyczne lub prawne są uprawnione do przedkładania właściwym organom uzasadnionych zastrzeżeń, jeżeli uznają, na podstawie obiektywnych okoliczności, że co najmniej jeden podmiot lub podmiot handlowy nie przestrzega przepisów niniejszego rozporządzenia.

2. Właściwe organy z należytą starannością i bezstronnie oceniają uzasadnione zastrzeżenia i podejmują niezbędne kroki, w tym kontrole i przesłuchania podmiotów i podmiotów handlowych, w celu wykrycia potencjalnych naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia oraz, w stosownych przypadkach, wprowadzają środki tymczasowe na podstawie art. 21, aby zapobiec wprowadzaniu do obrotu i wywozowi z rynku unijnego odnośnych towarów i produktów objętych dochodzeniem.

3. Właściwe organy informują, jak najszybciej i zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego, osoby fizyczne lub prawne określone w ust. 1, które im przedłożyły swoje uwagi, o swojej decyzji o przyjęciu lub odmowie żądania podjęcia działań wraz z podaniem przyczyn.

Artykuł 30

Dostęp do wymiaru sprawiedliwości

1. Każda osoba fizyczna lub prawna mająca wystarczający interes, w tym osoby, które przedstawiły uzasadnione zastrzeżenia zgodnie z art. 29, ma dostęp do sądu lub innego niezależnego i bezstronnego podmiotu publicznego właściwego do kontroli proceduralnej i merytorycznej legalności decyzji, działań lub zaniechania działań przez właściwy organ na podstawie niniejszego rozporządzenia.

2. Niniejsze rozporządzenie nie narusza żadnych przepisów prawa krajowego, które wymagają wyczerpania administracyjnych procedur odwoławczych przed wszczęciem postępowania sądowego.

Rozdział 7

System informacyjny

Artykuł 31

„Rejestr" – system informacyjny

1. Komisja ustanawia i utrzymuje, w terminie określonym w art. 36 ust. 2, system informacyjny („Rejestr"), który zawiera oświadczenia o zachowaniu należytej staranności udostępniane zgodnie z art. 4 ust. 2.

2. System informacyjny zapewnia co najmniej następujące funkcje:

   a) rejestrację podmiotów i podmiotów handlowych oraz ich upoważnionych przedstawicieli w UE; w przypadku podmiotów obejmujących odnośne towary i produkty procedurą celną „dopuszczenia do obrotu" lub „wywozu", numer rejestracyjny i identyfikacyjny przedsiębiorcy (numer EORI), ustanowiony na podstawie art. 9 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, umieszcza się w ich profilu rejestrowym;

   b) rejestrację oświadczeń o zachowaniu należytej staranności, w tym przekazanie danemu podmiotowi lub podmiotowi handlowemu numeru referencyjnego dla każdego oświadczenia o zachowaniu należytej staranności;

   c) rejestrację wyników kontroli oświadczeń o zachowaniu należytej staranności;

   d) połączenie z organami celnymi za pośrednictwem unijnego środowiska jednego okienka w dziedzinie ceł*[po przyjęciu rozporządzenia można stosować bezpośrednie odniesienie do niego], zgodnie z art. 26, m.in. w celu umożliwienia dokonywania powiadomień i składania wniosków na podstawie art. 24 ust. 5–8;

e) umożliwienie tworzenia profili ryzyka podmiotów, podmiotów handlowych oraz odnośnych towarów i produktów w celu zidentyfikowania przesyłek wysokiego ryzyka zgodnie z analizą ryzyka, o której mowa w art. 14 ust. 4;

f) umożliwienie wsparcia administracyjnego i współpracy między właściwymi organami a Komisją w zakresie wymiany informacji i danych;

g) umożliwienie komunikacji między właściwymi organami a podmiotami i podmiotami handlowymi do celów wykonania niniejszego rozporządzenia.

3. Komisja ustanawia, w drodze aktów wykonawczych, przepisy dotyczące funkcjonowania systemu informacyjnego, w tym przepisy dotyczące ochrony danych osobowych i wymiany danych z innymi systemami informatycznymi. Wspomniane akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 33 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

4. Komisja zapewnia dostęp do tego systemu informacyjnego organom celnym, właściwym organom, podmiotom i podmiotom handlowym zgodnie z ich odpowiednimi obowiązkami wynikającymi z niniejszego rozporządzenia.

5. Zgodnie z unijną polityką otwartych danych, a w szczególności z dyrektywą (UE) 2019/1024[36], Komisja zapewnia szerszemu gronu odbiorców dostęp do kompletnych, zanonimizowanych zbiorów danych systemu informacyjnego w otwartym formacie nadającym się do odczytu maszynowego i który zapewnia interoperacyjność, ponowne wykorzystanie i dostępność.

Rozdział 8

Przegląd

Artykuł 32

Przegląd

1. Nie później niż dwa lata po wejściu w życie Komisja przeprowadza pierwszy przegląd niniejszego rozporządzenia i przedstawia sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady, w stosownych przypadkach wraz z wnioskiem legislacyjnym. Sprawozdanie koncentruje się w szczególności na ocenie potrzeby i wykonalności rozszerzenia zakresu niniejszego rozporządzenia na inne ekosystemy, w tym na tereny zasobne w pierwiastek węgla oraz tereny o wysokiej wartości pod względem różnorodności biologicznej, takie jak użytki zielone, torfowiska i tereny podmokłe, oraz na kolejne towary.

2. Nie później niż pięć lat po wejściu w życie, a następnie co najmniej co pięć lat, Komisja przeprowadza ogólny przegląd niniejszego rozporządzenia i przedstawia sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady, w stosownych przypadkach wraz z wnioskiem ustawodawczym. Pierwsze ze sprawozdań zawiera w szczególności opartą na szczegółowych badaniach ocenę:

[36] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz.U. L 172 z 26.6.2019, s. 56).

a) potrzeby i wykonalności dodatkowych ułatwień w handlu, aby wspierać osiąganie celów rozporządzenia w tym w drodze uznawania systemów certyfikacji;

b) wpływu rozporządzenia na rolników, w szczególności drobnych producentów rolnych, społeczności tubylcze i lokalne oraz ewentualnej potrzeby dodatkowego wsparcia w celu przejścia na zrównoważone łańcuchy dostaw.

3. Bez uszczerbku dla ogólnego przeglądu na podstawie ust. 1, pierwszy przegląd załącznika I Komisja przeprowadzi nie później niż dwa lata po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, a następnie w regularnych odstępach czasu w celu oceny, czy należy zmienić lub rozszerzyć wykaz odnośnych produktów wymienionych w załączniku I, aby zapewnić, że wszystkie produkty, które zawierają odnośne towary, były nimi karmione, lub zostały wytworzone przy ich użyciu, zostały uwzględnione w tym wykazie, chyba że popyt na te produkty ma znikomy wpływ na wylesianie. Przeglądy opierają się na ocenie wpływu odnośnych towarów i produktów na wylesianie i degradację lasów oraz uwzględniają zmiany w konsumpcji, na które wskazują dowody naukowe.

4. W następstwie przeglądu określonego w ust. 3 Komisja może przyjąć akty delegowane zgodnie z art. 33, aby zmienić załącznik I w celu włączenia odnośnych produktów, które zawierają odnośne towary lub zostały wytworzone z wykorzystaniem istotnych towarów.

Rozdział 9

Przepisy końcowe

Artykuł 33

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 9 ust. 3, art. 10 ust. 8 oraz art. 32 ust. 4, powierza się Komisji na okres 5 lat od dnia [dd/mm/rr] r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż 6 miesięcy przed końcem tego pięcioletniego okresu. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 9 ust. 3, art. 10 ust. 8 oraz art. 32 ust. 4, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi

w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 9 ust. 3, art. 10 ust. 8 i art. 32 ust. 4 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o [dwa miesiące] z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 34

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011[37].

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011, z uwzględnieniem jego art. 11.

Artykuł 35

Uchylenie

Rozporządzenie (UE) nr 995/2010 traci moc ze skutkiem od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, określonej w art. 36 ust. 2.

Artykuł 36

Wejście w życie i data rozpoczęcia stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2. Art. 3–12, 14–22, 24 oraz 29 i 30 stosuje się po upływie 12 miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

3. Artykuły, o których mowa w ust. 2, stosuje się 24 miesiące od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do podmiotów, które są mikroprzedsiębiorstwami[38] utworzonymi do dnia 31 grudnia 2020 r., z wyjątkiem produktów objętych załącznikiem do rozporządzenia (UE) nr 995/2010.

[37] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję.

[38] Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylającej dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodniczący	*Przewodniczący*

OCEANA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(e)

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(e)

1.4.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

1.4.4. Wskaźniki dotyczące realizacji celów

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy

1.5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii" należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.

1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

1.5.4. Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami

1.5.5. Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

1.7. Planowane tryby zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady na temat niektórych odnośnych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

09 - Działania na rzecz środowiska i klimatu

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

☑ **nowego działania**

☐ **nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego**[1]

☐ **przedłużenia bieżącego działania**

☑ **połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania**

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(e)

Ogólnym celem jest ograniczenie wylesiania i degradacji lasów, powodowanych przez konsumpcję i produkcję w UE. Ma to z kolei zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych i utratę różnorodności biologicznej spowodowane przez UE.

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(e)

Cel szczegółowy nr:

Ograniczenie wylesiania i degradacji lasów, powodowanych przez konsumpcję i produkcję w UE:

- Zminimalizowanie konsumpcji produktów pochodzących z łańcuchów dostaw związanych z wylesianiem lub degradacją lasów.
- Zwiększenie popytu w UE na legalne i „niepowodujące wylesiania” towary i produkty oraz rozwój handlu tymi towarami i produktami.

1.4.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Rozporządzenie, którego dotyczy wniosek, zapobiegnie wylesianiu powodowanemu przez konsumpcję i produkcję w UE sześciu towarów objętych zakresem jego stosowania, przynosząc przewidywane korzyści w postaci zmniejszenia powierzchni lasów dotkniętych procesami wylesiania i degradacji lasów powodowanymi przez UE o znacznie więcej niż 71 920 hektarów rocznie (do 2030 r.). Oznaczałoby to również ograniczenie o co najmniej 31,9 mln ton metrycznych emisji dwutlenku węgla do atmosfery każdego roku w związku z konsumpcją i produkcją odnośnych

[1] O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

towarów w UE, co przekłada się na potencjalne oszczędności gospodarcze w wysokości co najmniej 3,2 mld EUR rocznie. Ponadto oczekuje się, że rozporządzenie zdecydowanie przyczyni się do ochrony różnorodności biologicznej, do zapewnienia równych szans dla przedsiębiorstw działających na rynku UE, jak również do osiągnięcia celów szczegółowych rozporządzenia: zmniejszenia do minimum konsumpcji produktów pochodzących z łańcuchów dostaw związanych z wylesianiem lub degradacją lasów oraz zwiększenie popytu w UE na legalne i „niepowodujące wylesiania" towary i produkty oraz zwiększenie handlu tymi produktami i towarami.

1.4.4. Wskaźniki dotyczące realizacji celów

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

1. Co najmniej 71 920 hektarów lasów mniej rocznie ulegnie wylesieniu lub degradacji z powodu konsumpcji lub produkcji w UE towarów objętych zakresem stosowania rozporządzenia.

2. Co najmniej 31,9 mln ton metrycznych dwutlenku węgla rocznie nie zostanie wyemitowanych do atmosfery w związku z konsumpcją i produkcją w UE towarów objętych zakresem rozporządzenia.

3. Mniej gatunków zwierząt i roślin będzie zagrożonych wyginięciem z powodu wylesiania i degradacji lasów wynikających z działalności UE.

4. Podmioty i podmioty handlowe obracające odnośnymi towarami w UE będą miały jasne i przewidywalne unijne ramy prawne, które wyrównują szanse w zakresie zobowiązań do zapobiegania wylesianiu i degradacji lasów.

5. Zmniejszy się ilość sprzedawanych w UE produktów pochodzących z łańcuchów dostaw związanych z wylesianiem lub degradacją lasów.

6. W UE wzrośnie konsumpcja i produkcja towarów i produktów „niepowodujących wylesiania".

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy

Proponowane rozporządzenie będzie bezpośrednio stosowane od dnia jego wejścia w życie. Szereg aktów wykonawczych/delegowanych oraz zadań administracyjnych zostanie wdrożonych w okresie 5 lat od daty określonej w art. 36 ust. 1.

Szczegółowy wykaz tych przewidzianych działań znajduje się poniżej:

1. Przed datą określoną w art. 36 ust. 2:

a) oferta publiczna (lub porozumienie administracyjne) dotycząca umowy w sprawie opracowania systemu wskaźników dla poszczególnych krajów zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu;

b) oferta publiczna dotycząca oceny skutków odnoszącej się do uwzględnienia dalszych towarów i produktów, jak również innych wrażliwych ekosystemów;

c) oferta publiczna dotycząca umowy w sprawie wsparcia dla Komisji w wykonywaniu zadań przewidzianych w rozporządzeniu;

d) umowa lub porozumienie administracyjne dotyczące opracowania systemu informacyjnego służącego do przechowywania i wymiany danych na temat podmiotów i oświadczeń własnych.

2. W okresie pierwszych pięciu lat od daty określonej w art. 36 ust. 1:

a) Komisja przyjmuje wykazy obarczonych niskim i wysokim ryzykiem krajów oraz ich części w drodze aktu delegowanego/wykonawczego;

b) Komisja przyjmuje dostosowany zakres produktów w drodze aktu delegowanego/wykonawczego;

d) oferta publiczna dotycząca umowy w sprawie wsparcia pierwszej oceny rozporządzenia;

e) Komisja przeprowadza i zatwierdza pierwszą ocenę rozporządzenia, w stosownych przypadkach wraz z wnioskiem ustawodawczym zawierającym propozycje ewentualnych zmian.

1.5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii" należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.

Przyczyny działania na poziomie europejskim (ex ante)

Czynniki powodujące wylesianie i degradację lasów są powiązane z handlem unijnym i międzynarodowym. Działania na szczeblu UE są niezbędne, aby umożliwić zajęcie się kwestiami handlu międzynarodowego w sposób skoordynowany i zharmonizowany oraz aby zapewnić przedsiębiorstwom równe szanse pod względem wymogów, które należy spełnić przed wprowadzeniem produktów do obrotu na rynku unijnym lub ich udostępnieniem na tym rynku bądź wywozem z niego. W działaniach na szczeblu UE możliwe byłyby również skorzystanie z wcześniejszych doświadczeń UE w zajmowaniu się złożonymi łańcuchami dostaw (np. wynikających z prawodawstwa dotyczącego nielegalnego pozyskiwania drewna).

Jedynie działania na poziomie UE gwarantowałyby skuteczną realizację celów interwencji, tj. ograniczenie wylesiania powodowanego przez UE, a tym samym zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i utraty różnorodności biologicznej spowodowanych konsumpcją i produkcją w UE, jak również ograniczenie do minimum konsumpcji towarów i produktów związanych z wylesianiem.

Oczekiwana wygenerowana unijna wartość dodana (ex post)

Interwencja UE zapewni zharmonizowane wymogi dla produktów i towarów objętych rozporządzeniem, które są wprowadzane do obrotu na rynku UE, niezależnie od tego, czy zostały wyprodukowane w UE, czy poza nią. Zagwarantuje to sprawiedliwe warunki konkurencji dla przedsiębiorstw działających w UE, które będą podlegać tym samym obowiązkom, niezależnie od państwa UE, w którym mają

siedzibę. Interwencja znacznie zmniejszy wylesianie powodowane przez UE (zob. oczekiwane wyniki powyżej), emisje gazów cieplarnianych i utratę różnorodności biologicznej.

Wniosek powinien również przyczynić się do zminimalizowania konsumpcji produktów pochodzących z łańcuchów dostaw związanych z wylesianiem lub degradacją lasów oraz do zwiększenia popytu w UE na legalne i „niepowodujące wylesiania" towary i produkty, a także do rozwoju handlu nimi.

1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

Ocena rozporządzenia w sprawie drewna i rozporządzenia FLEGT, skupiająca się na legalności drewna wprowadzanego do obrotu na rynku UE, wskazuje na potrzebę modernizacji ram legislacyjnych. Obecnie nie istnieją żadne przepisy unijne mające na celu zmniejszenie wpływu konsumpcji w UE na wylesianie i degradację lasów. Wniosek opiera się na doświadczeniach i wnioskach z oceny adekwatności w kwestii ulepszenia proponowanego systemu zasad należytej staranności (w porównaniu z systemem przewidzianym w EUTR) oraz braku skuteczności konkretnych dwustronnych umów handlowych (umów o dobrowolnym partnerstwie dotyczących egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa) w rozwiązywaniu problemu wylesiania powodowanego przez UE.

1.5.4. Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami

Unia Europejska zatwierdziła szeroko zakrojony plan odbudowy oparty na wzmocnionym budżecie długoterminowym na kolejny okres wieloletnich ram finansowych oraz nowe narzędzie służące odbudowie gospodarki – Next Generation EU.

Inicjatywa ta wchodzi w zakres Europejskiego Zielonego Ładu, wokół którego koncentruje się unijna strategia odbudowy. Jej celem jest doprowadzenie do neutralności klimatycznej UE do 2050 r. oraz ograniczenie utraty różnorodności biologicznej. Obejmuje to promowanie produktów i łańcuchów wartości, które nie powodują wylesiania i degradacji lasów. W inicjatywie opowiedziano się również za bardziej zrównoważonymi łańcuchami dostaw żywności oraz za tym, aby UE ustanowiła nowe normy w zakresie zrównoważonego wzrostu gospodarczego i wykorzystała swoją pozycję gospodarczą do kształtowania międzynarodowych norm zgodnych z ambitnymi celami środowiskowymi i klimatycznymi. Inicjatywa wpisuje się również w priorytety określone w unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 oraz w strategii „Od pola do stołu".

Inicjatywa wchodzi w zakres działu 3 (Zasoby naturalne i środowisko), tytułu 9 (Działania na rzecz środowiska i klimatu) wieloletnich ram finansowych. Jak wyszczególniono poniżej, wprowadzenie tego aktu prawnego będzie wymagało dodatkowych zasobów ludzkich, a także pewnych wydatków na wsparcie. Wydatki na wsparcie zostaną pokryte z unijnego Programu działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) na lata 2021–2027.

1.5.5. Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków

W wyniku wdrożenia rozporządzenia zakresem jego stosowania zostanie objęta duża i zróżnicowana liczba sektorów gospodarki, co będzie wymagało dodatkowych

zasobów ludzkich, środków na zamówienia dla wykonawców zewnętrznych oraz porozumień administracyjnych między służbami Komisji.

Do wdrożenia rozporządzenia potrzebnych będzie pięć dodatkowych ekwiwalentów pełnego czasu pracy w DG ds. Środowiska, w tym do celów współpracy międzynarodowej. Do wdrożenia rozporządzenia, w szczególności w zakresie obowiązków związanych z cłami, niezbędne są dwa dodatkowe ekwiwalenty pełnego czasu pracy w DG ds. Partnerstw Międzynarodowych na potrzeby współpracy i rozwoju oraz jeden dodatkowy ekwiwalent pełnego czasu pracy w DG ds. Podatków i Unii Celnej.

Potrzeby te wynikają z obliczeń dotyczących zasobów przeznaczonych na narzędzia legislacyjne mające na celu zwalczanie nielegalnego pozyskiwania drewna (rozporządzenie w sprawie drewna i rozporządzenie FLEGT), z których pierwsze zostanie zastąpione przez proponowaną inicjatywę. Obecnie DG ds. Środowiska dysponuje następującym personelem: 3,25 EPC AD + 1 EPC AST + 1 zewnętrzny EPC SND + 0,5 ekwiwalentów pełnego czasu pracy pracownika kontraktowego. Obejmuje to: a) wdrażanie, monitorowanie i przegląd dwóch rozporządzeń UE (rozporządzenie UE w sprawie drewna i rozporządzenie FLEGT); b) negocjowanie i wdrażanie umów o dobrowolnym partnerstwie z pięcioma krajami (Indonezją, Wietnamem, Laosem, Tajlandią i Malezją) oraz współpracę z innymi krajami będącymi producentami i konsumentami, w tym stałą strukturę współpracy z Chinami; c) reprezentowanie UE na forach wielostronnych: FAO, Forum Narodów Zjednoczonych ds. Lasów (UNFF) oraz Międzynarodowej Organizacji Drewna Tropikalnego (ITTO); d) wdrażanie dodatkowych działań przewidzianych w komunikacie Komisji „Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów[2].”

Nowy wniosek nie tylko zintegruje istniejące przepisy UE, ale także znacznie rozszerzy zakres działań i zwiększy stopień złożoności wdrażania, co pociąga za sobą potrzebę nowych zasobów. Nowy wniosek będzie wiązał się z rozszerzeniem zakresu z jednego towaru (drewna) do sześciu (za sprawą dodania wołowiny, oleju palmowego, soi, kakao i kawy) oraz ich produktów pochodnych, a także z takim rozszerzeniem jego zakresu, aby wykraczał poza legalność i obejmował zrównoważoność. To z kolei powinno zwiększyć wartość sektorów gospodarki, jak również liczbę zainteresowanych stron i państw trzecich, na które rozporządzenie będzie miało bezpośredni i silny wpływ. Odbędzie się więcej posiedzeń grupy ekspertów (od pięciu do sześciu) oraz zwiększy się liczba członków grupy (o zainteresowane strony i państwa trzecie, oprócz państw członkowskich). Oprócz systemu poświęconego rozporządzeniu FLEGT będzie istniał nowy system informacyjny (zob. poniżej). Oczekuje się, że system wskaźników dla poszczególnych krajów (zob. poniżej) będzie się wiązał z bliższą współpracą z dziesiątkami krajów. Polityczna widoczność i wrażliwość rozporządzenia wzrośnie w porównaniu z poprzednią sytuacją obejmującą jedynie drewno, ponieważ będzie ono dotyczyło sektorów o zasadniczym znaczeniu dla gospodarek poszczególnych krajów (np. kakao na Wybrzeżu Kości Słoniowej i w Ghanie; oleju palmowego w Indonezji i Malezji; soi i bydła w Brazylii i Argentynie), co wymaga wzmożonego zaangażowania dwustronnego, w tym na poziomie ekspertów. Zwiększy się również zakres obowiązków reprezentacyjnych DG ds. Środowiska na forach międzynarodowych. Obowiązki sprawozdawcze państw członkowskich wzrosną

[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1565272554103&uri=CELEX:52019DC0352

wraz z większym zakresem towarów i wartością uwzględnionych sektorów gospodarki. Przejście do nowego rozporządzenia, uchylenie rozporządzenia w sprawie drewna i dostosowanie rozporządzenia FLEGT będzie wiązało się z dodatkowymi zadaniami w okresie pierwszych pięciu lat funkcjonowania nowego rozporządzenia.

Wszystkie te nowe działania i zadania znacznie zwiększą nakład pracy DG ds. Środowiska. Większe znaczenie polityczne i gospodarcze nowego rozporządzenia będzie wymagało więcej przygotowań i pracy analitycznej w celu zarządzania większą liczbą interakcji – zarówno na poziomie politycznym, jak i roboczym – z innymi służbami Komisji, Radą i Parlamentem Europejskim, zainteresowanymi stronami, krajami trzecimi i z organizacjami międzynarodowymi. Dodatkowe zadania sprawozdawcze realizowane przez DG ds. Środowiska oraz dodatkowe narzędzia (system informacyjny i system wskaźników) zarządzane przez DG ds. Środowiska będą wymagały dodatkowego nadzoru z jej strony. Usprawnienie i poprawa wdrażania w porównaniu z rozporządzeniem w sprawie drewna i rozporządzeniem FLEGT – w których, jak wykazano w ocenie adekwatności, występowało wiele niedociągnięć – biorąc również pod uwagę większy zakres, będzie wymagało od DG ds. Środowiska większych zasobów przeznaczonych na monitorowanie wdrażania w państwach członkowskich.

Wszystkie te zadania wymagają znacznej zdolności w zakresie oceny sytuacji politycznej, wiedzy politycznej, umiejętności analitycznych, niezależności oraz odporności, które mogą być zapewnione jedynie przez urzędników należących do grupy funkcyjnej AD. Ze względu na złożone łańcuchy dostaw odnośnych towarów oraz różnice geograficzne na całym świecie, wskazane byłoby dążenie do pewnego stopnia specjalizacji w zespole DG ds. Środowiska odpowiedzialnym za wdrożenie. Można to zrobić w podziale na towary, regiony lub zadania, ale będzie to wymagało dodatkowych zasobów kadrowych, jak określono powyżej. W miarę możliwości stosowany będzie outsourcing (zob. poniżej), ale to również wymaga nadzoru. Ponadto istnieją zadania podstawowe, które wiążą się z wysokim poziomem wrażliwości politycznej i muszą być realizowane przez Komisję.

Zwiększy się zapotrzebowanie na zasoby w DG ds. Środowiska, DG ds. Partnerstw Międzynarodowych i DG ds. Podatków i Unii Celnej. DG ds. Środowiska będzie musiała pracować nad realizacją złożonego systemu wskaźników dla poszczególnych krajów (zarówno w wymiarze technicznym, jak i dyplomatycznym), a jednocześnie kontynuować wykonywanie poprzednich zobowiązań prawnych w tym nowym kontekście, w tym współpracę międzynarodową (stała współpraca z krajami partnerskimi, zarówno konsumentami, jak i producentami, mająca kluczowe znaczenie dla uniknięcia ucieczki emisji). DG ds. Partnerstw Międzynarodowych skupi się w szczególności na nowych programach współpracy w ramach partnerstw na rzecz lasów, których celem będzie, między innymi, pomoc państwom będącym producentami w przestrzeganiu przepisów rozporządzenia. Partnerstwa na rzecz lasów będą oferowane wszystkim zainteresowanym krajom, w tym krajom, które są obecnie zaangażowane w negocjacje związane z umowami o dobrowolnym partnerstwie lub we wdrażanie tych umów. DG ds. Podatków i Unii Celnej będzie pracować nad ogólną polityką wykonania rozporządzenia, jak również nad pracami przygotowawczymi i związanymi z przygotowaniem wniosków dotyczących prawa wtórnego dotyczącego odnośnych towarów i produktów wprowadzanych na rynek unijny lub z niego wyprowadzanych. Działania te będą wymagały dodatkowych

zasobów ludzkich dla DG ds. Środowiska, DG ds. Partnerstw Międzynarodowych i DG ds. Podatków i Unii Celnej.

Przed wejściem w życie i w ciągu pierwszych pięciu lat funkcjonowania konieczne będą również alokacje budżetowe na zamówienia dla wykonawców zewnętrznych, którzy będą wspierać pierwszy przegląd zakresu produktu, pierwszą ocenę rozporządzenia i ogólne wdrożenie rozporządzenia. Szacowany budżet dotyczący tych trzech umów w okresie pierwszych pięciu lat wynosi 3 050 000 EUR. Szacunki te opierają się na poprzednich zamówieniach o tych samych cechach.

Istnieje również potrzeba opracowania rejestru należytej staranności, bazy danych łączącej organy celne państw członkowskich, inne właściwe organy państw członkowskich i Komisję, a także potrzeba przechowywania informacji dostarczanych przez podmioty (zasadniczo ich rejestracji i oświadczeń własnych) i ułatwiania ich przekazywania. Można to zrobić za pośrednictwem zewnętrznego wykonawcy lub w ramach porozumienia administracyjnego ze służbami Komisji. DG ds. Środowiska pomogła w opracowaniu oszacowania budżetu na okres pięciu lat na potrzeby utworzenia i utrzymania bazy danych o wymaganych funkcjach, które wyniosło 1,5 mln EUR. Ponadto DG ds. Podatków i Unii Celnej zgłosiła budżet w wysokości 950 000 na okres pierwszych pięciu lat funkcjonowania na prace informatyczne niezbędne do dostosowania systemów celnych do zmian przewidzianych w rozporządzeniu. Rozwój technologii informatycznych i związane z tym wybory dotyczące zamówień będą podlegać wstępnemu zatwierdzeniu przez komisyjną Radę ds. Technologii Informacyjnej i Cyberbezpieczeństwa.

Jeżeli chodzi o utworzenie i funkcjonowanie systemu wskaźników dla poszczególnych krajów, można to zrobić w drodze porozumienia administracyjnego lub umowy zewnętrznej. Na pierwsze pięć lat przewiduje się tymczasowy budżet w wysokości 4 369 000 EUR. Jest to kwota prawie pięciokrotnie wyższa od kwoty przewidzianej w ocenie skutków, która została obliczona na podstawie liczby godzin pracy. Wynika to z faktu, że system wskaźników przewidziany w ocenie skutków był wersją uproszczoną, która w ostatecznym wniosku legislacyjnym została rozszerzona o nowe kryteria oceny, jak również o poszerzone obowiązki w zakresie współpracy z krajami, których dotyczy wniosek. Te nowe elementy są pracochłonne – biorąc pod uwagę, że ocena przepisów i ich egzekwowanie w każdym państwie to ambitne przedsięwzięcie – i będą wymagać znacznie większej liczby godzin pracy. Zmienioną kwotę obliczono z uwzględnieniem doświadczeń zdobytych podczas przeglądów krajowych rozporządzenia UE w sprawie drewna.

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

☐ **Ograniczony czas trwania**

– ☐ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.

– ☐ Okres trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na płatności.

☑ **Nieograniczony czas trwania**

– Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od 2023 r. do 2027 r.,

– po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane tryby zarządzania[3]

☑ **Bezpośrednie zarządzanie** przez Komisję

– ☑ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;

– ☐ przez agencje wykonawcze

☐ **Zarządzanie dzielone** z państwami członkowskimi

☐ **Zarządzanie pośrednie** poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

– ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;

– ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);

– ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;

– ☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;

– ☐ organom prawa publicznego;

– ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile są im zapewnione odpowiednie gwarancje finansowe;

– ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego i zapewniono odpowiednie gwarancje finansowe;

– ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

– *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.*

Uwagi

[3] Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Ocena skutków finansowych regulacji dotyczy wydatków na personel, udzielania zamówień publicznych i ewentualnie ustaleń administracyjnych. Zastosowanie mają standardowe zasady dotyczące tego typu wydatków.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

Tryb zarządzania w odniesieniu do inicjatywy to zarządzanie bezpośrednie przez Komisję. Komisja będzie wspierana przez grupę ekspertów, w skład której wejdą przedstawiciele państw członkowskich i zainteresowane strony: grupa ekspertów Komisji/wielostronna platforma ds. ochrony i odtwarzania światowych lasów. Komisja będzie również wspierana przez komitet. Ogólnie rzecz biorąc, inicjatywa wiąże się z wydatkami na personel, udzielaniem zamówień publicznych i ewentualnie porozumieniami administracyjnymi. Zastosowanie mają standardowe zasady dotyczące tego typu wydatków.

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

Ogólnie rzecz biorąc, inicjatywa wiąże się z wydatkami na personel, udzielaniem zamówień publicznych i ewentualnie porozumieniami administracyjnymi. Zastosowanie mają standardowe zasady dotyczące tego typu wydatków.

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

Ogólnie rzecz biorąc, inicjatywa wiąże się z wydatkami na personel, udzielaniem zamówień publicznych i ewentualnie porozumieniami administracyjnymi. Zastosowanie mają standardowe zasady dotyczące tego typu wydatków.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Ogólnie rzecz biorąc, inicjatywa wiąże się z wydatkami na personel, udzielaniem zamówień publicznych i ewentualnie porozumieniami administracyjnymi. Zastosowanie mają standardowe zasady dotyczące tego typu wydatków.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn./niezróżn.[57]	państw EFTA[58]	krajów kandydujących[59]	państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego
3	09 02 01 – Przyroda i różnorodność biologiczna	Zróżn.	TAK	NIE	NIE	NIE
7	20.01.02.01 – Wynagrodzenia i świadczenia	Środki niezróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE
7	20 02 06 02 – Koszty konferencji i spotkań	Środki niezróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE

[57] Środki zróżnicowane/środki niezróżnicowane

[58] EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

[59] Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

– ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych

– ☑ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	3	Zasoby naturalne i środowisko

Dyrekcja Generalna: **ENV**			Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**OGÓŁEM (2022–2027)**
• Środki operacyjne									
09 02 01 – Przyroda i różnorodność biologiczna	Środki na zobowiązania	(1a)	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	**8,919**
	Środki na płatności	(2a)	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	**8,919**
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy[60]									
Linia budżetowa		(3)							
OGÓŁEM środki dla DG ENV	Środki na zobowiązania	=1a+1b +3	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	**8,919**
	Środki na płatności	=2a+2b +3	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	**8,919**

[60] Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

Dyrekcja Generalna: **DG TAXUD**			Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**OGÓŁEM (2022–2027)**
• Środki operacyjne									
09 02 01 – Przyroda i różnorodność biologiczna	Środki na zobowiązania	(1a)	-	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950
	Środki na płatności	(2a)	-	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy[61]									
Linia budżetowa		(3)							
OGÓŁEM środki dla DG TAXUD	Środki na zobowiązania	=1a+1b +3	-	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950
	Środki na płatności	=2a+2b +3	-	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950

• OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)							
	Środki na płatności	(5)							
• OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy		(6)							
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 3 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4+ 6	0,500	1,939	1,980	1,860	2,015	1,575	**9,869**
	Środki na	=5+ 6	0,500	1,939	1,980	1,860	2,015	1,575	**9,869**

[61] Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

	płatności								

Kwota ujęta powyżej będzie potrzebna na wsparcie różnych zadań wykonawczych związanych z przepisami prawnymi, które będą realizowane przez DG ENV.

Działania będące przedmiotem zamówienia obejmują zlecenie badania wspierającego pierwszy przegląd zakresu produktów (zapisanego w budżecie na 2022 r.), badania wspierającego pierwszą ocenę rozporządzenia (zapisanego w budżecie na 2026 r.) oraz umowę w sprawie wsparcia na rzecz ogólnego wykonania rozporządzenia (której koszty są równomiernie rozłożone w budżecie na pierwszych pięć lat funkcjonowania).

Ponadto do tej kategorii wstępnie włączono dwa inne działania, które mogłyby być realizowane w ramach umowy zewnętrznej albo porozumień administracyjnych ze służbami Komisji. Obejmują one opracowanie i funkcjonowanie systemu informacyjnego oraz opracowanie i funkcjonowanie systemu wskaźników dla poszczególnych krajów. Obydwa te działania zapisano w budżecie na okres pierwszych pięciu lat funkcjonowania.

Uwzględniono także określone kwoty na pokrycie kosztów rozwoju technologii informacyjnych oraz utrzymania elektronicznych interfejsów między krajowymi systemami celnymi a systemem informacyjnym w zakresie wymiany informacji między organami celnymi a właściwymi organami. Są one uwzględnione jako część całkowitego kosztu systemu informacyjnego.

Wszystkie koszty z wyjątkiem kosztów kadrowych i administracyjnych								
Zadania	**Zasoby**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**OGÓŁEM**
Ogólne wdrażanie	Umowa w sprawie wsparcia ogólnego	-	0,450	0,450	0,450	0,450	0,450	2,250
System wskaźników	Umowa w sprawie wsparcia lub porozumienie administracyjne	-	1,009	0,840	0,840	0,840	0,840	4,369
„Rejestr” – system informacyjny (ENV+TAXUD)	Umowa w sprawie wsparcia lub porozumienie administracyjne	-	0,480	0,690	0,570	0,425	0,285	2,450
Zakres przeglądu	Umowa w sprawie wsparcia przy przeprowadzaniu oceny skutków	0,500	-	-	-	-	-	0,500
Pierwsza ocena	Umowa w sprawie wsparcia przy przeprowadzaniu oceny	-	-	-	-	0,300	-	0,300
		0,500	**1,939**	**1,980**	**1,860**	**2,015**	**1,575**	**9,869**

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”

Niniejszą część uzupełnia się przy użyciu „danych budżetowych o charakterze administracyjnym”, które należy najpierw wprowadzić do załącznika do oceny skutków finansowych regulacji (załącznika V do zasad wewnętrznych), przesyłanego do DECIDE w celu konsultacji między służbami.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**OGÓŁEM (2022–2027)**
Dyrekcja Generalna: **ENV**								
• Zasoby ludzkie		-	0,760	0,760	0,760	0,760	0,760	**3,800**
• Pozostałe wydatki administracyjne[62]		-	0,114	0,114	0,114	0,114	0,114	**0,570**
OGÓŁEM DG ENV	Środki	-	0,874	0,874	0,874	0,874	0,874	**4,370**

		Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**OGÓŁEM (2022–2027)**
Dyrekcja Generalna: **INTPA**								
• Zasoby ludzkie		-	0,304	0,304	0,304	0,304	0,304	**1,520**
• Pozostałe wydatki administracyjne		-	-	-	-	-	-	**-**
OGÓŁEM DG INTPA	Środki	-	0,304	0,304	0,304	0,304	0,304	**1,520**

[62] W art. 34 przewidziano utworzenie nowego komitetu w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011. Komitet wesprze ponadto grupa ekspertów działająca w ramach platformy przeciwdziałającej wylesianiu, która to grupa już istnieje, ale nie ma uprawnień decyzyjnych.

		Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**OGÓŁEM (2022–2027)**
Dyrekcja Generalna: **DG TAXUD**								
• Zasoby ludzkie		-	0,152	0,152	0. 52	0,152	0,152	**0,760**
• Pozostałe wydatki administracyjne		-	-	-	-	-	-	-
OGÓŁEM DG TAXUD	Środki	-	0,152	0,152	0,152	0,152	0,152	**0,760**

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	-	1,330	1,330	1,330	1,330	1,330	**6,650**

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**OGÓŁEM (2022–2027)**
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 7 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	0,500	3,269	3,310	3,190	3,345	2,905	**16,519**
	Środki na płatności	0,500	3,269	3,310	3,190	3,345	2,905	**16,519**

3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty ⇩			Rok **N**	Rok **N + +1**	Rok **N + +2**	Rok **N + 3**	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)	**OGÓŁEM**
	PRODUKT							

	Rodzaj[63]	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem	Koszt całkowity
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1[64]...																		
- Produkt																		
- Produkt																		
- Produkt																		
Cel szczegółowy nr 1 – suma cząstkowa																		
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 2																		
- Produkt																		
Cel szczegółowy nr 2 – suma cząstkowa																		
OGÓŁEM																		

63 Produkty odnoszą się do produktów i usług, które zostaną zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.)

64 Zgodnie z opisem w pkt 1.4.2. „Cel(e) szczegółowy(e) …”.

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

– ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych

– ☑ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**OGÓŁEM (2023–2027)**
DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych							
Zasoby ludzkie	-	1,216	1,216	1,216	1,216	1,216	**6,080**
Pozostałe wydatki administracyjne	-	0,114	0,114	0,114	0,114	0,114	**0,570**
Suma cząstkowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	-	1,330	1,330	1,330	1,330	1,330	**6,650**
Poza DZIAŁEM 7[65] wieloletnich ram finansowych							
Zasoby ludzkie							
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym							
Suma cząstkowa poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych							
OGÓŁEM	-	1,330	1,330	1,330	1,330	1,330	**6,650**

Potrzeby w zakresie środków administracyjnych zostaną pokryte ze środków już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

65 Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe

3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

– ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.

– ☑ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

		Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
20 01 02 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)		0,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
20 01 02 03 (w delegaturach)							
01 01 01 01 (pośrednie badania naukowe)							
01 01 01 11 (bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC)[66]							
20 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)							
20 02 03 (CA, LA, SNE, INT i JPD w delegaturach)							
XX 01 xx **yy zz**[67]	- w centrali						
	- w delegaturach						
01 01 01 02 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)							
01 01 01 12 (CA, INT, SNE – bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
OGÓŁEM		0,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0

XX oznacza odpowiedni obszar polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnych, już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnych, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	W przypadku DG ENV niezbędnych jest 5 stanowisk AD na potrzeby ogólnego wykonania rozporządzenia, w tym współpracy międzynarodowej, a także prac przygotowawczych i związanych z przygotowaniem wniosku dotyczącego prawa wtórnego zgodnie z terminami zaproponowanymi w rozporządzeniu. W przypadku DG INTPA niezbędne są 2 stanowiska AD, aby zająć się współpracą i rozwojem w związku z rozporządzeniem, w szczególności

66 CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JPD = młodszy specjalista w delegaturze.

67 W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA").

	tworzeniem partnerstw na rzecz lasów. W przypadku DG TAXUD niezbędne jest jedno stanowisko AD na potrzeby ogólnego wdrażania rozporządzenia, prac przygotowawczych i związanych z przygotowaniem wniosku dotyczącego prawa wtórnego dotyczącego odnośnych towarów i produktów wprowadzanych na rynek unijny lub opuszczających ten rynek, jak również na potrzeby wdrażania interfejsu na podstawie art. 26.
Personel zewnętrzny	Nie dotyczy

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

Wniosek/inicjatywa:

– ☑ może zostać w pełni sfinansowany(a) przez przegrupowanie środków w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF).

– Koszty przewidziane w linii budżetowej 09 02 01 zostaną poniesione w ramach programu LIFE i zostaną zaplanowane w rocznym planie zarządzania DG ENV. Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną najlepiej zaspokojone poprzez dodatkowy przydział środków w ramach procedury rocznego przydziału zasobów ludzkich.

– ☐ wymaga zastosowania nieprzydzielonego marginesu środków w ramach odpowiedniego działu WRF lub zastosowania specjalnych instrumentów zdefiniowanych w rozporządzeniu w sprawie WRF.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając działy i linie budżetowe, których ma dotyczyć, odpowiadające im kwoty oraz proponowane instrumenty, które należy zastosować.

– ☐ wymaga rewizji WRF.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając linie budżetowe, których ma on dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

– ☑ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich

– ☐ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok **N**[68]	Rok **N + +1**	Rok **N + +2**	Rok **N + 3**	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			Ogółem
Określić organ współfinansujący								
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem								

[68] Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się realizację wniosku/inicjatywy. „N” należy zastąpić oczekiwanym pierwszym rokiem realizacji (np. 2021). Tak samo należy postąpić dla kolejnych lat.

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

– ☑ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody

– ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:

  – ☐ wpływ na zasoby własne

  – ☐ wpływ na dochody inne

  – Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków ☐

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy[69]						
		Rok **N**	Rok **N + +1**	Rok **N + +2**	Rok **N + 3**	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
Artykuł …								

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

[69] W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.